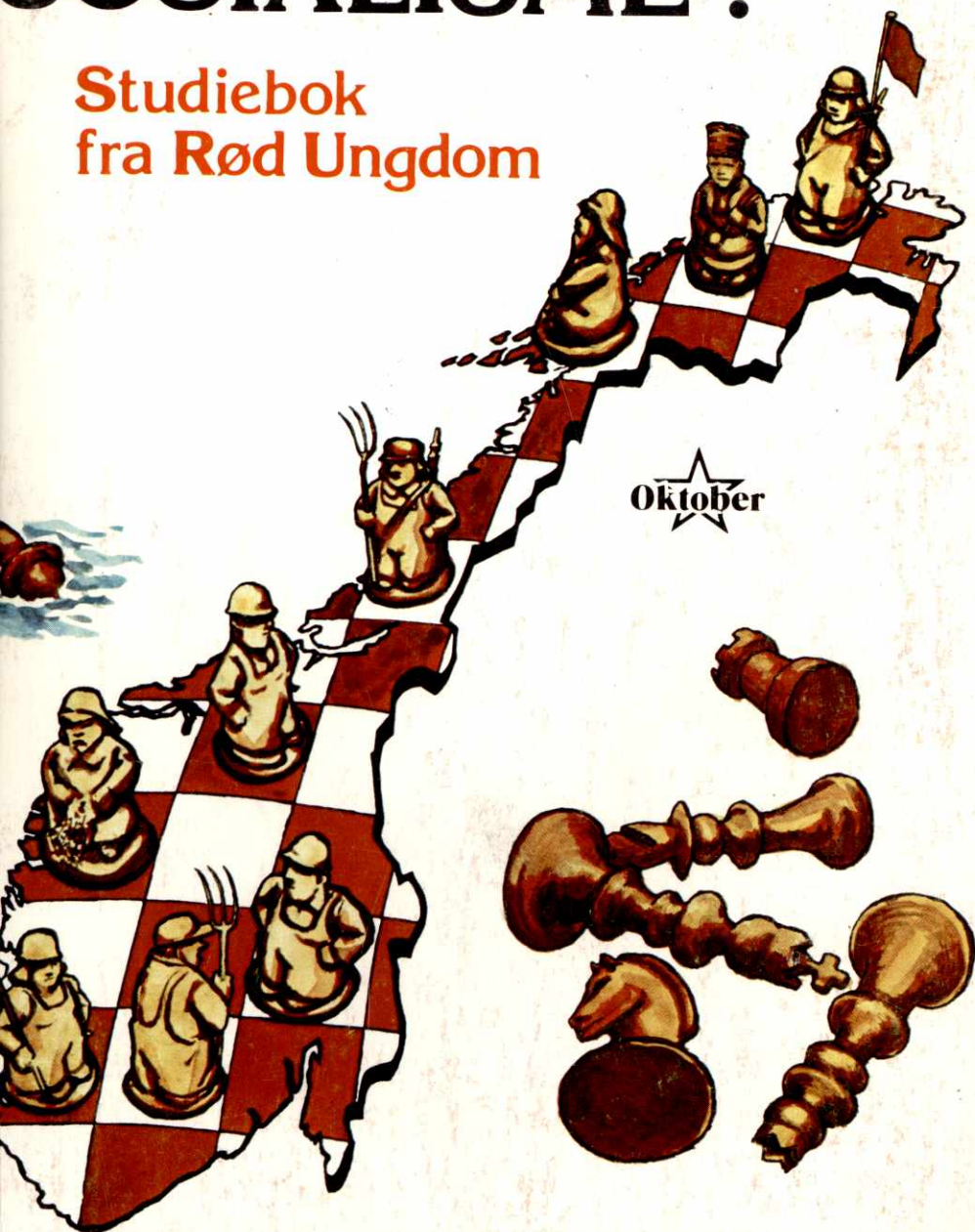

HVORFOR SOSIALISME ?

Studiebok
fra Rød Ungdom

Hvorfor sosialisme?

Studiebok fra Rød Ungdom

Hvorfor sosialisme?

Studiebok fra Rød Ungdom

Forlaget Oktober A/S
Oslo 1979

Hvorfor Sosialisme?
Studiebok fra Rød Ungdom

© Forlaget Oktober A/S
Forside: Yngve Vold
Bilder i boka: Samfoto, NTB, Klassekampen

1. opplag, 1979

Trykt hos A/S Duplotrykk, Oslo 1979

ISBN 82-7094-213-8

Annet studiemateriell fra Rød Ungdom:

VI SKAL SIGRE! Studiesirkel fra Raud Ungdom

VI SKAL SEIRE! Studiesirkel fra Rød Ungdom

Lagt opp som ei første innføring i kommunistisk politikk for ungdom.

INNHold:

INNLEDNING OG STUDIERETTLEDNING s. 7

Møte 1: HISTORIE OG KLASSEKAMP

De historiske samfunna	s. 11
Klassene i Norge	s. 17
Historisk materialisme	s. 20
Sosialismen vil seire	s. 27
Studiespørsmål	s. 29

Møte 2: STATEN

Klassestaten	s. 31
Våpenmakt mot arbeidsfolk i Norge	s. 39
Gjør ikke politiet noe bra?	s. 46
Borgerlig demokrati og fascisme	s. 50
Studiespørsmål	s. 54

Møte 3: UTBYTTING. REVOLUSJON

Utbytting	s. 55
Væpna revolusjon eller fredelig overgang?	s. 67
Studiespørsmål	s. 75

Møte 4: KRIG ELLER FRED? SOVJET PÅ OFFENSIVEN

Kvifor krig	s. 77
To supermakter	s. 82
Sovjet: Fascisme og imperialism	s. 88
Sovjet på offensiven	s. 93
Europa og Noreg er trua	s. 99
Studiespørsmål	s. 107

Møte 5: TEORIEN OM TRE VERDENER

Maos teori om tredeling av verden	s. 109
Argumentene mot teorien om tre verdener	s. 118
Hvem angriper teorien om tre verdener?	s. 130
Studiespørsmål	s. 134

Møte 6: ORGANISER DEG!

AKP(m-l)	s. 135
Framtida tilhører ungdommen!	s. 146
Slutt opp om Rød Ungdom	s. 152
Studiespørsmål	s. 157

INNLEDNING OG STUDIERETTLEDNING

Hvorfor ruster de to supermaktene USA og Sovjet opp militært?

Hva er tre verdener-teorien?

Er det demokrati i Norge?

Er det nødvendig med væpna revolusjon for å komme fram til et sosialistisk Norge?

Hva er oppgavene til Rød Ungdom og hvordan er det å arbeide der?

Dette er noen av de spørsmåla som blir tatt opp i denne studiesirkelen fra Rød Ungdom.

ER DENNE SIRKELEN VANSKELIG?

Vi som har laga denne sirkelen, har tenkt oss at den passer for gymnasiaster, yrkesskoleelever og andre ungdommer som har litt kjennskap til politikk. Vi har forsøkt å forklare tingene sånn at også «nybegynnere» kan ha bra utbytte av å studere boka. Rød Ungdom har også en enklere sirkel, et hefte på 64 sider som heter «Vi skal seire» (også nynorsk utgave: «Vi skal sigre»). Den har tre møter.

ÅSSEN BRUKE DENNE SIRKELEN?

Du kan godt lese denne sirkelen aleine, men det er best å få i stand en studiesirkel, som går igjennom stoffet og diskuterer det sammen.

Ei slik gruppe bør bestå av 4—5 deltakere, 3 går også. Blir dere 7 eller 8, kan det bli for mye. Da kan det være lurt å dele seg i to. Det er fint om dere har

Studiesirkelen til Rød Ungdom, «Vi skal seire» er utgitt på bokmål og nynorsk. Den koster kr. 6,—.

en leder som har litt politisk erfaring, som kan hjelpe dere til å utdype stoffet og finne fram til mer litteratur der sakene er uklare. Lederen kan være et medlem av Rød Ungdom eller av AKP(m-l), men får dere ikke fatt i noen slik, kan dere greie det fint aleine.

Møtene kan dere holde hver uke, eller med 14 dager imellom, helst ikke sjeldnere. Pass på at dere får tid til å forberede dere og lese stoffet. Hvis mange kommer på studiemøtene uten å være forberedt er dette dårlig. For å lære, *må* vi lese og studere.

Når vi forbereder oss godt på forhånd, blir det også noen mening i å arrangere en *studiesirkel*. Sirkelen er ikke til for at en skal bli hørt i «leksa» og få karakterer. Den er til for at vi skal diskutere innholdet i boka og de erfaringene vi har.

Er ikke forberedelsene gode, kan dere like godt utsette møtet og snakke litt om hvordan tingene kan bli gjort bedre til neste gang.

Det er bra å ha ei kort innledning på hvert møte eller til hvert spørsmål, der en av deltakerne legger fram stoffet og sine egne synspunkter på det. La innledningene gå på omgang, slik at flest mulig — helst alle — får prøve seg.

Spørsmåla som står på slutten av hvert møte, kan dere bruke som utgangspunkt for diskusjonene. De forsøker på peke på det som er det viktigste i hvert møte. Men det er sjølsagt greit å diskutere andre spørsmål som dukker opp.

Ordstyreren må forsøke å lede diskusjonen slik at spørsmåla blir tatt opp i tur og orden, og alle får sagt det de mener om dem. Særlig der noen er uenige, er det viktig å få fram de forskjellige argumentene og drøfte dem for å finne ut hva som er riktig og hva som er galt.

Hvis dere ikke greier å løse et spørsmål, kan dere la en eller to undersøke problemet nøyere til neste gang.

DET ER VIKTIG MED EN DEMOKRATISK STIL

Tenk på dere sjøl som et kollektiv, som ei gruppe som ved felles innsats skal lære mer om samfunnet og om politikken til Rød Ungdom. Derfor er det viktig at alle får slippe til med sine synspunkter og med de spørsmåla de spesielt lurer på. Det er ikke bra om en eller to holder lange taler, mens andre knapt får sagt noe.

Er noen tause i lang tid, må dere lure på hvorfor det er sånn. Kommer de ikke til fordi andre dominerer hele diskusjonen? Er det noen veldig «flinke» som snakker vanskelig slik at andre ikke skjønner hva problemene dreier seg om? Er det noen som brenner inne både med spørsmål og kommentarer, eller som ikke tør si noe fordi de er redd det skal låte «dumt»?

Prøv å få alle med, gi ordet til de som «ikke får sagt noe», og pass på at det er en kameratslig stil mellom deltakerne, slik at alle blir oppmuntra til å komme med sitt, uten å være redd for å «dumme seg ut» eller bli slått ned på. Alle har noe å lære av hverandre.

Sosialismen betyr blant annet et virkelig ekte demokrati for arbeiderklassen og folket. Det betyr at alle har rett til å delta i diskusjonene og være med å finne fram til det som er riktig. Prøv å praktisere en sånn stil i sirkelen.

FØR KAMP! BLI MED I RØD UNGDOM!

For å forandre alt det råtne, må vi vite mest mulig om det. Men kunnskapene er unyttige hvis de bare blir inne i hodene våre. Det gjelder å bruke det vi veit i handling — vi må forene teori og praksis.

Det er fint om sirkelen driver politisk arbeid i praksis. Det kan være å selge avisene til Rød Ungdom (Røde Garde og Uredd), eller å spre denne sirkelen til flere. Få i stand politiske diskusjoner i klassen eller blant kameratene om stoffet i sirkelen. Er

det en streik, er det viktig å spre informasjon og samle inn penger. Frigjøringsbevegelsene omkring i verden trenger støtte. Ungdommen på stedet ditt trenger kanskje ungdomsklubb, eller det er et jævlig reglement på skolen din. Det er nok av saker å ta fatt i.

Sånn politisk praksis er helt avgjørende for at vi kan vinne over den kapitalistiske herskerklassen i Norge og imperialismen i verden. Uten sånn aktivitet kan ikke forholda bli bedra for folka, verken i Norge eller i resten av verden.

Vi oppfordrer alle til å ta kontakt med Rød Ungdom og å melde seg inn. Rød Ungdom er den eneste virkelige revolusjonære ungdomsorganisasjonen i Norge, og slåss for ei lys sosialistisk framtid.

Vi ønsker ikke å legge skjul på at vi har laga denne boka for å få flere medlemmer i Rød Ungdom. Men vi ønsker også alle som vil sette seg inn i synet vårt og diskutere hva vi står for, velkommen til å delta.

Studieansvarlig i Rød Ungdom

Møte 1: HISTORIE OG KLASSEKAMP

DE HISTORISKE SAMFUNNA

Hvor lenge har menneskene levd på kloden? Når blei mennesker utvikla fra de apeliknende dyra? Noen sier at det var for over en million år siden, andre at det skjedde for kortere tid siden.

Det er i hvert fall sikkert at mennesker eksisterte for 30—40 000 år siden.

PRIMITIVE FELLESSKAP

Åssen så de første samfunna menneskene skapte ut? Forholda var veldig primitive. Skinnkledde steinalderfolk streifa omkring i skogene for å skaffe føde.

Slik kan et primitivt fellesskap ha sett ut i Norge for omlag 6000 år siden.

De samla nøtter og bær. De dreiv jakt og fiske med enkle redskaper som klubber, steinøkser og fiskekroker av bein. Det tok lang tid før de lærte seg at jorda kunne bli dyrka og at dyr kunne bli temma som husdyr.

Det var et hardt og vilt liv. Folk slo seg sammen i flokker eller stammer for å verge seg mot rovdyr, kulde og sult — eller mot andre stammer. Det var ikke store forskjeller på folk. I krig hadde stammene en høvding. Men arbeidet for å skaffe mat og andre ting de trengte, måtte alle delta i, og resultatene av arbeidet blei fordelt mellom medlemmene av samfunnet.

Den primitive produksjonen og fellesskapet mellom samfunnsmedlemmene i arbeid og fordeling av produktene, gjør at vi kaller slike samfunn primitive fellesskap (eller urkommunisme). I dette samfunnet var det ikke utbytting.

SLAVESAMFUNN

Etter ei utvikling som tok lang tid — tusener og kanskje titusener av år — oppsto en ny samfunnstype: slavesamfunn. Nå var ikke jakt og fiske lenger den viktigste måten menneskene skaffa det de trengte på. De hadde lært seg å drive jordbruk og å holde husdyr. Samfunna dreiv også handverksproduksjon og ofte handel.

I disse samfunna var det ikke lenger et fellesskap mellom medlemmene. Det hadde skilt seg ut forskjellige grupper som levde helt forskjellig. *Samfunna var blitt delt i klasser.* En klasse var slaveeiere. De eide de viktigste *produksjonsmidla*, jord, husdyr, verksteder, handelsskip. I tillegg eide de arbeidsfolk — akkurat som de eide en hund eller en hest. De som gjorde arbeidet med å dyrke jorda, passe husdyra, jobbe i verkstedene og ro handelsskipa, var i regelen slaver. Arbeidsfolk blei kjøpt og solgt, de kunne bli piska og tilmed myrda uten at slaveeieren blei straf-

Undertrykkinga av slavene i det gamle Hellas og Roma gjorde det mulig for slaveeierne å leve i luksus, få oppført mektige byggverk og utvikle vitenskap og kultur.

fa. De eide ingenting, hadde ingen rettigheter og var ikke mer verdsatt enn kveg.

I slike samfunn var det en grenseløs og umenneskelig *utbytting* av det arbeidende folket. Slavene sleit. Det var de som produserte mesteparten av rikdommene i samfunnet. Men alt de produserte var eiendommen til slaveeierne. Slaveeierne levde i luksus på arbeidet til slavene.

Slaveeierne hadde makta i samfunnet. Det var en *herskende klasse*. Det var de som bestemte lovene. Ledelsen av staten var i hendene på slaveeierne. De kontrollerte krigsmakta som blei brukt for å holde slavene nede.

NÅR VAR SLAVETIDA?

I det gamle Hellas og Romerriket var de viktigste delene av økonomien i oldtida basert på slavearbeid. Det fantes andre klasser enn slaver og slaveeiere, f.eks. sjøleiene bønder og handverkere. Men delinga av samfunnet i slaveeierklassen og slavene var det som dominerte samfunnsforholda.

I det gamle Athen omkring 500 år før år 0, var flertallet av folket slaver. Også Norge hadde si slave-tid. I vikingtida hadde stormennene *treller* til å dyrke jorda.

Husker du om historiebøkene på skolen nevner noe sånt om vikingtida?

FØYDALSAMFUNN

Med tida oppsto en ny type klassesamfunn: føydalsamfunn. Disse samfunna var også først og fremst jordbrukssamfunn. Det meste av rikdommene i samfunnet kom fra jordbruk og husdyrhold. Produksjonen var mer utvikla. Samfunna visste mer om hva en kunne dyrke, og åssen en kunne bruke jorda for å få store avlinger.

Det arbeidende folket var for det meste bønder. De var ikke lenger slaver, men hadde en friere stilling. De blei ikke kjøpt og solgt, men de var likevel undertrykt og utbytta, som slavene var det. De hadde ingen makt over staten, og det meste av det de produserte blei tatt fra dem av den herskende klassen.

Den herskende klassen var jordherrer. De eide og hadde makta over det viktigste produksjonsmidlet: jorda. De var føydalherrer, og kalte seg konger, her-tuger, baroner, grever og liknende. I Europa i midde-lalderen var kirka den største jordherren. Paven, bi-

skoper, klostre osv. herska over ufattelig store jordeiendommer.

Bøndene kunne være *livegne* på et gods. Det vil si at de hadde rett til å bruke noen stykker jord på godset, men det var forbudt for dem å reise derfra. De var pliktige til å jobbe noen dager i uka på den delen av godset som føydalherren hadde for seg sjøl. 3 dagers arbeid for seg sjøl, 3 dagers arbeid direkte for greven, baronen eller klosteret — slik blei disse bøndene utbytta.

Andre steder var bøndene leilendinger, slik forholda stort sett var i Norge. Føydalherrene eide jorda, og bøndene blei utbytta ved at de måtte levere store deler av produksjonen i leieavgifter — f.eks. halvparten av kornet de dyrka på bruket, 5 kalver og 10 sauer i året, og liknende.

Slit, fattigdom og undertrykking for bøndene, overflod og makt for føydalherrene — slik var den viktigste delinga mellom klassene i føydalsamfunna.

Det som kalles middelalderen varte fra omlag 450 (Romerrikets oppløsning) til 1500.

NÅR VAR FØYDALTIDA?

I Europa faller føydaltida stort sett sammen med tida fra omkring 500 etter år 0, til 16—17—1800-tallet. I Norge starta føydaltida seinere — fra 11—1200-tallet. I Kina varte føydaltida i over 2000 år fram til midten av dette århundret. Svært mange land i den 3. verden har store rester av føydalismen ennå.

KAPITALISMEN

I Europa økte handelen og produksjonen mer og mer i århundrene etter år 1000. Det utvikla seg to nye klasser — kapitalistene og arbeiderne.

Kapitalistene levde ikke av å eie jord og å utbytte bønder. De første kapitalistene var for det meste handelsmenn. De skaffa seg store formuer ved at de kjøpte varer et sted, frakta dem og solgte dem andre steder med stor fortjeneste. Etter hvert organiserte de

Kapitalistene stua arbeiderne sammen i umenneskelige slumforhold. Bildet viser et smug i Glasgow i 1870-åra.

storproduksjon. De oppretta fabrikker, kjøpte råvarer og verktøy og samla arbeidere i fabrikkene for å produsere. Så solgte de det arbeiderne lagde, og skaffa seg fortjeneste på den måten.

Arbeiderne hadde en mye friere stilling enn både slaven og bøndene i føydaltida. De blei ikke kjøpt og solgt, og var ikke bundet til jorda. Men de eide ingenting, verken jord, redskaper eller andre produksjonsmidler. De eide bare seg sjøl. For å overleve, måtte de selge arbeidskrafta si til dem som eide produksjonsmidla — til kapitalistene.

Dette var en ny måte å utbytte det arbeidende folket på. Arbeiderne sleit med 12, 14 og kanskje 16 timers arbeidsdag på fabrikkene som var eid av kapitalistene. Det de fikk ut av produksjonen var ei ussel lønn som de knapt kunne leve på. Men kapitalistene fikk enorme rikdommer ut av produksjonen. De kunne tillate seg en kolossal luksus, og dessuten brukte de overskuddet til å starte nye fabrikker for å utbytte enda flere arbeidere.

DE KAPITALISTISKE KLASSESAMFUNNA

Den kapitalistiske måten å produsere på økte mer og mer i århundrene fra 15—1600-tallet og framover, særlig i Vest-Europa og spesielt i England. Kapitalistene tok i bruk oppfinnelser og maskiner. Det blei flere arbeidere, og kapitalistene blei mektigere og mektigere.

Men på den tida var det føyodalherrene som hadde statsmakta. Etter hvert tok kapitalistene kampen opp for å erobre staten for å bruke den til å fremme kapitalismen.

Borgerkrigene i England på 1600-tallet førte til at kapitalistene (eller borgerskapet som vi også kaller dem) fikk stor makt i staten. Den franske revolusjonen i 1789, og åra som fulgte, førte til at borgerskapet i Frankrike fikk makta. Ei liknende utvikling skjedde ellers i Europa på 1800-tallet og i begynnelsen av dette århundret.

Slik oppsto de kapitalistiske klassesamfunna. De viktigste produksjonsmidla var ikke lenger jorda, men slike virksomheter som gruver, fabrikker og handelsskip. Disse produksjonsmidla blei eid av kapitalistklassen, som er den herskende klassen. Den andre viktige hovedklassen er arbeiderklassen, som ikke eier noen produksjonsmidler sjøl, men som blir utbytta og holdt nede av kapitalistene.

KLASSER OG KLASSEKAMP

Slik er hoveddraga i samfunnsutviklinga. De primitive fellesskapene gikk under. Deretter har forskjellige typer klassesamfunn oppstått — først slavesamfunn, så føydalsamfunn, så kapitalistiske samfunn. Til slutt sosialistiske samfunn.

KLASSENE I NORGE

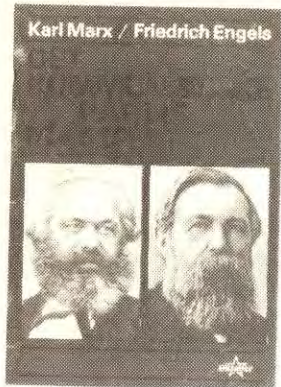
Hva er klasser? Lenin forklarer: «Klasser er det som gjør det mulig for en del av samfunnet å tilegne seg arbeidet til en annen del. Når en del av samfunnet tilegner seg all jord, har vi en godseierklasse og en bondeklasse. Når en del av samfunnet eier fabrikkene og verkstedene, aksjene og kapitalen, mens en annen del arbeider på disse fabrikkene, da har vi en kapitalistklasse og en proletarklasse.»

Marx og Engels slo fast at når samfunna er sånn at en klasse eier, og har makta over, de viktigste produksjonsmidla, da blir samfunnshistoria prega av klassekamp.

I «Det kommunistiske partis manifest», skreiv Marx og Engels: «Historia om alle samfunn som har bestått til nå (etter at de primitive fellesskapene gikk under, legger Engels til i ei fotnote) er historia om klassekamper.

Lenin: 1870—1924.

Marx-Engels: Det kommunistiske partis manifest, kr. 8, hefte utgitt av Forlaget Oktober.

Fri mann og slave, patrisier og plebeier, baron og livegen, laugsborger og svenn; kort sagt undertrykker og undertrykt har stått i stadig motsetning til hverandre, ført en uavbrutt, snart skjult, snart åpen kamp, en kamp som hver gang endte med en revolusjonær omdanning av hele samfunnet eller med felles undergang for de kjempende klassene.» (s. 22)

KLASSENE I NORGE

Norge er et *kapitalistisk classesamfunn*. De to viktigste klassene er kapitalistklassen og arbeiderklassen.

Gruvene, fabrikkene, bankene, de store handelsforetakene, rederiene og andre store bedrifter i transport, blir eid og styrt av kapitalistklassen. Monopolkapitalistene er den mektigste gruppa blant dem. Det er de som eier og styrer de virkelige storbedriftene, som Borregaard, Elkem-Spigerverket, Norcem, de største bankene som Den norske Creditbank, Kreditkassen, Bergen Bank og de store rederiene.

En del av storbedriftene er eid av utenlandske kapitalister. Staten eier mange storbedrifter. Derfor tilhører også toppene i statsapparatet monopolkapitalistene. Landsorganisasjonen i Norge (LO) eier flere storbedrifter, som Landsbanken og Samvirke (forsikring). Det samme gjør bondeorganisasjonene, som eier bedrifter som Norske Skogindustrier og Felleskjøpet. De som står i spissen for slike bedrifter, har enorme lønninger og er utbyttere og monopolkapitalister på samme vis som privatkapitalistene.

Monopolkapitalistene i Norge er ei lita, men uhyre mektig gruppe, men borgerskapet i Norge teller mange flere enn monopolkapitalistene. Alle de mindre bedriftseierne, disponentene, direktører, salgssjefer, soussjefer osv. tilhører kapitalistklassen. Hele toppsjiktet i staten, fylkene, kommunene, militærvesenet osv. tilhører borgerskapet. Ofte eier ikke slike folk produksjonsmidler sjøl, men de har høytlønna og viktige stillinger i det kapitalistiske samfunnet, og er derfor knytta til kapitalistene på alle slags vis.

Skipsreder Tom Wilhelmsen som døde i mai 1978 var en typisk representant for de norske monopolkapitalistene.

Fra et møte Jøtul-arbeiderne holdt under streiken i 1977. De streika mot en usaklig oppsigelse og for å få fjerna en tyrannisk sjef. Kampen endte med seier. Jøtul er et jernstøperi som bl.a. produserer ovner, kaminer osv. Arbeiderne her tilhører kjerneproletariatet i Norge.

Borgerskapet er likevel et lite mindretall av befolkninga i Norge.

ARBEIDERKLASSEN

Den største klassen i Norge er arbeiderklassen. Godt over halvparten av befolkninga tilhører den. Den viktigste delen er arbeiderne i gruver, industri, bygg og anlegg. Av dem er det ca. 500 000, dvs. omkring en tredel av hele yrkesbefolkninga i Norge. Dette er kjerna i arbeiderklassen.

Andre viktige grupper i arbeiderklassen er arbeiderne i transport og i jordbruk og skogbruk.

Dessuten tilhører svært mange lavere funksjonærer arbeiderklassen, f.eks. de som jobber i handelen, lavere stillinger på kontorer, i helsevesenet og i de såkalte service-yrkene.

Det som kjennetegner arbeiderklassen, er at de ikke eier produksjonsmidler sjøl, at de har lavere og underordna stillinger og som oftest er dårlig lønna.

SMÅBORGERSKAPET

I tillegg til de to hovedklassene er det en tredje klasse som står i en slags mellomstilling: småborgerskapet. Småborgerne skiller seg fra arbeiderne ved at de kan eie noen produksjonsmidler sjøl, samtidig som de ikke er kapitalister. De får ikke i hovedsak inntekt ved utbytting. I en slik stilling står de fleste av bøndene, mange fiskere, mange mindre kjøpmenn osv. Til småborgerskapet regner vi også folk som er ansatte, men som har en litt mer privilegert, friere og sjølstendig stilling enn arbeiderne.

Lærere, lektorer, sosionomer, journalister og mange andre åndsarbeidere tilhører småborgerskapet.

Småborgerskapet er mindre enn arbeiderklassen, men mye større enn borgerskapet. De fleste av dem blir også undertrykt av kapitalistklassen, og vil bli allierte til arbeiderklassen mot den herskende klassen.

HISTORISK MATERIALISME

HVA ER DRIVKREFTENE I HISTORIA?

I løpet av noen tusen år har primitive samfunn forandret seg til de høyt utvikla kapitalistiske klassesamfunna vi har i dag. Åssen gikk denne historiske utviklinga til?

En teori går ut på at det er store menn og geniale enkeltpersoner som har skapt utviklinga. En konge med stor makt, en oppfinner eller en oppdagelsesreisende, eller en leder for en undertrykt klasse, har sjølsagt innvirkning på utviklinga. Men den retninga som den historiske utviklinga tar, blir ikke bestemt av noen enkelt person, og ingen «stor» mann kan stoppe den.

Ville ikke europeerne kommet til Amerika om ikke Columbus hadde gjort det i 1492? På den tida dreiv

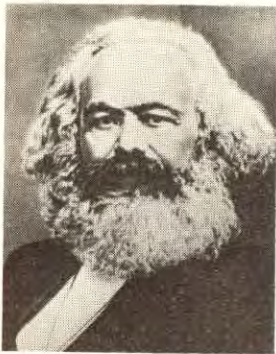
ei rekke konger og mektige handelsmenn og sendte ut ekspedisjoner i øst og vest for å oppdage nytt land og nye handelsveier. Om ikke Columbus hadde funnet Amerika, ville en annen sjøfarer gjort det noen år seinere.

DEN HISTORISKE MATERIALISMEN

Enkelpersoner har ikke den avgjørende betydninga for utviklinga. De kan framskynde den, eller holde utviklinga litt igjen, men de viktigste årsakene ligger dypere i samfunnet.

Marx og Engels utarbeidde en vitenskapelig teori om historia — *den historiske materialismen*. Den går ut på at det er det økonomiske systemet i samfunnet som er grunnlaget for samfunnshistoria, for politikk og kulturen, og utviklinga i historia kommer av endringene i produksjonen, kampen mellom klassene

Julenatta 1776 førte George Washington folka sine over Delaware-floden. De overrumpla engelskmennene og tok nesten tusen fanger. Washington var leder for de amerikanske troppene i frihetskriegen mot England i 1776—1783. Han blei USAs første president. Men hadde ikke amerikanerne gjort opprør mot den engelske overklassen og vunnet også uten ham?

Karl Marx: 1818—1883.

og at det er massenes kamp som er drivkrafta i historia.

Marx forklarte: «De samfunnsmessige forholda er nøye forbundet med produktivkreftene. Når menneskene skaffer seg nye produktivkrefter, forandrer de sin produksjonsmåte, og med forandringa av sin produksjonsmåte, av måten å opprettholde livet på, forandrer de alle sine samfunnsmessige forhold. Håndkverna gir et samfunn med føydalherrer, dampmølla et samfunn med industrikapitalister.»

PRODUKTIVKREFTENE

Friedrich Engels: 1820—1895.

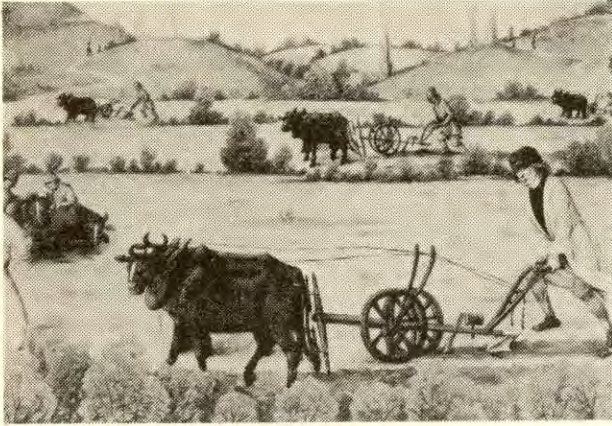
Det arbeidende folket, kunnskapene og erfaringene deres, redskaper, verktøy, maskiner og andre hjelpemidler, teknikken og metodene å produsere på — dette er produktivkreftene.

Gjennom hele historia har produktivkreftene utvikla seg. *De må utvikle seg.* Folk som jobber i produksjonen kan ikke unngå å gjøre erfaringer som de nytter for å utvikle produksjonen. Folk som dyrka jorda, oppdaga fordelene ved å pløye, vanne og tilføre jorda næring osv. Folk som lagde tøy, oppdaga åssen produksjonen kunne bli utvikla ved å bruke maskiner i stedet for hand- og beinkraft.

På denne måten har produktivkreftene utvikla seg fra de første tider til i dag. Fiskekroker av bein til havgående trålere, trehakker til skurtreskere, ild til elektrisitet og atomkraft — dette er eksempler på den kolossale utviklinga av produktivkreftene som har skjedd.

PRODUKSJONSFORHOLDA

Med *produksjonsforholda* mener vi åssen eiendomsforholda er til produksjonsmidla, og åssen produksjonen er organisert. I slavetida var produksjonsforholda slik at en klasse — slaveeierne — eide produksjonsmidla og arbeidskrafta. Under kapitalismen er

Mye har forandra seg i produktiviteten på landsbygda siden bøndene på 1500-tallet i Frankrike pløyde de oppdelte jordene sine slik som den øverste tegningen viser.

det kapitalistene som eier og hersker over produksjonsmidla, mens arbeiderne ikke eier produksjonsmidler og blir utbytta og undertrykt. Dette er eksempler på produksjonsforhold der en klasse eier og hersker over produksjonsmidla. Dette er produksjonsforhold som er prega av utbytting og undertrykking. Under sosialismen der arbeiderklassen og det arbeidende folket eier produksjonsmidla, er produksjonsforholda prega av samarbeid og fellesskap i det

arbeidende folket og kamp mot de som ønsker kapitalismen tilbake.

MOTSIGELSEN PRODUKTIVKREFTER — PRODUKSJONSFORHOLD

Hva er den grunnleggende årsaken til de store endringene i samfunnshistoria, til at primitive fellesskap går over i slavesamfunn, slavesamfunn til føydalsamfunn, føydalsamfunn til kapitalistiske samfunn, og videre kapitalistiske samfunn til sosialismen?

Etter hvert som produktivkreftene utvikler seg, oppstår det en konflikt mellom åssen produksjonsforholda er og utviklinga av produktivkreftene. Eienomsforholda og måten produksjonen er organisert på, hindrer og hemmer utviklinga av produksjonen. Produksjonsforholda blir «gammaldagse». De var tilpassa *en type* produktivkrefter, men etter hvert hindrer de *nye* produktivkrefter å vokse fram.

Derfor oppstår det et behov i samfunnet for å endre produksjonsforholda. Bare ved å endre eiendomsforholda og organiseringa av produksjonen, kan de nye produktivkreftene få rom til å utvikle seg.

REVOLUSJONER

Overgangen til nye produksjonsforhold som tilsvarer de nye produktivkreftene, skjer ikke fredelig og stillferdig. Det fins klasser og grupper i samfunnet som vil forsvare de gamle produksjonsforholda, fordi de tjener på dem. Makta, eiendommene og rikdommene til de herskende klassene er basert på de gamle eiendomsforholda og den gamle organiseringa av produksjonen.

Derfor må de klassene som er knytta til de nye produktivkreftene kjempe fram ei endring av produksjonsforholda. Ettersom herskerklassen forsvaret stillinga si med militærmakt, må det væpna kamper, opprør og *revolusjoner* til, før klassene som beskytter de gamle produksjonsforholda blir feid bort.

DEN FRANSKE REVOLUSJONEN I 1789

Den store franske revolusjonen i 1789 og åra framover er et veldig klart eksempel på at teorien til Marx og Engels er riktig.

Fra historietimene husker du kanskje åssen folket hata herskerne i Frankrike på den tida. Hatet og misnøyen leda til stormen på Bastillen 14. juli 1789, kongen blei avsatt og henretta. Adelen blei jagd fra godsene sine. Revolusjonen førte til at *borgerskapet erobra statsmakta fra føydalherrene*.

Den grunnleggende årsaken til revolusjonen var at motsigelsen mellom produksjonsforholda og produktivkreftene var blitt veldig skjerpa.

Føydalherrene hadde makta i Frankrike i mange hundre år før revolusjonen. De kalte seg «førstestanden» og «andrestanden» — dvs. kongen, adelen og kirka. De var bare noen hundretusener av ei befolk-

Den forhatte festninga Bastillen blir storma 14. juli 1789. Bastillen var brukt som fengsel og sto som symbol på urettferdigheten og undertrykkinga i Frankrike.

ning på omkring 25 millioner. De bestemte åssen lo-
vene skulle være. Sjøl slapp de å betale skatter, mens
de påla resten av folket allslags skatter, avgifter og
toll. De eide store deler av jorda i Frankrike.

Disse føydale forholda sto i veien for bøndene,
håndverkerne og kapitalistene da de ville utvikle pro-
duksjonen. De føydale herskerne undertrykte og
snylta på de andre klassene.

Bøndene — som telte mer enn 20 millioner —
mangla jord, mens adelen hadde svære jordeiendom-
mer. Svære skatter og avgifter tynga bøndene. Skulle
bonden selge ei høne på markedet, måtte han betale
avgifter til føydalherren. Skulle han male kornet sitt,
hadde adelsmannen monopol på å drive møller.

Kapitalistene var noen tusener. De ønska å utvikle
produktivkreftene, for de tjente på det. Men de føy-
dale forholda sto også i veien for dem. Føydalherre-
ne påla kapitalistene ei rekke skatter og avgifter. De
hadde oppretta tollgrenser over hele Frankrike. Hver
gang kapitalisten ville selge varene i andre distrikter,
måtte de betale tollavgifter og det var mange sånne
tollstasjoner. Føydalherrene hadde monopol på man-
ge virksomheter, slik at det var vanskelig eller umulig
for kapitalistene å starte produksjon der. Slik blei ut-
viklinga av de mest avanserte produktivkreftene,
med maskiner og storproduksjon, holdt nede av de
føydale produksjonsforholda.

Gjennom årtier blei motsigelsene mellom produk-
tivkreftene og produksjonsforholda skjerpa. Til slutt
«sprakk» det. Massene gikk til rasende opprør. Men
det var borgerskapet som tok ledelsen i revolusjonen,
og som til slutt erobra statsmakta. Sjøl om kapita-
listene var fåtallige, var de mektige, hadde svære
pengemidler og var godt organisert. Da kapitalistene
ville avskaffe føydalveldet, sto de for interessene til
hele folket i Frankrike. Derfor kunne de bli den le-
dende krafta i revolusjonen, og de var i stand til å
gjøre de kapitalistiske produksjonsforholda domine-
rende i det Frankrike som utvikla seg etter revolusjo-
nen.

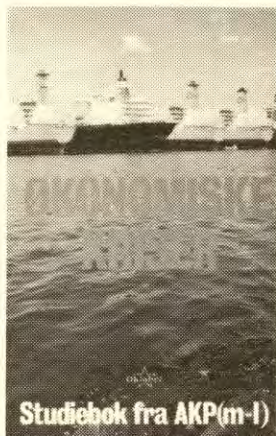
SOSIALISMEN VIL SEIRE

Kapitalisme betydde et stort framskritt fra føydalismen, kapitalismen førte til storproduksjon og utvikling av produktivkreftene. Men i dag kjenner vi også ei anna side ved kapitalismen.

Økonomiske kriser, fattigdom og elendighet, nasjonal undertrykking og fremmedstyre, kriger med massedrap på millioner av mennesker — det er den utviklinga kapitalismen har brakt med seg.

Bare en ny type produksjonsforhold, nye eienomsforhold og ei ny organisering av produksjonen kan bringe virkelig varig forandring. Dette er *sosialismen*, der folket i fellesskap eier produksjonsmidla og utvikler produktivkreftene — ikke på grunn av jakta etter profitt, men for å tilfredsstille behova til det arbeidende folket.

«Det sosialistiske system vil en gang tre i stedet for det kapitalistiske systemet. Dette er en objektiv lov, uavhengig av menneskenes vilje. Hvor sterkt de reaksjonære enn prøver å stanse historias hjul, vil revolusjonen før eller seinere komme og uunngåelig seire,» sier Mao Zedong. (*Sitatboka*, s. 32).

«Økonomiske kriser», om hvordan de økonomiske krisene kommer av uløselige motsigelser i kapitalismen. Forlaget Oktober, pris kr. 42,—.

ARBEIDERKLASSENS HISTORISKE ROLLE

Den historiske utviklinga går uunngåelig fram mot at det sosialistiske systemet avløser det kapitalistiske. Men det kan ikke skje automatisk og fredelig. Det enorme militærapparatet som imperialistene har skapt, vil bli brukt for å bevare de kapitalistiske produksjonsforholda, makta og eiendommene til kapitalistene. Sosialismen kan bare komme gjennom langvarig klassekamp, frigjøringskriger og revolusjoner.

I hele dette hundreåret og spesielt i åra etter den andre verdenskrigen, har folka i den tredje verden reist seg mot de imperialistiske stormaktene.

Mao Zedong, vår tids største marxist-leninist, var født i 1893. Han døde i 1976. Bildet viser Mao Zedong på Tien An Men-plassen i Beijing i 1966 hvor han hilser Rødegardistene.

I de kapitalistiske landa er det bare *arbeiderklassen* som kan gå i spissen for å avskaffe de kapitalistiske produksjonsforholda.

Det er den kapitalistiske utviklinga av produktivkreftene som har skapt arbeiderklassen. Arbeiderne er sjøl den viktigste produktivkrafta. Arbeiderklassen eier ingen produksjonsmidler under kapitalismen. Derfor er det den som først og fremst har interesse av å skape produksjonsforhold uten utbytting. Under kapitalismen blir arbeiderklassen den største klassen. Den står direkte i produksjonen, og opplever utbyttinga og undertrykkinga direkte på krop-

pen. Den blir samla på større og større fabrikker og kan skape sterke og slagkraftige organisasjoner.

Men for å gjennomføre revolusjonen må arbeiderklassen alliere seg med alle klasser og grupper som står mot den herskende kapitalistklassen. Den må knytte til seg småbøndene og andre deler av småborgerskapet, de progressive intellektuelle, ungdommen og kvinnebevegelsen og mange andre.

Arbeiderklassen har ei vanskelig oppgave foran seg. Fienden er i dag sterk. For å lykkes i kampen, må derfor arbeiderklassen ha en ledelse, et kommunistisk parti, som studerer forholda grundig og stiller seg i spissen for kampen.

AKP(m-l) er dette partiet i Norge.

STUDIESPØRSMÅL

1. Sammenlikn det som blir sagt i denne boka om hvordan historia til menneskene har utvikla seg, med det du har lært før. Hva mener du er de største forskjellene?
2. Denne boka sier at kapitalismen før eller seinere vil gå til grunne og bli erstatta av sosialismen. Hvordan blir dette begrunna i boka. Hva mener du om det?

Møte 2: STATEN

KLASSESTATEN

HVA FORTELLER DE OSS?

Lærebøkene på skolen, radio, TV og de fleste avisene forteller oss at i Norge kan folk stemme på det partiet de vil ved Stortingsvalg. Stortinget bestemmer lovene. Det er derfor demokrati i Norge. Alle sammen er med og bestemmer. Demokrati er bra, derfor er det bra å leve i Norge, heter det.

Kineserne sier sjøl at det er proletariatets diktatur i Kina. Vi skal ta for oss disse spørsmåla på dette møtet. Men for å få litt orden på tankene, må vi først fortelle litt om hva *staten* egentlig er.

HVA ER STATEN?

Politi, soldater, domstoler og fengsler er en del av staten. Videre mener vi kommunister at dette er den *viktigste* delen av staten. Vi er sjølsagt også klar over at staten er mye mer enn dette.

Ifølge Statistisk Årbok 1977 var det ansatt 147 428 personer i staten i 1976. Av disse var 10 650 knytta til Justis- og politidepartementet og 24 028 tilknytt Forsvarsdepartementet. I samme tabell står det også at det var 59 713 knytta til Samferdselsdepartementet og 15 096 til Sosialdepartementet, og 13 090 til Kirke- og undervisningsdepartementet.

Ser en bare på talla, kan en tru at samferdsel er viktigere for det kapitalistiske samfunnet enn hæren, og at politiet og fengslene kommer langt bak i rekka. Men sånn er det ikke mulig å se på tingene.

Sjølsagt må den kapitalistiske staten løse mange og viktige oppgaver. Det er klart at det trengs mye folk

Hæren er den viktigste delen av borgerskapets undertrykkingsapparat.

til samferdsel og undervisning. Men det vi er interessert i, er hvilken *funksjon* som preger alle stater i dag og tidligere.

Når vi ser på det på denne måten, så holder vi fast ved at den viktigste og opprinnelige virksomheten til staten, er undertrykkingsvirksomheten.

Det ser vi bl.a. ved å undersøke hvilke deler av statsapparatet som oppsto først. Det viser seg da at de første delene av statsapparatet som vokste fram, var de tidligere tiders «politi», «soldater», «dommere» og «fengsler». Denne delen av staten har bestått i flere hundre år i Norge, mens det først er i de siste 70—100 åra at det er blitt utbygd trygder og pensjoner, at staten har tatt over fabrikker osv.

Dette er et svært viktig spørsmål for å forstå hva demokrati og diktatur er. Derfor skal vi ta det opp på en grundig måte.

HVORFOR OPPSTO STATEN?

Vi stiller først spørsmålet om *hvorfor* staten oppsto.

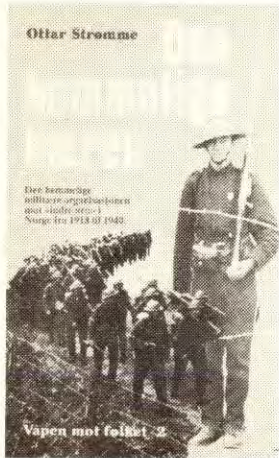
Her vil du kanskje stusse: Har det ikke alltid vært en stat? Nei, det har det ikke! Gjennom det forrige møtet fortalte vi at de første menneskene på jorda

levde sammen i primitive, urkommunistiske samfunn. Alle var stilt likt. De samarbeidde fordi de måtte det for å overleve. I dette samfunnet var det ikke noe politi eller noen hær, dvs. spesielle folk som bar våpen. Nei, her brukte *alle* våpen for å drive jakt, og for å forsvare samfunnet dersom andre stammer gikk til angrep.

Staten oppsto først da menneskene ble delt i klasser. Lenin studerte dette spørsmålet. Han sier det sånn:

«Staten er et apparat til å opprettholde *en* klasses herredømme over en annen. Da det ikke fantes noen klasser i samfunnet, da folk, før slaveritida, arbeidet under primitive forhold med større frihet, under forhold da arbeidsproduktiviteten ennå sto på sitt laveste nivå og da det primitive mennesket knapt kunne skaffe seg midler til den groveste og mest primitive eksistens, verken hadde eller kunne det ha oppstått ei spesiell gruppe som hadde til oppgave å styre og herske over resten av samfunnet. Først da den første forma for deling av samfunnet i klasser oppsto, først da slaveriet oppsto, da en spesiell klasse mennesker kunne produsere et visst overskott ved å konsentrere seg om de hardeste formene for jordbruksarbeid, da dette overskottet ikke var absolutt nødvendig for slaveenes elendigste eksistens og gikk over i hendene på slaveeierne, da eksistensen av denne klassen var grunnfesta på denne måten — først da ble det nødvendig at en stat oppsto for at denne klassen skulle kunne grunnfeste seg.

Og den oppsto — slaveeierstaten, et apparat som ga slaveeierne makt og satte dem i stand til å herske over slavene. Både samfunnet og staten var da mye mindre enn nå, de hadde uten sammenlikning langt dårligere kommunikasjonsmidler — de moderne kommunikasjonsmidlene eksisterte ikke. Fjell, elver og hav var uendelig mye større hindringer enn de er nå, og staten tok form innafor langt sneverere geografiske grenser. Et teknisk svakt statsapparat tjente en stat som var avgrensa innafor forholdsvis snevre grenser og et snevert virkefelt. Likevel fantes det et

I bøkene sine «Våpen mot folket» viser Ottar Strømme at den norske hæren alltid har blitt brukt mot arbeidsfolk i kamp. Bildet viser bok nr. 2 i serien: «Den hemmelige hæren».

apparat som tvang slavene til å bli værende i slaveri, som holdt en del av samfunnet underkua og undertrykt av en annen del. Det er umulig å tvinge størstedelen av samfunnet til å arbeide systematisk for den andre parten av samfunnet uten et permanent undertrykkingsapparat. Så lenge det ikke fantes noen klasser, fantes det ikke noe slikt apparat. Da klassene oppsto, overalt og alltid idet delinga vokste og tok fastere former, oppsto også en spesiell institusjon — staten.» (*Lenin: Staten, tale for studentene ved Sverdlovuniversitetet, 11. juni 1919*).

DET GAMLE HELLAS

På skolen lærer vi mye om det gamle Hellas. Vi hører om Athen og forholda der. I ei bok står det: «Under Perikles vart demokratiet gjennomført grundigere enn nokon gong seinare. Styret skulle vere for folket og ved folket.» (Moen, Verdshistoria fram til 1500, nynorsk, s. 81.) Men var det egentlig et demokrati i Athen på denne tida, omlag 460 år f.Kr.? Kan det kalles demokrati når bare frie menn av atensk ætt hadde stemmerett? Ingen kvinner kunne stemme. Og de som skapte rikdommene, slavene, blei behandla som dyr uten noen rettigheter i det hele tatt.

Demokrati er et gresk ord som betyr folkestyre. Bare dersom vi definerer folket svært snevert, kan vi kalle styret i Athen for demokratisk. Det er mye rikligere å kalle det for et diktatur. *Det var slaveeierens diktatur over slavene.*

Og hva slags lover bestemte da det spesielle «folket» i Athen? De bestemte at en slave hadde å holde kjeft og godta alt han fikk beskjed om. Det var lover som dømte slaver som rømte til døden osv.

Og hva slags funksjon hadde politiet, hæren, dommerne og fengslene på denne tida? De skulle slå ned på slavene dersom de tok igjen, pryle dem, pine dem og drepe dem.

Her er det noe som går igjen i *alle* *klassesamfunn*.

Det finnes en klasse som er herskende. Den har makta i samfunnet. Den har makta over staten. Den bruker maktapparatet til staten til å slå ned på de klassene som er undertrykt. Slik var det i Athen. Vi skal vise at det også er sånn i Norge i dag.

Med dette ønsker ikke vi å «ta avstand fra» samfunnssystemet som rådde i Athen. Det var framskredent for si tid, og gjorde det mulig å drive filosofi, vitenskap, kunst og produksjon et stort skritt framover. Men når læreboka vil ha oss til å tru at dette snevre klassesystemet gjennomførte et demokrati «grundigere enn nokon gong seinare», så er det på tide å reagere.

Eksemplet viser at den klassen som har *makta over staten* sikrer demokrati for seg sjøl og diktatur over de undertrykte klassene. I Norge må vi derfor spørre oss om hvilken klasse som har makta over staten. Hvem er det diktatur for? Hvem er det demokrati, dvs. frihet, for?

Det samme spørsmålet må vi stille når vi undersøker forholda i Kina. Hvilken klasse har makta over staten her? Hvem er det demokrati for? Hvem er det diktatur over?

Det finnes ikke noe diktatur eller demokrati som er heva over klassene. Dersom det ikke er klasser,

Tegning som viser Perikles tale i Athens råd. Er det riktig som læreboka sier at «under Perikles vart demokratiet gjennomført grundigere enn nokon gong seinare»?

trengs det ikke noen stat til undertrykking, og det blir umulig å bruke begrepene demokrati og diktatur. Vi skal nå se på hvordan den norske staten oppsto.

DET GAMLE NORGE

Før klassene oppsto, levde også folket i Norge i primitive fellesskap — urkommunisme. Det utvikla seg kimer til statsmakt i Norge i lang tid, helt fra år 500. Dette skjedde i takt med at det oppsto klasse-skiller og folk blei delt i rike og fattige. De rike måtte beskytte rikdommene og privilegiene sine. De skaffa seg da private politi-hærstyrker. På den tida kalte de det for en hird. Det var leiesoldater som skulle beskytte eiendommene, rikdommene og privilegiene med våpen i hånd.

Med Harald Hårfagre som levde rundt år 900, framsto en av de norske høvdingene som den sterkeste og mektigste. Han gjennomførte en lang kamp hvor han knuste de andre høvdingene, en etter en, og tvang dem til å underordne seg. De som ikke underordna seg, mista hodet eller rømte til Island. Harald innførte ei skatteordning som satte han i stand til å holde en sterk hird.

Harald skapte kimen til ei sentral statsmakt. Den var ikke befestet, og i de neste 200 åra var den i delvis oppløsning. Først etter borgerkrigene på 1100-tallet blei den sentrale statsmakta befestet.

På Harald Hårfagres tid og i vikingtida var Norge et slavesamfunn. Slavene i Norge blei kalt treller. Oppgava til hirden var bl.a. å slå ned på trellene dersom de forsøkte å gjøre motstand. Hirden skulle også brukes mot andre høvdingar i kampen om makt. Også i Norge ser vi at hirden, undertrykkingsapparatet, er det første som dukker opp av statsmakta. Statsmakta brukes til å beskytte herskerne.

Norsk soldat (leidang) fra 1200-tallet.

FØYDALISMEN

Når vi kommer til den norske føydaltida, som grovt sett varte fra rundt år 1200 til ut på 1800-tallet, så ser vi klarere statens rolle i klassesamfunnet.

Disse sekshundre åra er prega av gjentatte bondeopprør. Mange av opprøra kunne omfatte store geografiske områder og ha et svært militant preg. Soldater blei nesten alltid satt inn mot de opprørske bondene og greidde alltid til sjuende og sist å slå opprøra ned.

De største opprøra blei leda av *Hallvard Gråtopp* og *Amund Sigurdssønn Bolt*. Det opprøret som blei leda av Amund Bolt i 1436/37 kom så langt at opprørerne trengte inn i Oslo og tok bispegården. De oppga motstanden etter at riksrådet hadde lovt å legge fram krava deres hos kongen. De krevde utvisning av fremmede embetsmenn og ei eiga norsk regjering. Bolt sendte til og med sendemenn til den revolusjonære Engelbrekt-regjeringa i Sverige, på vegne av «Norges rike».

Gråtopp leda folka sine fra nedre Telemark til et angrep på Oslo i 1438. Opprøret blei drukna i blod.

KAPITALISMEN I NORGE

I dag er Norge *kapitalistisk* fordi kapitalistene har makta i samfunnet og over staten. I 1814 vant kapitalistene i Norge en viktig politisk seier. Da blei det oppretta en norsk nasjonalstat, og det blei vedtatt ei grunnlov som i hovedsak er lik den grunnlova vi har i dag. Grunnlova ivaretar kapitalens interesser: vern om den private eiendomsretten, retten til fri næringsvirksomhet osv. Lova bygde på de store borgerlige revolusjonene i Frankrike og USA.

Den borgerlige staten skiller seg ikke vesentlig fra tidligere klasseslater i norsk historie. Dens viktigste oppgave er å sikre herskerklassens makt. Derfor retter den sine køller og bajonetter mot arbeiderklassen og folket. Vi skal gi noen eksempler på dette.

17. mai: Grunnlovsdagen.
Norge hadde vært under Danmark fra ca. 1400 til 1814, deretter var Norge under Sverige fram til 1905.

VÅPENMAKT MOT ARBEIDSFOLK I NORGE

«1851: I åra 1848—52 leia Marcus Thrane en stor og betydningsfull bevegelse retta mot utbytting og undertrykking. Denne bevegelsen med 2—300 arbeidslag og i alt 20—30 000 medlemmer blei knust. Våpenmakt blei brukt ved flere tilfelle, blant annet på Ringerike og i Trøndelag. Marcus Thrane blei fengsla i 1851.

1878: Arbeidslønene ved ei rekkje verksemdar i Kristiania vart sette ned. Arbeidarane samla seg kring huset til ein av sjefane for Kværner Brug. Polit og kavalleri jaga vekk demonstrantane. Dagen etter sende styresmaktane kavalleri inn i dei «urolege» bydelane. Arbeidarane barikaderte ei gate og møtte ryttrarane med stein. Fotsoldatar med bajonettar måtte til for å skremme vekk «urostiftarane».

1881: Sagbruksarbeidarane i Drammen gjekk til streik og skipa streikekomite. Sagbruksherren fekk militære troppar tilkalla. Arbeidarane lot seg ikkje truge attende til arbeid. Dei møtte soldatane med steinkasting på Drammen torg. Soldatane skaut på dei våpenlause arbeidarane: Ein drepen og fleire såra mellom arbeidarane under streiken. To til døydde av bajonettstikka dei hadde fått.

1921: Hammerfestkommunen. Denne hendinga under storstreiken fortener særskilt omtale. I Hammerfest var det òg stor oppslutning om streiken. Ein streikekomite sto i brodden for kampen. Streikekomiteen utvida stadig verksemda si, mest for å hindre streikebryteri i form av transport som komiteen ikkje godkjende. Etter kvart tok streikekomiteen over dei mest sentrale verksemdene i byen, ja, vart til sjuande og sist det viktigaste politiske organet i byen. Ordensvernet til arbeidarane tok over politimakta. Komiteen organiserte òg matforsyninga. Det kunne sjølvstendig ikkje tolerast. Borgarpressa kravde militær-

Sånn så de soldatene ut som blei brukt mot arbeidsfolk i 1860—70-åra. Her en gardist.

Romanen «*Streik*» av Per Sivle bygger på disse hendingene. Boka kom ut i 1891 og er skrevet konsekvent fra arbeiderklassens standpunkt. Utgitt av Forlaget Oktober i 1975.

aksjon. Han kom, men marine-soldatane fekk sympati for arbeidarmakta i Hammerfest, og nekta å «gjenopprette ro og orden». I staden spela dei fotball med eit bylag. Ein kan trygt seie det var 1—0 til Hammerfestarbeidarane i fyrste omgang. Men neste soldatpulje var meir lydig mot borgarmakta, og orden vart gjenopprett. Streikeleiarane vart tekne til fange.

1923—24: Jernstreiken. Jernarbeidarane i Oslo tok til med denne striden. Etter kvart auka det med streik og lockout, så på det meste var det 75 000 mann i kamp landet over. Kapitalistane gjekk særleg hardt ut. Både «Samfundshjelpen» og andre «sivile» streikebrytarar hadde travle tider. Landet rundt vart politi- og militærstyrkar utkommanderte til streikebrytarvern, og for å «opprettholde ro og orden». I Oslo kom det så langt at Hans Majestet Kongens Garde dreiv maskingeværdrill i gatene for å setje seg i respekt. Soldatar tok razziaer på austkanten av byen og dreiv klappjakt på aktivistar mot streikebrot.

1927: Julussa. Julussa er ei fløyta-elv i Elverums-distriktet. Tømmerfløytarane ved Julussa hadde skipa fagforeining, men slikt tolte ikkje skogeigarane. Dei nekta å ha noko med dei fagorganiserte å gjere, og fekk tak i «arbeidsvilleg». Men desse slutta seg til dei organiserte arbeidarane, og nye streikebrytarar måtte skaffast fram: Desse såg òg ut til å ville bøye seg for dei fagorganiserte. Då dukka væpna statspoliti frå Oslo opp, og streikeleiarane vart tekne til fange. Det kom til tingingar mellom arbeidarar og skogeigarar; då kom eit kompani av Hans Majestet Kongens Garde med tungt feltmessig utstyr til staden. Med denne forsterkinga i ryggen kjende skogeigarane seg ovanpå att, og nekta å halde fram med tingingane. Bygda vart okkupert som fiendtleg territorium av 40 mann statspoliti med hundar, 120 gardistar, og eit frivillig borgarvern, for det meste rekruttert mellom fascistisk ungdom i Elverum. Bak denne ordninga såg arbeidarane fotefara etter den lokale millionæren, Hans Møystad, som hadde gode vener i regjeringsskrinsar. Okkupasjonsstyrkane vart

auka med eit kompani til. Etter kvart lykttest det skogeigarane å finne arbeidsviljuge.

1931: Menstad-slaget. Arbeidskjøparane svarar på storkrisa med å setje ut 81 000 mann i lockout. På førehand var det 50 000 arbeidslause. Ved Norsk Hydro i Porsgrunnsdistriktet hadde transportarbeidarane gått til sympatistreik. Hydro-herrane nytta høvet til å slå eit slag for «arbeidets frihet», dvs. retten til streikebrytarverksemd. Denne provokasjonen tolte ikkje arbeidarane i Skien-Porsgrunns-distriktet. Dei marsjerte ut til Menstad til tonane av Internasjonalen, dreiv ut politiet, og lempa ut streikebrytarane. Hovedgrunnen til denne militante aksjonen var at den sentrale tillitsmannen for Hydro-arbeidarane vart kidnappa av statspolitiet.

Regjeringa svara med eit kompani av Hans Majestet Kongens Garde i full krigsutrustning dagen etter, deretter tre torpedobåtar og to mineleggjarar (!) Dinest vart 1500 mann frå distriktet mobiliserte, og statspolitiet vart utrusta med lange trekøller og revolverar. Dette var jamngodt med okkupasjon av Skien-Porsgrunn, og folket i det okkuperte området svara med passiv motstand, som dei 9 år seinare gjorde mot dei tyske okkupantane. Ingen ville ha noko med soldatane å gjere, og dei lokale politikarane freista å få det heile avblåst.»

Disse eksemplene er henta fra boka «Soldaten som ikkje ville teie», boka om Trædal-saka. Utgitt av Forlaget Oktober.

HVEM LJUGER OM HISTORIA?

Fra den norske historia kan vi dokumentere hundrevis av sånne episoder hvor staten har blitt brukt mot det undertrykte folket. Her har vi bare trukket fram noen av de mest kjente.

Borgerskapet vil ikke at noe av dette skal bli kjent. Det ser vi kanskje mest tydelig i historieundervisninga i skolen.

Axel Coldevin har laga ei historiebok som har blitt mye brukt i grunnskolen. Boka heter *Historie*. I ei innledning som er retta til læreren, sier Coldevin bl.a.:

Menstad-slaget: Demonstranter og politi slåss på sluseporten ved Skotfoss Bruk 5. juni.

Demonstranter og politi slåss på sluseporten ved Skotfoss Bruk 5. juni.

«Historien bringer oss et budskap om fortidens mennesker, deres liv, deres erfaringer og tanker. Ved å gi et perspektiv og et åndsinnhold skal den hjelpe elevene til å forme sitt livssyn og skaffe seg et grunnlag for sin videre vekst.» (s. 6)

Hva slags «livssyn» er det Coldevin ønsker å fremme med boka si? Det kommer klart fram i de siste linjene i boka. Her sier han:

«En tid så det ut til at i industrilandene brygget det opp til bitter kamp mellom de to store samfunnsklassene (kapitalistene og proletariatet, *red.*) Noen mente at det ville komme en blodig revolusjon. Det gjaldt å finne en rimelig fordeling av livsgodene. Dette ble et av de vanskeligste spørsmålene i tiden etter den industrielle revolusjon. Det viste seg da at de landene som hadde folkestyre, også hadde lettest for å finne fram til en løsning.» (s. 148)

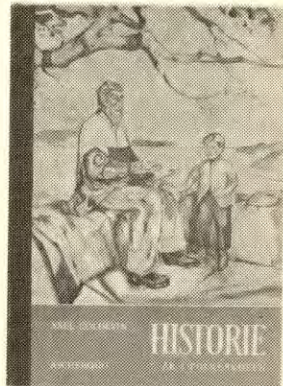
Men dette er ikke sant! Det går *ikke* an å finne en «løsning». Det er umulig med «en rimelig fordeling av livsgodene» under kapitalismen. Dette «vanskelige spørsmålet» er absolutt ikke «løst» i Norge, sjøl om vi ifølge Coldevin har «folkestyre» her. I neste møte skal vi vise hvordan det arbeidende folket i Norge i dag er mer utbytta enn det noen gang har vært.

Coldevin skriver lærebøker for folkeskolen. Det er borgerskapet som har makta i Norge. De ønsker at barn og ungdom skal vaksineres *mot* revolusjon. Derfor inneholder denne læreboka ikke et eneste ord om f.eks. Gråtopp eller Amund Bolt. Marcus Thrane er ikke engang nevnt. Og hadde boka tatt for seg vårt hundreår, hadde den sikkert også «glemt» Julussa, Hammerfestkommunen, Jernstreiken og Menstad.

POLITI MOT LINJEGODS-ARBEIDERE

Noen påstår at det bare var for mange år siden at politi og hær blei brukt mot arbeidere og andre på denne måten.

Dette argumentet holder ikke. Politiet blei brukt mot Norgas-arbeiderne i 1970, mot Linjegods-arbeiderne i 1976, mot bryggearbeiderne i 1977, mot husokkupanter og anti-imperialister. Det finnes veldig mange eksempler. Her skal vi ta for oss to. Våren 1976 gikk ca. 80 arbeidere ved Linjegods-terminalen på Alnabru i Oslo til streik. De streika for høyere lønn og ville ikke godta det lusne tarifftillegget. De forlangte 800 kroner mer i måneden. Etter at

I historiebøkene på skolen sprer borgerskapet sitt syn på verden.

Fra brygge-streiken i Oslo 1977. Bryggearbeiderne hindrer forsøket på å losse en båt og blir angrepet av politiet.

streiken hadde vart ei tid, flytta bedrifts-ledelsen godsekspederinga til en annen terminal. De streikende ville ikke finne seg i streikebryter-virksomhet, og satte ut streikevakter ved den andre terminalen. To ganger blei politiet satt inn for å kaste vekk streikevakter og forsvare streikebrytere. De gikk systematisk brutalt fram, sparket i skrittet, slo og banket opp folk lenge etter at de hadde blitt arrestert.

Det deltok også folk fra den halv-militære «anti-terrorist»-avdelinga i politiet i disse aksjonene. Denne politiavdelinga er spesialtrenet til å slå ned opprør og annen folkelig motstand. Den har alltid med seg skarpladde våpen i bilene når den går til aksjon.

HAMMERSBORG

Politiet har ikke bare blitt brukt mot streikende arbeidere. I Oslo var det en skole som het Hammersborg. Den lå i svarteste sentrum, og var også tilholdssted for en stor ungdomsklubb. Så blei det bestemt at skolen og klubben og alt skulle rives. Dette protesterte ungdommen mot, sjølsagt. Hvorfor skulle de gi opp lokalene sine fordi om Frelsesarmeen og

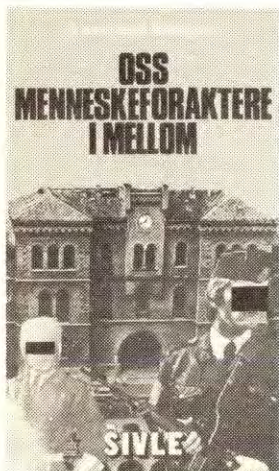
Politiet gikk brutalt til angrep på demonstrantene utafor Hammersborg skole i Oslo.

Postsparebanken absolutt ville bygge der de hadde klubben sin?

Det var rettferdig av ungdommene å forsvare stedet sitt. Men hva sa politikerne i staten og i bystyret? Skal en tru på lærebøkene våre på skolen, så er staten og kommunen noe som tar hensyn til alle. Men kommunestyret i Oslo stemte for riving. Og her fikk vi se hva politiet skal brukes til.

Et hundre og tjue purk med hester, bikkjer, langkøller og håndjern gikk til angrep. Ungdom i titall blei slått, dratt i håret, sparka og bitt.

Hammersborg blei revet til slutt, men ungdommen i Oslo sentrum hadde lært mye om politiet. Det er ikke lenger mange som trur på eventyret om politimannen som klapper små barn på hodet og hjelper gamle over gata.

Oss menneskeforaktere imellom av Aasmund Haugen,
utgitt av Sivle Forlag,
kr. 18,—.

GJØR IKKE POLITIET NOE BRA?

Når vi trekker fram sånne eksempler, er det noen som sier at vi rakker ned på politiet. Politiet gjør også bra ting, sier de. De tar veskenappere, arresterer biltjuver, griper noen narkotikaselgere og får arrestert noen voldtektsforbrytere. Vil dere at sånne folk skal slippe fri? spør de. Skal ikke kriminaliteten bekjempes? Jo! Vi er mot kriminalitet. Vi ønsker at voldsforbrytere, tjuver og narkotikahaier skal straffes. Vi støtter sjølsagt ikke kriminelle handlinger, sjøl om det er ungdom som utfører dem.

Men politiet i Norge blir ikke opplært til å hjelpe ungdom og vanlige folk mot forbrytere som gjør livet deres usikkert. Politiet blir tvert om opplært til å forakte folk og undertrykke folk.

Aasmund Haugen var tidligere politimann. Han avslører dette i ei bok han har skrevet og han kaller nettopp boka si for *Oss menneskeforaktere imellom*. Her forteller han om noe som skjedde mens han var i tjeneste:

«En vanlig hverdag. 18.00—24.00 settet. Kjører rundt i distriktet. Sjekker bilister. Rutine. I dag skjer det vel ikke noe spesielt, tror jeg. Vi kjører sakte forbi et supersenter. Registrerer noen ungdommer inne ved inngangen til T-banestasjonen, men vi kjører videre. «*Ledig bil?*» Kommandorommet spør. Vi svarer. Oppdraget gjelder akkurat de ungdommene vi nettopp har iaktatt. En kioskdame klager over at ungdommen sjenerer henne, og de drikker visst også. Vi snur og kjører tilbake. Betjenten og konstabelen går ut av bilen, og jeg får beskjed om å sitte på plass fordi dette er bare et filleoppdrag, tror de. Tenner en røyk og følger med mine kolleger. Konstabelen snakker til en yngre kar, og plutselig tar konstabelen tak i armen til gutten og forsøker å dra ham ut. Gutten setter seg kraftig til motverge, og jeg forstår at her trengs det hjelp. Hopper ut av bilen med sneipen i kjeften og iler til. Det første som møter meg er en knyttneve midt i ansiktet. Har aldri likt knyttnever i

ansiktet, men når man velger et slikt yrke, må man tåle det en og annen gang. Gutten har mistet en bæ-repose full av øl. Flaskene detter ut og knuses. Vi ruller i glasskår. Betjenten kommer til syne, og vi blir tre mann som ruller rundt i glasskår. Synd at så mye godt øl skal gå til spille. Det er omtrent umulig å holde denne karen. Han åler seg rundt, og vi får ikke tak på ham. Jeg titter opp. Det er helt utrolig. Vi er omringet av ungdommer. 40—50 stykker står rundt oss og skriker. De begynner å sparke og lugge oss. De spytter og slenger drittbemerkninger. Det begynner faktisk å bli et farlig oppdrag. Hva skal jeg gjøre? «*Jeg henter håndjernene,*» sier jeg til konstabelen. Han er enig. Jeg løper bort til bilen og leter febrilsk etter håndjernene, men de er ikke på plass. Letter og leter. Endelig. Løper tilbake og gir jernene til konstabelen, og hiver meg etter benene til gutten. Det er deilig. Liker ikke hestespark i ansiktet. «*Har du fått på håndjernene,*» skriker jeg til konstabelen. «*Nei,*» svarer han. «*De er blitt borte.*» Borte? Faen, klarer ikke denne konstabelen å sette på et par håndjern engang. Hva gjør jeg nå? Tenke. Tenke. «*Skal jeg be om forsterkninger,*» roper jeg med andpusten stemme. «*Ja, for faen.*» Jeg løper tilbake til bilen. Griper mikrofonen. Forsøker å få igjen pusten og forsøker å holde ungdommen på avstand. De er som besatte. Jentene griner, og guttene sparker. *Kjønns-sadist, fascistfaen, homofaen, purkefaen.* De roper ut eder og galle. Jeg liker meg ikke. Dette er unødvendig. Hvorfor skulle konstabelen ta så hardt tak i denne gutten. Det må la seg gjøre å mestre en slik situasjon uten at det skal bli et slikt helvete. Jeg får et spark i låret. Det kiler ikke. Ei jente tar rennefart og sparker konstabelen i nyrene. Det er stygt å se, og jeg tar tak i henne og drar henne mot bilen. Hun setter seg kraftig til motverge, og får hjelp av vennene sine. Jeg hører sirener i det fjerne. Det er som musikk i mine ører. Mozarts fjerde kantate i D-moll? Fem uniformerte biler kommer ilende. Hele dalen er blålys og sirener. Vi presser gutten i baksetet. Han sparker til bildøren, og den flyr opp. En kvinnelig kon-

Jan P. Syse, kjent «ungdomsforakter» fra Høyre.

stabel setter et par fingre rett i øynene hans. Det er stygt å se, og hva er nå vitsen med en slik rådden behandling? — Hun skrøt av det på stasjonen etterpå. Fy faen. «*Hvor er håndjernene,*» spør betjenten. Vi leter og leter. Finner dem i en bærepose, og vi kjører mot sentrum. Konstabelen kjører mot en sentrumsstasjon, men han ombestemmer seg når vi er nesten fremme. «*Vi kjører dem til vår egen stasjon, for de er litt for kjappe på denne plassen,*» sier han. Riktig. De er litt for kjappe på denne stasjonen, tenker jeg.

Rapporter skrives, og jeg forteller at jeg har fått meg en på kjeften. Vold mot politiet? Jeg får beskjed om å skrive egen rapport, men jeg gir inntrykk av at det ikke var gjort med overlegg. Det koker bort i kålen, og bra er vel det, for det var egentlig vår egen skyld at det ble et helvete. Jeg får skryt av de andre fordi jeg har reagert riktig i denne situasjonen. De snakker til meg som om jeg satt på potta og dreit. Flink liten duttebass. Kyss meg i ryggen.»

Episoder som denne Haugen har fortalt om her, blir brukt av politiet og reaksjonære politikere til å kreve flere politifolk og større bevilgninger til politiet.

Når ungdom tar igjen overfor politiet, er det vold mot politiet. Men når en politimann skyter og dreper en ungdom fordi han har tatt en bil, som på Fornebu ved Oslo i 1975, da er det et uhell og politimannen som skøyt blei ikke straffa.

Vi er mot kriminalitet, men vi deltar ikke i hylekoret mot ungdommen og for opprustninga av politiet.

For vi veit at den økte kriminaliteten blant ungdommen til sjuende og sist kommer av den kapitalistiske undertrykkinga, av arbeidsløshet, få eller ingen fritidstilbud osv.

Ordføreren i Oslo, Høyre-politikeren Albert Nordengen, snakker om at politiet må rydde Slottsparken for «bermen». Og formann i Oslo Høyre, Syse, snakker om ungdommen som pøbler, knivstikkere og avskum.

Det er typisk at sånne reaksjonære politikere som roper etter «mer politi», aldri gjør noe for å skaffe arbeidsplasser til ungdommen. Det er typisk at de aldri støtter krav om å la ungdommen få steder å være. Slike folk må vi avsløre og brennmerke, mens vanlige folk som ikke gjennomskuer løgnene deres, må vi diskutere med slik at de støtter ungdommens kamp og ikke lar seg bruke av de reaksjonære.

Haugen forteller også litt om hva som kan skape ungdomskriminalitet i boka si. Han sier:

«Dette senteret var faktisk et meget godt eksempel på hvordan velferdsstaten Norge starter en ny drabantby. *Først hus.* Tusenvis av leiligheter. Skoler overalt. Til slutt et supersenter. Der kan man få kjøpt alt. Miljø? De bygger en kirke, men de glemmer ungdommen. Et lokale står klart, men det skjer ikke noe fra den fronten. Hvorfor skal alltid ungdommen komme i siste rekke? Supersenter.

Vi går rundt i et supersenter og jager ut ungdommen. Det er stor plass her inne, men ungdommen skal ut i vinterkulda. Vi puffer dem ut til stadighet, og ungdommen går. Hva skal de finne på? Fortell meg det. Hvor skal de gjøre av seg? Rundt og rundt i en evig sirkel trasker jeg inne i dette senteret. Tenker på ungdommen som jeg må jage ut i kulda. Hvorfor? Hvorfor? De stjeler, men hvorfor stjeler de?

Norske politifolk i trening i en militærleir. Hvem skal våpna rette seg mot?

Hvorfor er de så frekke i kjeften? Hvorfor er lurven slaskete kledd, og hvorfor er de møkkete? Sosialdemokratiet, fortell meg det.»

Vi er mot politivold. Vi støtter alle krefter i samfunnet som reagerer mot at politiet blir brukt til å terrorisere ungdom, og streikende arbeidere.

Vi oppmuntrer og støtter de politifolka som tør protestere mot denne utviklinga. Samtidig har vi ingen illusjoner om at politiet under kapitalismen i hovedsak kan tjene folket. Politiet og hæren er kapitalistenes maktapparat. Dette har vi plikt til å avsløre.

BORGERLIG DEMOKRATI OG FASCISME

SOSIALISME OG KAPITALISME

Både i Norge og i Kina er det klasser og det er stat. Begge samfunna er derfor *klassediktaturer*. Men her slutter likheten.

I Kina er det arbeiderklassen i spissen for bønder, fiskere, vanlige intellektuelle og andre som har makt. De undertrykker de gamle herskerne som arbeider for å få tilbake det grusomme utbyttersamfunnet. De undertrykker også byråkrater og andre som skiller seg fra vanlige folk og vil herske over dem. *Det er frihet for de mange og ufrihet for de få*. Revolusjonen og sosialismen i Kina sikrer frihet for nesten 900 millioner.

I Norge er det frihet for kapitalistene og ufrihet for det arbeidende folket. Det er frihet for de få, noen titusener, mens det er ufrihet for det store flertallet av befolkninga på litt over 4 millioner.

Det proletariske diktaturet i Kina er derfor mye mer demokratisk enn det parlamentariske «demokratiet» i Norge. Dette snakker lærebøkene aldri noe om.

Folkets Frigjøringshær i Kina skal trygge landet mot ytre fiender og sikre at arbeiderklassen og det arbeidende folket beholder makta i Kina.

FASCISME OG BORGERLIG-DEMOKRATISK DIKTATUR

Kapitalistene kan undertrykke det arbeidende folket på to måter. De kan tillate frie valg slik som i Norge. Her har vi til en viss grad talefrihet, møtefrihet, organisasjonsfrihet, forsamlingsfrihet osv.

Men når kapitalistene føler at makta deres er trua, vil de forsøke å innføre fascisme. «Fascismen ved makta er det åpne terroristiske diktaturet til finanskapitalens mest reaksjonære, mest sjåvinistiske og mest imperialistiske elementer ...» (Dimitrov: *Beretninga til Kominterns 7. verdenskongress*)

Georgi Dimitrov var fra Bulgaria. Han blei anklaga av Hitler for å ha tent på Riksdagsbygningen i Berlin 1933, en forbrytelse nazistens sjøl sto bak. Var leder for Komintern (Den tredje internasjonale) fra 1935 til 1943 og president i Bulgaria etter 2. verdenskrig.

Under fascismen er arbeiderklassen fratatt sjøl elementære borgerlig-demokratiske rettigheter som yttingsfrihet, trykke- og demonstrasjonsfrihet, møtefrihet og friheten til å organisere seg politisk.

Det var fascisme i Italia da Mussolini hadde makta. Nazismen til Hitler var en form for fascisme. Det er fascisme i Sovjet i dag. Det er fascisme i svært mange land i verden i dag, f.eks. Argentina, Brasil, Chile, Bulgaria og Ungarn.

Det er viktig å skille mellom disse to formene for kapitalistisk diktatur. Innafor kapitalismen må vi kommunister og alle andre mennesker som ønsker demokrati og frihet, slåss mot fascismen. Vi må også slåss mot alle forsøk på å begrense de demokratiske

De tyske nazistene gjennomførte de mest barbariske ugjerninger. Bildet viser et krematorium i konsentrasjonsleiren Mathausen. Nå forsøker «Norsk Front» og andre å få oppslutning om nazismen igjen.

rettighetene som arbeidsfolk har klart å kjempe seg til. Vi må også slåss mot alle forsøk på å begrense de demokratiske rettighetene som arbeidsfolk har klart å kjempe seg til. Vi må slåss for retten til å si hva vi mener, for retten til å selge revolusjonære bøker og blader, og for retten til å streike.

STORTING OG DEMOKRATI

Men hva med Stortinget og valg, er ikke slike ting tross alt bevis for at vi lever i et demokrati?

Nei. De er bevis for at vi lever i et *borgerlig-demokratisk* samfunn og ikke i et *fascistisk*.

Men i dette borgerlig-demokratiske samfunnet er det fortsatt kapitalistene som rår. Det er kapitalistenes lover som gjelder. Disse lovene lar det være «lov» å la hus forfalle, mens det er «ulovlig» å flytte inn i dem og pusse dem opp. De sier at det er «lov» å legge ned en fabrikk, sånn at hundrevis av arbeidere mister jobben. Samtidig som det er «ulovlig» å streike mot dette, eller okkupere fabrikken og fortsette produksjonen.

De sier det er «lovlig» å verve streikebrytere, men «ulovlig» å hindre streikebryterne i å komme inn på fabrikken.

I dette borgerlig-demokratiske samfunnet blir politiet brukt mot arbeidsfolk som streiker. Hæren blir trent opp til å slå ned på brysomme arbeidere, studenter og andre. Hemmelig politi spionerer på alle progressive, lager kartotek og forbereder seg.

For sjøl om vi skal forsvare de demokratiske rettighetene som arbeidsfolk har tilkjempa seg, sjøl om vi skal delta i valg, skal vi aldri ha noen illusjoner om dette samfunnet.

Blant kapitalistene er det flere som i dag er i ferd med å forberede et *fascistisk* kupp i Norge. Alt i dag planlegger de hvordan de skal slå ned på oss. Hvordan de skal knuse de demokratiske og revolusjonære organisasjonene, hvordan de skal fengsle og drepe lederne og hvordan de skal ødelegge fagbevegelsen.

STUDIESPØRSMÅL

1. Er det riktig å si at det er diktatur i Norge i dag når det er stemmerett, mulig å utgi revolusjonære bøker og aviser, mulig å demonstrere og avholde politiske møter osv.?

2. Er det riktig å si at politiet er en del av voldsapparatet til staten som undertrykker ungdommen og det arbeidende folket? Trenger vi ikke politiet til å beskytte oss mot kriminelle?

Møte 3: UTBYTTING. REVOLUSJON

HVA ER DET DE BESKYTTER?

Til nå har vi snakka om staten, demokrati og diktatur. Kan det være sånn som vi sier at kapitalistene vil bruke statens undertrykkingsapparat til å forsøke å knuse den revolusjonære bevegelsen når de føler seg virkelig trua? Har de så mye å forsvare?

Titt litt på følgende tabell:

PERSONLIGE SKATTYTERE I OSLO 1976

Navn	Netto formue	Netto inntekt
Tom Wilhelmsen	31 536 000	1 841 800
Sigval Bergesen d.y.	161 934 000	5 112 200
Charlotte R. Bergesen	44 859 000	1 507 100
James Stove Lorentzen	19 110 000	2 791 000
Lullu Lorentzen	7 858 000	1 180 300
Cathrine Riddervold	2 059 000	670 700
Hans H. Riddervold	1 734 000	675 600
Reidar C. Braathen	10 613 000	1 032 300
O. G. Selvaag	4 607 000	737 000
Dag S. Stiansen	7 922 000	1 050 400
Borghild Stiansen	12 651 000	612 200
Ellen Erica Damm	7 741 000	450 100

Denne tabellen trenger en kommentar. I 1976 var det mange arbeidere som ikke hadde mer i netto lønn enn kr. 40 000,—. Det betyr at Tom Wilhelmsen tjente 46 ganger mer enn en sånn arbeider, og Sigval Bergesen tjente 127 ganger mer. Dette er bare toppen av isfjellet. Folk som Bergesen og Wilhelmsen eier mye mer enn vi har oversikt over. Her har vi bare nevnt de personlige inntektene deres. Overskuddene

Netto inntekt er ikke inntekten etter at skatten er trukket fra. Her betyr det den posten som står på selvangivelsen etter at en har trukket forskjellige fradrag fra brutto-lønna.

blir investert i nye maskiner, fabrikker, båter, oljerigger og i ansettelse av flere arbeidere. Dette skaffer dem større inntekter og makt.

OLAV THON
(gårdeier m.m.)

1976:	
Formue:	2 955 000
Inntekt:	2 878 000
1977:	
Formue:	94 000
Inntekt:	520 000

LORENTS E. SELMER
(direktør for F. Selmer)

1976:	
Formue:	769 000
Inntekt:	313 000
1977:	
Formue:	2 880 000
Inntekt:	412 000

BJARTMAR GJERDE
(oljeminister)

1976:	
Formue:	0
Inntekt:	199 500
1977:	
Formue:	50 000
Inntekt:	207 000

PER KLEPPE
(finansminister)

1976:	
Formue:	0
Inntekt:	198 700
1977:	
Formue:	0
Inntekt:	200 000

NIELS J. ASTRUP
(skipsreder)

1976:	
Formue:	5 345 000
Inntekt:	29 700
1977:	
Formue:	3 279 000
Inntekt:	253 000

JOHAN H. ANDERSEN
(direktør)

1976:	
Formue:	33 684 000
Inntekt:	3 631 800
1977:	
Formue:	43 068 000
Inntekt:	5 545 600

HERMOD SKÅNLAND (direktør i Norges Bank)

1976:

Formue: 0

Inntekt: 205 000

1977:

Formue: 57 000

Inntekt: 206 000

TH. F. KLAVERNESS (skipsreder)

1976:

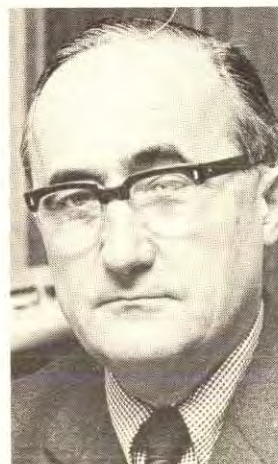
Formue: 6 491 000

Inntekt: 743 700

1977:

Formue: 5 832 000

Inntekt: 269 000

Sosialismen vil ta fra dem alt dette. All makta og alle maskinene vil gå over til den frigjorte arbeiderklassen. Til og med luksusforbruket, luksusvillaene, de flotte bilene, båtene og de kostbare feriene vil bli tatt fra dem. Går det an å tenke seg at de fredelig og med et smil vil gå med på dette, når de i dag har makta og kan dirigere soldater og politi?

Vi skal foreløpig la dette ligge og i stedet se litt på hvordan det kan være sånn at disse folka tjener så enormt. Arbeider de hardt? De kan sikkert ha det travelt de også, men gamle skipsreder Wilhelm Wilhelmsen uttalte en gang til Dagbladet at han hadde

inntrykk av at det gikk bedre i firmaet når han holdt seg borte enn når han var til stede.

Nøkkelen til å forstå hvorfor noen få blir rikere og rikere, mens flertallet aldri har noe særlig mer enn til å dekke utgifter til hus, klær og mat, ligger i begrepet *utbytting*.

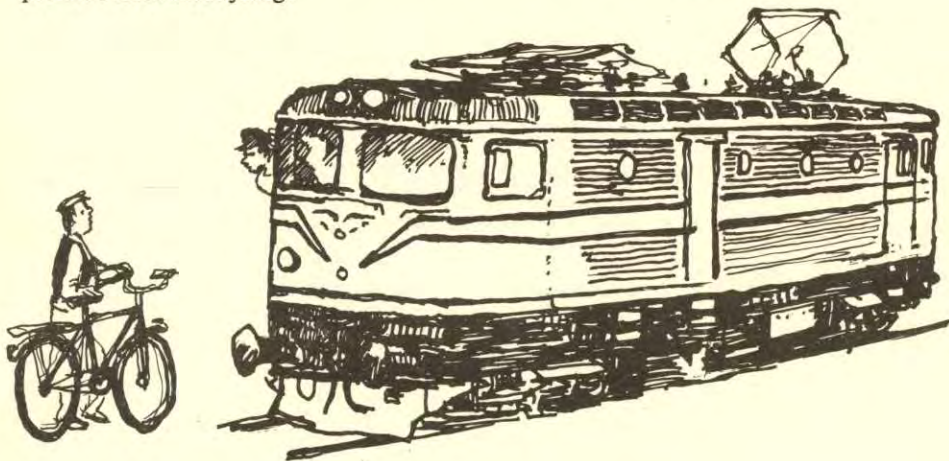
For å forklare dette, skal vi først se på hvem det er som skaper verdiene i samfunnet.

DE PRODUKTIVE ARBEIDERNE SKAPER VERDIENE

Alle varene i butikkene er laga av mennesker, pakka av mennesker og frakta av mennesker. Også maskinene som blir brukt i fabrikkene er laga av mennesker. Det er brukt muskler og energi og kunnskaper for å lage varene. I noen varer er det lagt ned svært mye arbeid, i andre lite.

Det er dette *nedlagte samfunnsmessig nødvendige* arbeidet som bestemmer verdien og prisen på varene. For å si det svært enkelt, kan vi si at mye nyttig arbeid betyr høy pris, lite nyttig arbeid fører til lav pris. Det er innlysende at det er nedlagt mindre arbeid i en sykkel enn i et lokomotiv. Derfor er også prisen svært forskjellig.

Prisen er forskjellig fordi det er lagt ned mye mer samfunnsmessig nødvendig arbeid i lokomotivet enn i sykkel.

Det er arbeidere som står ved maskinene, bønder, sjøfolk, sjåførar og andre som skaper alle verdiene i samfunnet. Det er dem som lager og transporterer alle varene. Tar vi vekk det arbeidet som de legger ned, ville vi ikke få kjøpt bananer i Norge. Tar vi vekk fra ei bok trykkearbeid, skrivearbeid, limearbeid, innbindingsarbeid, arbeidet til cellulosearbeideren, fraktmannen, hoggeren osv., så har vi bare igjen noe trykksverte og et tilfeldig tre i skauen.

En bil vil bli redusert til noe jernmalm om vi tar vekk det produktive arbeidet. Et brød vil bli til noen kornstrå som vokser vilt.

Kapitalisten ansetter arbeiderne fordi det er dem

som produserer varene. Også slavene produserte for slaveeierne, men det er forskjeller på en arbeider og en slave.

HVOR STOR ER LØNNA?

Jamnt over er den lønna som arbeiderne får, akkurat så stor at de har penger til mat, drikke, klær og husleie, en del møbler, kjøkkenredskaper, aviser og bøker. Den dekker også utgiftene til ungene i den tida som går før de kommer ut i arbeidslivet. Mange har bil og TV. De fleste har radio. Enkelte har hytte eller campingvogn. Dersom en arbeiderfamilie er flink til å spare, kan den ha råd til en bra bil. Svært ofte er bilen ingen luksus, men rein nødvendighet for å komme seg på jobben.

En arbeider har aldri noen mulighet til å legge seg opp så mye penger at han kan kjøpe en fabrikk. Det kan være store forskjeller i både lønna og forbruket til forskjellige arbeiderfamilier, men stort sett tilsvarer lønna de utgiftene som er nødvendige for at arbeiderfamilien skal overleve.

Vi siterer fra «*Lærebok i politisk økonomi*»:

«I arbeidskraftas verdi inngår ikke bare verdien av de forbruksgjenstander som er nødvendige for igjen å opprette menneskets fysiske krefter, men også utgifter til arbeiderens og hans families kulturelle behov (barnas undervisning, kjøp av aviser og bøker, kino- og teaterbesøk osv.) Kapitalistene søker alltid og overalt å trykke arbeiderklassens materielle og kulturelle kår ned på det aller laveste nivå.» (s. 109).

I dag dekker lønna mer enn det *absolutt fysiske eksistensminimum* for arbeidere i Norge. Lønna dekker det som er sosialt nødvendig. Dette har vi nådd ved å slåss hardt. Men det kan bli rokka ved. Kapitalistene har ikke noe større ønske enn å få lønna så lav som mulig.

Vi kan derfor slå fast at lønna er prisen på varen arbeidskraft, og at streiker, f.eks., er en hard kamp om hvor høy prisen på arbeidskrafta skal være.

Lærebok i politisk økonomi.
Utgitt av Forlaget Oktober.
Pris kr. 39,50.

HVORFOR BLIR EN ARBEIDER ANSATT?

Når dette er sagt, blir det innlysende at kapitalisten ansetter arbeidere nettopp fordi arbeidskrafta skaper *større verdier enn det som arbeideren får utbetalt i lønn*. Dersom varen arbeidskraft hadde skapt mindre verdier enn det som blei utbetalt i lønn, så ville kapitalisten tape penger på hver eneste arbeider han hadde. Hvorfor skulle han ansette noen da?

Dersom han betalte ut i lønn like mye som det arbeidskrafta skapte, så ville kapitalisten verken tjene eller tape på det. Hvorfor skulle han da ta på seg alt bryet med å få tak i arbeidere, selge varene og utbetale lønninger?

De ekstra verdiene utover lønna som arbeideren skaper, stikker kapitalistene i si egen lomme. Dvs. kapitalisten får noe av det, noe får han som selger varene i butikken, noe går til staten i skatt og avgifter, noe blir brukt til å lønne funksjonærer osv. Men alt dette er skapt av arbeiderne i produksjonen (og enkelte andre steder). Vi kaller disse verdiene for *merverdien*.

SALG AV EN SYKKEL

Vi kan illustrere dette på forskjellige måter. Vi tenker oss en sykkel som blir solgt for 800 kroner. 800 kroner er da prisen og verdien rekner vi. I produksjonen av sykkelen er det brukt jern, gummi, olje, lakk, elektrisk strøm osv. Alt dette kaller vi råvarer i sykkelproduksjonen. Vi tenker oss at kapitalisten har kjøpt dette inn for 200 kroner. Verdiene av disse tingene blir liksom arbeida inn i sykkelen og er en del av sluttprisen. På samme måte er maskinene slitt ned litt i produksjonen av sykkelen. Arbeiderne som jobba med sykkelen har fått lønn osv. Vi kan sette opp kapitalistens direkte produksjonsutgifter for å lage en sykkel:

Råvarer (jern, gummi osv.)	kr. 200,—
Slitasje av maskiner o.a.	kr. 50,—
Arbeidslønn for de produktive arbeiderne, de som lager sykkelen	kr. 150,—
Samla direkte produksjonsutgifter	kr. 400,—

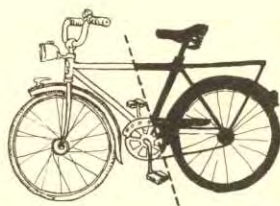
Her ser vi noe merkelig. Vi ser at de utgiftene som kapitalisten har, når vi trekker inn det som trengs for å lage sykkelen, bare er 400 kroner. Likevel klarer han å selge den for 800 kroner. Kommer dette av at han er en svært lur fyr? Nei, det kommer av at sykkelen egentlig er verdt 800 kroner. Men det er noe som ikke kommer fram i regnestykket vårt, gratisarbeidet som arbeiderne utfører. Her har vi rekna med at arbeiderne skaper verdier for 400 kroner *mer enn* det de får i lønn.

Merverdien er altså 400 kroner. Når kapitalisten selger sykkelen, kan han ta denne merverdien, verdien av gratisarbeidet. Sykkelen er eiendommen til kapitalisten fordi det er han som eier maskinene og råvarene, og det er han som kjøper arbeidskrafta.

Vi kan derfor sette opp hele prisen, verdien, på sykkelen sånn:

Råvarer	kr. 200,—
Maskinslitasje m.m.	kr. 50,—
Arbeidslønn for produksjonsarbeiderne	kr. 150,—
Merverdien	kr. 400,—
Prisen på sykkelen (verdien)	kr. 800,—

Når kapitalisten selger en sykkel, så dekker halvparten av prisen de utgiftene han har hatt i produksjonen. Den andre halvparten tilsvarer det gratisarbeidet arbeiderne har ytt.

GRATISARBEIDET

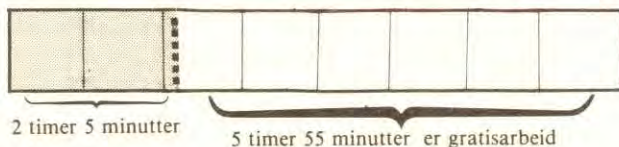
Dette forholdet kan vi illustrere også på en annen måte. Dersom vi rekner en arbeidsdag på 8 timer, så

ser vi at arbeideren skaper verdier for 550 kroner i løpet av 8 timer. 150 kroner som han sjøl får, og 400 kroner som blir tatt fra han i merverdi.

Deler vi 550 kroner på 8 timer, så finner vi at arbeideren skaper verdier for 69 kroner i løpet av hver time. Det betyr at han skaper lønna si i løpet av om lag 2 timer og 5 minutter.

Når han begynner kl. 7.00, så er dagslønna som han får utbetalt, tjent opp 5 minutter over ni. Men han kan ikke dra hjem og hvile seg for det. Han har solgt arbeidskrafta si slik at den skal brukes *hele dagen*. Derfor arbeider han altså *gratis* for kapitalisten helt fra 5 over ni til arbeidsdagen er ferdig.

8 timers dag

Det er i disse 5 timene og 55 minuttene som arbeiderne arbeider gratis, at de enorme merverdiene blir skapt. Merverdiene som går til staten, kommunen, til funksjonærene, sjefene, til nye maskiner, fabrikker, til soldater, politi, til maten til kapitalistene osv. osv. Alt er skapt av arbeiderne i den tida de jobber gratis.

At kapitalisten tar verdien av gratisarbeidet, kaller vi *utbytting*.

Arbeiderklassen har skapt de mektigste byggverk, fabriker, båter, bruer, kanaler. Her er en stålarbeider i arbeid på Empire State Building i New York i 1931.

ET EKSEMPEL FRA VIRKELIGHETEN

Dette er ingen drøm. Det er på denne måten det skjer i virkeligheten. Hvordan kunne Wilhelmsen ha tjent så enormt dersom det ikke var gratisarbeidet han tok av. Men sykkel-eksemplet er sjølsagt ikke «virkelig». Det er bare en illustrasjon. Likevel viser det seg at forholda er enda mer avslørende når vi bruker tall fra den offentlige statistikken.

	1974	1975	1976
Nyskapt verdi i industrien: (Omsetningsverdi minus råvarer, energi og kapitalslit)	31 215	38 250	44 676 mill. kr.
Disponibel lønn til arbeiderne: (Utbetalt lønn minus skatt og moms)	7 185	8 462	9 589 mill. kr.
Merverdi som industrikapitalen og staten raner til seg:	24 030	29 788	35 087 mill. kr.

Sjøl når du rekner inn prisstigninga, så ser vi at utbyttinga har økt jevnt disse tre åra. For å få et sammenliknbart uttrykk for utbyttinga, kan vi rekne ut utbyttingsgraden i prosent, og får følgende resultat:

1974:	$\frac{24\,030 \text{ (merverdi)}}{7\,185 \text{ (nettolønn)}} / 100$	= 334%
1975:	$\frac{29\,788 \text{ (merverdi)}}{8\,462 \text{ (nettolønn)}} / 100$	= 352%
1976:	$\frac{35\,087 \text{ (merverdi)}}{9\,589 \text{ (nettolønn)}} / 100$	= 366%

Til sammenlikning var prosenten i 1967 279%

Når utbyttingsgraden er 100 prosent, så betyr det at arbeiderne jobber halvparten av dagen for si egen lønn og halvparten gratis. Når den er 200 prosent, betyr det at de arbeider dobbelt så mye gratis enn for seg sjøl. Når den er 300 prosent, jobber de 3 ganger

Kilder: For 1974 og 1975, Industristatistikken 1975 (store bedrifter. Dvs. 98 prosent av omsetninga) og «Aktuelle skattetall for 1976», Statistisk Sentralbyrå. For 1976, bearbeidingsverdien er beregna på grunnlag av «Revidert nasjonalbudsjett -77» tabell 4 i vedlegget. Kapitalslit er oppgitt av Statistisk Sentralbyrå, kontoret for nasjonalreknskapet. Lønn er fra «LO Informasjon» nr. 1—2/1977, tabell 12.

så mye gratis som for seg sjøl. Er arbeidsdagen på 8 timer, vil de da jobbe 2 timer for seg sjøl og $2 \times 3 = 6$ timer for kapitalisten gratis.

Hvis vi omrekner den delen arbeiderne disponerer og den delen kapitalistene og den borgerlige staten disponerer til deler av en arbeidsdag, får vi at arbeiderne jobba ca. 1 ½ time for lønna og 6 ½ time gratis!

I det virkelige livet jobber arbeiderne altså enda mer gratis enn i vårt sykkel-eksempel!

DERFOR POLITI OG MILITÆRE!

«Det er umulig å tvinge størstedelen av samfunnet til å arbeide systematisk for den andre parten av samfunnet uten et permanent undertrykkingsapparat,» sa Lenin i «Staten».

Teorien hans er rett. Den norske arbeiderklassen jobber systematisk gratis. Statens undertrykkingsapparat er der for å sikre at dette skal fortsette.

Arbeidsfolk har ikke noe valg. De kan bare skaffe seg inntekter ved å selge arbeidskrafta si. Det er kapitalistene som eier maskinene, jordeiendommene, skogene og båtene, kort og godt produksjonsmidla. Når situasjonen er sånn, ser vi at Lenin også har rett når han sier at:

«... enhver stat hvor jorda og produksjonsmidlene er i privat eie, hvor kapitalen rå, hvor demokratisk den enn kan være, er en kapitalistisk stat, ei maskin som kapitalistene bruker til å holde arbeiderne og de fattige bøndene nede. Og allmenn stemmerett, konstituerende forsamling, parlament er bare en form, en slags veksle, som ikke forandrer sakens kjerne.» (Lenin: Staten)

Dette vil først bli forandra i et sosialistisk samfunn, der det er arbeiderklassen og det arbeidende folket som har tatt makta over produksjonsmidla og der produksjonen ikke skal gjøre de rike enda rikere og mektigere, men gjøre livet bedre for hele det arbeidende folket.

VÆPNA REVOLUSJON ELLER FREDELEG OVERGANG?

KORLEIS OPPNÅR VI SOSIALISMEN?

Vi har sagt mykje om korleis eit sosialistisk samfunn verkar. Men korleis kjem vi dit? Det viktigaste spørsmålet er: Væpna revolusjon eller fredeleg overgang? Kan arbeidarklassen og folket gjennomføra ei sosialistisk omdanning gjennom å få fleirtal på Stortinget? Eller er det naudsynt å gripa til våpen og knusa den kapitalistiske staten for å oppnå sosialisme?

Mange seier at ein fredeleg overgang til sosialismen er mogleg. Nokre av dei som pratar om fredeleg overgang er i det heile ikkje interesserte i sosialismen. Leiinga i «NKP» er eit døme på slike folk. Deira mål er ikkje sosialismen, men eit fascistisk Noreg med sovjetisk overherredøme.

På den andre sida har mange som ærleg ønskjer sosialismen von og tru på at han kan innførast på fredeleg vis. Kvifor tek dei feil? Vi må ta argumenta deira på alvor.

NOREG ER EIT DIKTATUR

Som vi har vist tidlegare i denne boka, er Noreg eit klassediktatur. Det er kapitalistane som har makta. Politiet, hæren, fengsla — alt dette er til for å verna om makta til kapitalistane. Lovene i Noreg vernar og fremmar kapitalistisk undertrykking og utbytting.

Men kan ikkje vi freista å få mange kommunistar inn på Stortinget slik at dei kan endra på dei urettvise lovene? Sjølv sagt skal vi arbeida for at det kjem kommunistar på Stortinget. Men vi skal ikkje ha illusjonar om at vi kan gjera kapitalismen «rettvis» eller innføra sosialismen gjennom Stortinget.

For det første er det svært vanskeleg for eit kommunistisk parti å vinna fleirtal på Stortinget. Det blir spreidd løgnar om kommunistane overalt — på TV, i radio, i nesten alle aviser, i skolebøkene osv. Her ser vi korleis kapitalistane nyttar makta si over staten til å indoktrinera folk og til å kjempa mot det dei meiner er farleg.

Men sei at folk gjennomskua løgnene og at kommunistane gjorde ein bra innsats. Ville dei ikkje då kunna vinna fleirtal på Stortinget?

Så lett er det ikkje. Vi har døme på kva som skjer når kommunistane får mange røyster ved eit val og mange talsmenn på Stortinget.

PARLAMENTARISMEN I FRANKRIKE

Under parlamentsvalet i Frankrike i 1946 vart kommunistpartiet det største i landet med 182 representantar til Nasjonalforsamlinga. Dei franske kapitalistane blei redde. Dei endra rett og slett vallova slik at kommunistane berre fekk 103 representantar under valet i 1951. I 1956 klarte kommunistane likevel å få 150 representantar, trass i den nye urettvise lova. Difor vart vallova endra nok ein gong, og no svært grundig. På dette viset mista kommunistane 140 av dei 150 representantane sine under valet i 1958. Dei sat att med 10 representantar, trass i at dei var det største partiet i Frankrike etter røystetalet.

VALA I NOREG ETTER KRIGEN

Liknande ting hende i Noreg etter krigen.

Mange tykte om kommunismen i 1945. Difor fekk «NKP» 175 000 røyster og 11 representantar på Stortinget ved valet det året. Ved stortingsvalet 4 år seinare fekk «NKP» 103 000 røyster — og ingen representantar! Kvifor? Av di det borgarlege fleirtalet på Stortinget (DNA og dei andre borgarlege partia) hadde endra vallova. Med sine 103 000 røyster fekk ik-

kje «NKP» ein einaste representant, medan DNA, som hadde om lag 800 000 røyster, fekk 85 representantar. Slik herja borgarskapet med vallova for å hindra oppslutning og representasjon for eit parti som arbeidsfolk oppfatta som progressivt og revolusjonært.

Sjølv om kommunistpartiet i Frankrike og «NKP» i Noreg i røynda ikkje var kommunistiske i desse åra, og sjølv om dei vart leidde av folk som ikkje ønska revolusjon, oppfatta borgarskapet dei som ein fare. Difor triksa dei for å få dei vekk frå parlament og Storting.

I dag er stoda ei anna. I dag løyver staten mange tusen kroner til «NKP» fordi dei veit at «NKP» er eit ufarleg parti for kapitalismen og at det fører arbeidarklassen bak lyset. Samstundes nektar dei AKP(m-l), (Raud Valallianse), å vera med på like fot med andre parti i valprogram i radio og TV osv.

SOSIALISMEN ER IKKJE LOVLEG

Men kapitalistane treng ikkje gå vegen om nye vallover for å hindra at sosialismen vert innført. Dei kan rett og slett forby eit parti som ønskar sosialisme. For det er klårt at sosialismen er ulovleg etter norsk kapitalistisk lov.

Terrorpolitiet under ei øving i oktober 1977. Dei skal òg sjå til at Noreg held fram med å vera kapitalistisk.

Dette er ikkje berre noko vi finn på. I 1950 vart det vedteke ei lov som til vanleg vert kalla unntakslova. Framlegget til denne lova kom frå DNA-regjeringa. I denne lova får kongen, dvs. regjeringa, makt til å forby parti, arrestera utan lov og dom osv., i tilfelle krig. Men lova kan òg nyttast i fredstid når det er stor uro i landet.

I 1968 vart unntakslova i Frankrike nytta mot arbeidrarar og studentar som streika og demonstrerte over heile landet. Mellom anna vart store delar av den franske hæren samla kring Paris for å knusa arbeidrar- og studentreisninga der.

MILITÆRE ØVINGAR RETTA MOT FOLKET

I 1971 offentleggjorde Klassekampen eit telegram frå NATO-øvinga «Good Heart». Nye telegram vart offentleggjorde i samband med øvingane «Strong Express» i 1972 og «Firm Sand» og «Wintex» i 1973.

Lat oss sjå på eit slikt telegram:

«Firm Sand (mars 1973)
begrenset 0-1
exercise firm sand
e-oversikt for perioden 070600z—080600z
ekstremister aktive med anti-nato propaganda i odda og tyssedal.
studenter i bergen synes å planlegge demonstrasjonar.
orange handelsskip forlot odda 071400z og høyanger 071500z lasting ikke avsluttet før avreise. forebyggende tiltak mot sabotasje av viktige militæranlegg iverksatt. sabotasje mot kaianlegg i florø.
exercise exercise exercise»

Kva slags øving er dette? Er det ein fantasifull lek, sett i gang av ein gjeng med skrulle offiserar, eit utslag av deira særeigne humor? Langt ifrå. Dette er ei øving som NATO sentralt har sett i gang, ei øving i krig mot arbeidsfolk, progressive og kommunistar. I

nokre av øvingane er den sivile offentlege administrasjonen med òg, tenestemenn i stat, fylke og kommune. Då er det statsministeren som har ansvaret for øvingane.

Som overalt ellers gjer herskarklassen i NATO-landa alt dei kan for å sikra den økonomiske makta si. Dømet er eitt av mange, og det fortel oss at borgarskapet er budd på å nytta heile valdsmakta si mot «indre fiendar». Dei vil nytta våpna sine mot alle som kjempar mot det borgarlege diktaturet og for sosialismen i Noreg.

TRYGGINGSPOLITIET

Kapitalistane førebur seg òg på andre måtar. Det er viktig for dei å ha greie på mange ting når tida er inne til å knusa AKP(m-l) og alle andre progressive. Dei treng å vita kven medlemene i det kommunistiske partiet er, kven som har leiande tillitsverv i partiet, kven som arbeider i dei ulike anti-imperialistiske og anti-fascistiske frontane, kven som er med i viktige masserørsler, og kven som er radikale kringom på arbeidsplassane, på universiteta, mellom soldatane, på høgskulane og skulane.

Slike kunnskapar treng dei for å kunna gå raskt til verks og slå hardt til mot alle som kjempar for rettferd og sosialisme. Difor har dei oppretta: Forsvarets Etterretningsteneste, Tryggingstenesta og Politiets overvakingsteneste (SIPO). Desse organa driv dagleg spionasje på det norske folket og lagar kartotek over folk. Desse kartoteka vil dei få bruk for seinare, men dei vert òg nytta i dag. Det er greitt å kjenna til «bråkmakarane», slik at dei kan nekta dei arbeid på større verksemdar eller sparka dei frå dei jobbane dei har.

Som vi ser er borgarskapet budd på å slå ned ei revolusjonær rørsle med væpna makt. Det er uråd å gjera Noreg til eit sosialistisk land på fredeleg vis. Samstundes må sosialismen sigra før eller seinare.

Politimann tek bilete av bilar og deltakarar på Raud Front sumarleiren på Brandbu i 1975. Dei hemmelege arkiva vert stadig større.

Difor kan sosialismen berre koma ved at arbeidsfolk slåst med våpen i handa, gjennom væpna revolusjon.

RØYNSLENE FRÅ RUSSLAND, KINA OG CHILE

I Russland greip bolsjevikane makta gjennom eit væpna opprør i 1917. Hadde dei ikkje hatt våpen, ville det ha vore uråd for dei, og dei reaksjonære ville ha halde på makta. Etter revolusjonen måtte sovjetstaten verja seg med væpna kamp i fleire år mot utanlandske inntrengjarar og mot opprør frå reaksjonære i Sovjet.

Den kinesiske revolusjonen var resultatet av fleire tiår med væpna kamp. Først slost dei mot godseigarane og føydalistane i Kina. Seinare slost dei mot japanske inntrengjarar, og til sist raste det ein kamp mot dei reaksjonære i landet som fekk støtte frå USA.

Det finst ikkje eitt land som har blitt sosialistisk utan at det har vore ein følgje av væpna kampar. Tvert imot har det vist seg at imperialistane og dei reaksjonære har slått til så fort dei har kjent seg truga — òg mot rørsler som ikkje har vore sosialistiske.

Chile er eit døme på det siste. Allende vart president i Chile etter valet i 1970. Han var ein borgarleg

politikar som ønska å gjennomføra ein del reformar. Han ville ha kontroll med makta til godseigarane og imperialistane. Samstundes skulle dei få ha militærapparatet sitt. Revisjonistane sa at dette var den «fredelege vegen til sosialismen». Samstundes fekk revisjonistane i Chile sett gjennom at arbeidarklassen skulle levera inn våpna sine, og dei fekk vedteke ei lov som nekta arbeidarane å ha våpen.

Hæren var intakt, og arbeidarklassen var avvæpna. Det var lett for dei reaksjonære å ta makta med eit kupp. Dei slo til 11. september 1973 med mord og fengsling. I dag er Chile eit fascistisk diktatur. Men det arbeidande folket har vunne viktige lærdomar: Ingen revolusjon utan at arbeidarklassen er væpna. Revisjonistar i leiinga må føra til tap og svik.

KVA ER EIN REVOLUSJONÆR SITUASJON?

På kva måte kan vi tenkja oss ein revolusjon? Korkje det kommunistiske partiet eller andre tar avgjerda om at no skal det vera revolusjon. Revolusjonen kjem når stoda er revolusjonær. Kva er ei slik revolusjonær stode? Lenin skildra ho slik: « ... Grunnlova til revolusjonen, som alle revolusjonar har stadfesta, og særleg dei tre revolusjonane i det tjuande århundret, er følgjande: For at revolusjonen skal finna stad, er det ikkje nok at dei utbytta og undertrykte massane fattar at det er uråd å leva på den gamle måten og at dei krev endringar. For at revolusjonen skal finna stad, må det vera slik at utbytta og undertrykte massane ikkje lenger maktar å leva og herska på den gamle måten. Det er berre når dei lågare klassane ikkje lenger ønskjer å leva på den gamle måten og dei øvste klassane ikkje kan halda fram på den gamle måten, at revolusjonen kan sigra ...» (Lenin: «Venstre»-kommunismen — en barnesjukdom, Utvalgte verker i 12 bind, Forlaget Oktober 1976, bind 11, s. 162f.)

Det som må til er altså både at arbeidarklassen er villig til å slåst, og at herskarklassen er kraftig svekka. Men når ei slik stode først er oppstått, er det opp

Bryggearbeidarane, som kjempa mot kapitalistane og politiet i 1977, lærte mykje om det kapitalistiske samfunnet. Men enno er det mykje som står att før arbeidarklassen har mista illusjonane om DNA og parlamentarismen.

til det kommunistiske partiet å gripa dagen og timen og leia kampen for den sosialistiske revolusjonen.

KVA ER STODA I DAG?

Sjølv om klassekampen har skjerpa seg kraftig dei siste åra, kan vi ikkje seia at stoda er revolusjonær i Noreg no i 1979. Herskarane sit framleis trygt. Dei har stor makt over arbeidarklassen og folket. Dette endrar seg, men det tar tid.

I dag er det meir sannsynleg at det vil bryta ut ein ny verdskrig. Det er heilt klårt at når ein slik verdskrig bryt ut, kjem framande troppar til å trengja inn i Noreg.

Under slike tilhøve må vi halda dei revolusjonære perspektiva klårt fram. Om kampen mot inntrengjarane vert ført på ein framgangsrik måte, og om hundretusenvis er med i kampen på eit eller anna vis, og om kommunistane leier kampen, vil det kunna vera ein revolusjonær situasjon når krigen tar slutt.

Det arbeidande folket har kjempa og lide mykje, og dei vil sikkert ikkje ønskja å gje makta attende til det norske borgarskapet. Folket kjem til å ha våpen, kamprøynsle og sjølvtillit. Mot dette vil dei gamle

herskarane vera mykje svekka. Militærapparatet dei-
ra vil kanskje vera i oppløysing.

KJEMP FOR SOSIALISMEN I DAG

Vi kan ikkje seia akkurat kva tid vi kan gå ut i kamp for den sosialistiske revolusjonen. Men eitt er heilt sikkert, vi må arbeida og slåst for revolusjonen no. Det er ikkje nok å venta til «stoda er klar». Det trengst studium, diskusjonar, avsløringar av dei som seier at den norske staten fremmer sosialismen og av dei som seier at det fascistiske Sovjet er sosialistisk. Det trengst at mange folk vert røynde i klassekamp no, for å kunna føra den store kampen seinare. Og vi må gjera AKP(m-l), NKS og Raud Ungdom større og sterkare.

STUDIESPØRSMÅL:

1. Er det rett at det meste av rikdomane i Noreg er skapt av arbeidsfolk som er utbytta?
2. Er det sikkert at vi berre kan nå sosialismen gjennom ein væpna revolusjon?

Møte 3:

KRIG ELLER FRED?

SOVJET PÅ OFFENSIVEN

KVIFOR KRIG?

USA og Sovjet rivaliserer i dag over heile verda. Kampen dei fører seg imellom vil før eller seinare føra med seg ein ny verdskrig.

Kvifor kjem dette til å skje? Kan ein ikkje verta einige gjennom forhandlingar?

Lærebøkene på skulen hevdar at slikt er råd. Dette er ei typisk utsegn: «På 1960-talet oppdaga supermaktene den felles interessa dei hadde av å unngå krig. Leiaren i Sovjetunionen, Khrusjtsjov, gjekk inn for «fredelig samlivnad». På 1970-talet vart det klårt at dei to maktene hadde felles interesser ... dei tok til å samarbeida.»

Lærebøkene viser til at både Sovjet og USA er vilige til å setja seg ved forhandlingsbordet. Det dei gløymer å fortelja er at det har vorte underskrive ei rad med avtalar om nedrusting og fred etter slike forhandlingar. Og kva er resultatet? Mest vidkjende er forhandlingane om nedrustning i Genève i Sveits og den såkalla Tryggleikskonferansen i Helsinki.

I Genève har det vore forhandlingar i gang i snart 20 år utan at det har blitt noka nedrusting i verda. Tvert imot har opprustinga auka enormt dei siste åra.

Difor kan vi slå fast at Genève-forhandlingane er eit skodespel som supermaktsleiarane gjennomfører for å lura folk. Slik svindel tar skulebøkene for god fisk.

På Helsinki-konferansen skreiv både USA og Sovjet under på at dei ville respektera sjølvråderetten til andre land, og at dei ikkje ville ta i bruk makt. Før blekket var tørt sende Sovjet *kubanske soldatar inn i Angola* for å leggja landet under seg.

Sitatet er henta frå denne læreboka, s. 67.

I skulebøkene kan vi òg lesa at det ikkje vil bli krig av di dei leiande politikanane er vettuge menneske som til sist vil «tenkja seg om».

Dei grunnir dette med at det var Hitler som starta 2. verdskrigen, og han meiner dei var gal.

La oss granska denne teorien nærare. Kva var opphavet til 2. verdskrigen?

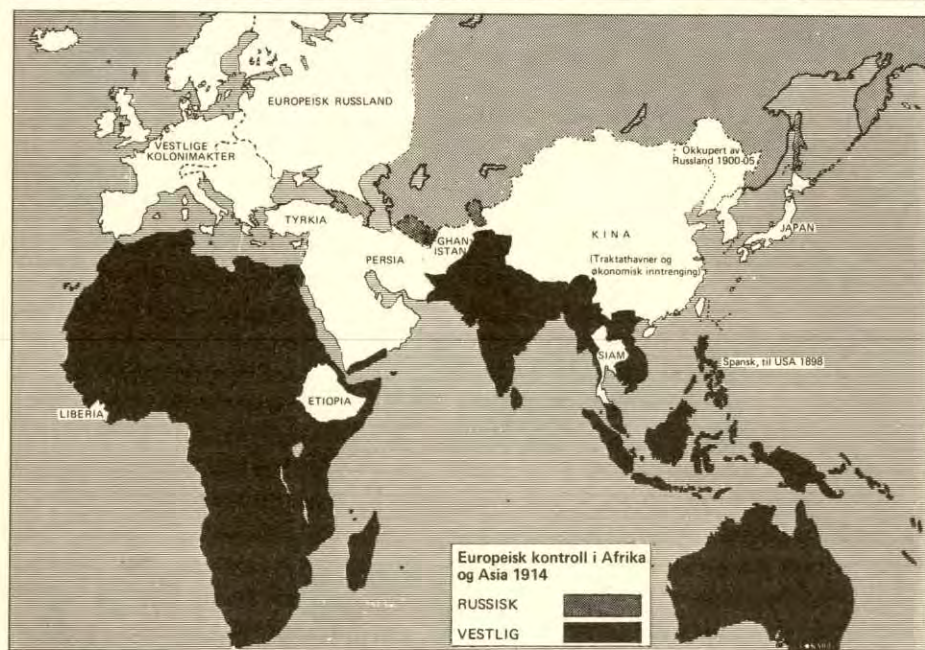
Etter 1. verdskrigen var det England, Frankrike og USA som dominerte verda. Desse landa hadde mange koloniar og andre landområde som dei kontrollerte på ymse måtar. Etter 1. verdskrigen var Tyskland den store taparen. Tyskland hadde mista koloniane sine.

Slik var Afrika delt opp mellom dei imperialistiske stormaktene før den 1. verdskrigen. Krigen førte til at Tyskland mista alle koloniene sine.

Då verdskrigen var slutt, tok det ikkje lang tid før Tyskland reiste seg att og vart eit av dei mektigaste kapitalistiske landa.

Tyskland fekk problem med å sikra seg råvarer, og dei mangla marknader som kunne ta imot dei ferdige produkta.

Adolf Hitler og Gustav Krupp under ei vitjing ved Krupp-verka i Essen. Hitler sette ut i livet den aggressive og reaksjonære politikken til dei leiande tyske monopol-kapitalistane.

Krupp, Tüssen og andre storkapitalistar i Tyskland hevda at det var urett at det mektige Tyskland ikkje hadde koloniar, medan England og Frankrike hadde store landområde. Dei tok til å krevja «Lebensraum» (livsrom). Hitler vart den reiskapen dei nytta for å setja denne politikken ut i livet.

Då Tyskland kom til bordet, var dei imperialistiske stormaktene ivrig i gang med å tæra på rikdomane og ressursane i verda. Men då Tyskland kom, var alle plassane kring bordet opptekne.

For dei tyske kapitalistane var det berre ein ting å gjera. Dei måtte kjempa seg til ein plass ved bordet.

Dei tyske kapitalistane måtte ha koloniar og interesseområde, og for å skaffa seg det, måtte dei føra krig. Det var årsaka til 2. verdskrigen.

OM Å TAPA HOVUDET

2. verdskrigen starta heller ikkje med at Hitler tapte hovudet. I 1938 gjekk Tyskland inn i Austerrike, og Austerrike vart gjort til ein del av «Det stortyske ri-

ket». Nokre månader etter tok Tyskland ein del av Tsjekkoslovakia.

Like etter godtok leiarane i England og Frankrike desse erobringane, på den skammelege München-konferansen.

Med sviket i München skulle ein liksom sikra freden, ved at ein gav etter for Hitler.

Denne forsonlege politikken var berre tull. Snart etter tok Tyskland heile Tsjekkoslovakia.

Tyskarane marsjerte vidare. Dei tok Polen. No vart det klårt for alle at det galdt kamp om herredømet i Europa. England og Frankrike måtte anten ta opp kampen mot Tyskland, eller dei ville sjølve bli knuste. Det var først no at England og Frankrike kunngjorde krig mot Tyskland.

Slik ser vi at krigsutbrotet ikkje dreide seg om å «tapa hovudet». Tyskland gjekk offensivt til verks og sikra seg det eine landområdet etter det andre.

Tysk militarisering og landevinning før krigen tok til i 1939.

1. Tyskland tar over Rhinland i 1936.
2. Erobringa av Austerrike i 1938.
3. Sudetenland i 1938.
4. Böhmen og Mähren i 1939.
5. Slovakia i 1939.
6. Memelland i 1939.
7. Krav om Danzig og Den polske korridoren i 1939.

TO SUPERMAKTER

Før 2. verdenskrigen kjempa mange imperialistiske stormakter om herredømet i verda. Det var Tyskland, Frankrike, England, Italia, Japan og USA. I dag har berre to imperialistmakter styrke nok til å kjempa om makta i heile verda. Dei er USA og Sovjet.

Dette kan vi sjå når vi jamfører opplysningar om den militære styrken til landa i verda. USA og Sovjet har begge tusenvis av strategiske atomvåpen, tusenvis av jagarfly, fleire hundre militære satellittar, mange store krigsskip og enorme lager med moderne våpen.

Både i USA og i Sovjet er dei militære utgiftene mykje større enn dei samla utgiftene til Europa, Japan og Canada.

USA har omlag 400 000 og Sovjet omlag 700 000 soldatar i andre land. Krigsmaskinane til USA og Sovjet er dei største historia har sett nokon gong.

I økonomien finst det òg i røynda berre to gigantar. I 1976 var nasjonalproduktet i USA 1690 milliardar dollar, og i Sovjet 930 milliardar dollar. Til saman er dette omlag 40 prosent av produksjonen i verda.

Kvar for seg produserer både USA og Sovjet meir industrivarer enn Vest-Tyskland, Frankrike og Storbritannia til saman.

Vi ønskjer å visa kvifor verda med raske steg går mot ny verdskrig. Difor skal vi sjå nærare på dei to supermaktene og på styrketilhøvet mellom dei.

Først skal vi ta for oss USA, men vi kjem til å leggja mest vekt på utviklinga i Sovjet. Dette av di Sovjet utgjør den største fare mot Noreg og resten av verda.

Sovjet er i dag den mest aggressive supermakta. Av dei to supermaktene er det mest sannsynleg at Sovjet okkuperer landet vårt og startar den nye verdskrigen. Meir om dette seinare.

USA PÅ HØGDA AV SI MAKTT

USA vann si leiande stilling mellom imperialistmaktenene gjennom andre verdskrigen. Den amerikanske økonomien var svært konsentrert, og monopola var sterke. USA vart ikkje som Europa utsett for øydeleggingar under krigen. Amerikanarane utvikla eit nytt og overlegent våpen, atombomba. Dette er nokon av dei tinga som førte til at USA etter krigen sto fram som leiar for den imperialistiske verda. Dei nytta makta si til å binda dei andre imperialistlanda til seg økonomisk og militært. Det vart oppretta økonomiske og militære organisasjonar som sikra amerikansk styring. NATO var ein av desse organisasjonane. På same tid stasjonerte USA troppar og bygde basar i mange land.

USA tok over område etter område frå England og Frankrike. USA vart den fremste støtta for reaksjonære regime over heile verda.

USA var ansvarleg for svolt og naud, mord, terror og diktatur over heile verda. Lat oss ta Guatemala, eit land i Latin-Amerika, som døme.

Landet er fattig fordi det har vore utbytta av imperialistane i lang tid. Årsaka til nauda er ikkje mangel på fruktbar og god jord.

Landet høver for banandyrking. Det amerikanske monopolet United Fruit er ein av gigantane i verda når det gjeld frukt (Chiquita). Dei kjøpte opp og la under seg store jordareal.

Her oppretta dei bananplantasjar. Bananane gjekk til eksport, og overskotet hamna i USA. Til slutt førte dette til at det rike jordbrukslandet Guatemala ikkje klarte å skaffa nok mat til sin eigen folkesetnad lenger. Det meste av jorda vart brukt til banandyrking.

Dette førte naturleg nok med seg stor misnøye i landet.

Folket valde til slutt ein president som sa at han ville nasjonalisera ein del av eigedomen til United Fruit. Han heitte Jacobo Arbenz Guzman. Den amerikanske staten greip inn gjennom spionorganisasjo-

nen CIA. Presidenten vart styrta, og United Fruit fekk ha eigedomene sine.

Slik var stoda i land etter land i Asia, Afrika og Latin-Amerika.

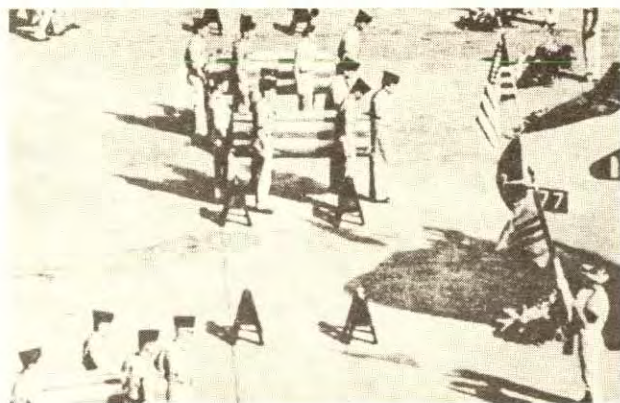
USA LIR NEDERLAG

Men framgangen kan ikkje vara evig. Også USA tok til å li store nederlag.

Det første nederlaget for USA var frigjeringa av Kina. Seinare har dei måtta gjere vendereis i ei rad land. Fremst står tapet deira i Vietnam, Laos og Kampuchea. Trass i den enorme militærstyrken sin, vart USA slått av frigjeringskrigen til folka i desse landa. I SN kan vi òg sjå at innverknaden til USA blir mindre. Med sine lydige allierte og marionettane sine styrte USA tidlegare heile SN, men i dag taper dei den eine avrøystinga etter den andre.

I 1965 hadde USA omlag 6000 militærbasar i andre land, om ein tar med stort og smått. Alle desse basane er ikkje borte i dag, men USA har tapt viktige område.

Vi har nemnt at USA er ute av Vietnam og Laos. I Kampuchea fanst det ikkje lenger framande militær-baser fram til den vietnamesiske invasjonen. Thailand, som ein gong var ein viktig utpost for USA, har sendt amerikanarane heim. Ein gong var Etiopia

Symbol på tilbakegangen til USA. Daude soldatar sendast heim frå Vietnam.

eit viktig land for USA og amerikanarane hadde den viktigaste kommunikasjonsbasen sin i Eritrea under Vietnam-krigen. Dei hadde ein stor flåtebase i Bahrain i Gulfen. I Tyrkia hadde dei lyttestasjonar mot Sovjet. I dag er dei ute.

I Libya har dei mista flybasen Wheelus. Før hadde dei ein av dei største militærbasane sine i Marokko, med over 4000 soldatar.

Ingen må tru at USA ikkje er farleg. USA har framleis eit veldig militærapparat som det kan setja inn for å sikra dei imperialistiske interessene sine i verda. Og med den økonomiske styrken sin utbytta det framleis store deler av verda. Men i dag er USA trengt på defensiven av den andre supermakta: Sovjet.

SOVJET FØR OG NO

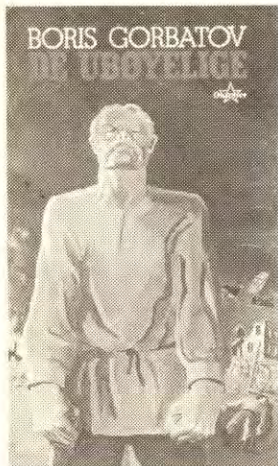
I 1917 gjorde arbeidarklassen og dei arbeidande folk i Russland revolusjon, og dei skapte Sovjet. Dei møtte store vanskar som det nesten er uråd for oss å forstå, men likevel klarte dei å byggja sosialismen.

Lenin leidde partiet og landet frå 1917 til 1923. Då han døydde, tok Stalin over roret.

Under Stalin vart økonomien bygd opp. Jordbruket vart kollektivisert. I 30-åra, då dei kapitalistiske landa hadde store økonomiske kriser og arbeidsløyse, var Sovjet prega av stor økonomisk framgang.

Etter revolusjonen i 1917 gjekk mange imperialistiske land til åtak på Sovjet for å knusa revolusjonen. Styrkane som gjekk til åtak fór hardt fram, drap, rana og plyndra. Her har soldatar frå Tyskland og Austerrike avretta revolusjonære arbeidrar i Ukraina i 1918.

I slike bøker som «Den unge garde» og «Dei ubøyelege» kan du lesa om den krigen Sovjet førte mot Tyskland.

I 1941 kasta soldatane til Hitler seg over Sovjet. Sovjet vart først kvitt inntrengjarane etter ein krig som kosta over 20 millionar innbyggjarar livet.

Etter krigen var oppbygging neste steg. Oppbygginga vart gjennomført med ei fart som overraska alle.

I 1953 døydde Stalin. Millionar over heile verda sørgde over han. Det vart mykje spekulasjon. Kva ville skje etter Stalin? Ville menneske med heilt andre politiske ideal koma til makta?

Dei som spekulerte fekk rett.

*

Sidan revolusjonen i 1917 hadde det heile tida gått føre seg ein kamp mellom klassane i Sovjet. Lenin og Stalin førte ein hard kamp mot dei reaksjonære klassane som ville vinna makta attende. Det skulle visa seg at dei farlegaste fiendane til sosialismen var dei som kamuflerte seg som kommunistar. Dei sikra seg høge stillingar i partiet og i staten. Medan Stalin levde vågde dei ikkje å gjera nokon framstøyt for å ta makta. Men då Stalin døydde, nytta desse byråkratane høvet. Med eit kupp tok dei over makta i staten og partiet. Det skjedde i hard kamp mot folk som ville halda fram med politikken til Lenin og Stalin. Khrusjtsjov var den fremste leiaren for kontrarevolusjonen.

Sovjet-hæren var den viktigaste krafta som knekte Hitler-Tyskland. Her vaia sigersfana over Berlin i mai 1945.

SOVJET ER KAPITALISTISK

Det er særst viktig å fatta at Sovjet var *sosialistisk* i åra frå 1917 til omlag 1956, og at det vart *kapitalistisk* kring 1956.

Det er ikkje lenger arbeidarklassen som har makta, men byråkratiet. Dette er avgjerande. Dei mange millionane arbeidarar og bønder i Sovjet er i dag utbytta av nokre titusen partipampar, høgare militærfolk, statstenestemenn, direktørar og andre.

Mange vil ikkje gå med på at det er slik. Aftenposten og Høyre kallar Sovjet sosialistisk for å skada saka til sosialismen.

Leiarane i SV og «NKP» kallar Sovjet sosialistisk for å forsvare Sovjet-leiarane. Men på kva måte grunngir dei dette standpunktet?

Dei seier at det ikkje er utbytting i Sovjet. Men det er lett å sjå klasseskilja. Det er lett å sjå dei enorme skilnadene mellom rike og fattige. Bøndene og arbeidarane er fattige. Toppbyråkratane og andre er rike.

Dei rike har store villaer og sommarhus. Dei har ein eller fleire importerte luksusbilar frå Vesten. Bresjnev og Kosygin leier den nye klassen av utbyttaarar. Det er denne klassen som bestemmer over produksjonsmidla. Dei står attom den gigantiske opprustinga, medan massane vert utsette for varemangel, bolignaud og arbeidsløyse.

Leiarane i SV og «NKP» pratar om at det ikkje finst utbytting i Sovjet. Men kvar får byråkratane pengane frå til luksusforbruket sitt? Kvar kjem pengane til det hemmelege politiet frå? Eit politi som ikkje vernar arbeidsfolk, men undertrykkjer dei.

Kvar kjem pengane til dei store krigsopprustingane frå, opprusting som ikkje skal forsvare arbeidarane i Sovjet, men undertrykkje dei, og som er eit trugsmål mot folka i heile verda?

Svaret er at dei kjem frå det arbeidande folket i Sovjet. Arbeidarane i Sovjet er utbytta på same måte som i Noreg. Dei må arbeida gratis for det nye borgarskapet.

SOVJET: FASCISME OG IMPERIALISME

ORLOV, KLEBANOV OG GORBANEVSKAJA

Leiarane i Sovjet freistar å underslå alle opplysningar om streikar og aksjonar, men ein del siv likevel ut. I 1967 var det ein stor oppstand mot regimet i Tsjimkent. I november 1967 tok tusenvis av arbeidarar del i ein streik på traktorfabrikken i Kharkov. I mai 1969 var det ein demonstrasjon blant arbeidarane på vasskraftstasjonen i Kiev. I september 1972 la tusenvis av arbeidarar i Dnjeprtrovsk ned arbeidet og demonstrerte.

Og sovjetleiarane nyttar alltid politistyrkar, militære avdelingar eller tanksavdelingar for å slå ned arbeidarane.

Kva gjer dei med andre som protesterer? Lat oss ta dømet Jurij Orlov. Han vart dømt for «anti-sovjetisk» agitasjon og propaganda. Domstolen til Bresjnev sørge for at Orlov fekk sju år i fangeleir og vart vist bort i 5 år, truleg til Sibir.

Straffa er grotesk. «Lovbrotet» som Orlov hadde gjort seg skuld i, var å sjå etter at Sovjet-leiarane følgde opp tilrådinga frå den såkalla Helsingfors-fråsegna frå 1975. I denne fråsegna har Bresjnev personleg skrive under på ein del vakre løfte om å sikra elementære menneskerettar.

Denne dommen strekar under at dagens Sovjet er eit brutalt fascistisk diktatur. Sjølve rettargangen er òg eit overtydande døme på det. Orlov fekk ikkje lov til å føra sine egne vitne. Det hemmelege politiet, KGB, hadde fylt salen med sine egne folk. Dei skulle skapa inntrykk av «folkeleg» støtte til prosessen. Korkje utanlandske diplomatar, journalistar eller medlemmer av den demokratiske opposisjonen fekk vera til stades i rettssalen.

Eit anna døme på fascismen i Sovjet er framferda mot dei som stifta ei ny fagforening i januar 1978.

Fagforeningane i Sovjet er reiskapar for staten.

Dei skal ikkje ta seg av interessene til arbeidarane, men hjelpa til med å undertrykkja dei.

Difor skipa Vladimir Klebanov og andre «Fagforeininga til forsvar for arbeidarane» i januar 1978. Fagforeininga ville ta opp kampen for arbeidarar som hadde vorte dårleg behandla, slåst for større tryggleik på arbeidsplassane, mot yrkesforbod osb.

Det tok ikkje lange tida før Bresjnev slo til. Av dei som starta foreininga vart to sende på asyl av di dei var sinnssjuke ifølgje Sovjet-leiarane. Klebanov sjølv og fleire andre er borte.

På eit vis var Orlov heldig, for det er ikkje alle som får møte i rettssalen. «Rettssaker», om dei aldri så mykje blir førte for stengde dører, vekkjer oppsikt både i Sovjet og i utlandet. Det er enklare å slå fast at brysame personar er sinnssjuke. Om ein er sinnssjuk eller ikkje vert vedteke på «rettsmøte» utan at ein får vera til stades. *Vedtaket får ein greie på etter at det er fatta.*

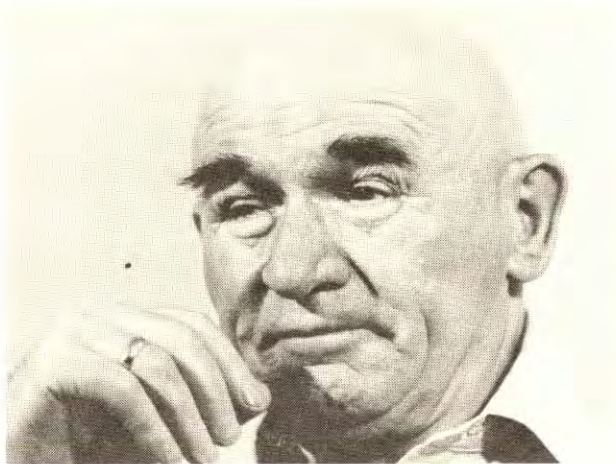
Ifølgje styresmaktene i Sovjet vert ikkje sinnssjuke menneske dømde, og dei får ikkje fengselsstraff. Lat oss sjå på eit par døme.

25. august 1968 tok Gorbanevskaja del i ein de-

Natalia Gorbanevskaja.

Biletet er tatt etter at Grigorenko vart sett fri i 1975.

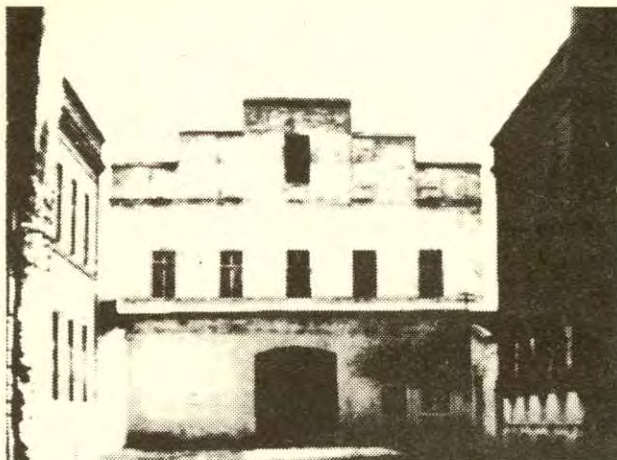

monstrasjon på Den raude plassen mot den sovjetiske invasjonen i Tsjekkoslovakia. Det vart slege fast at ho var kronisk schizofren. Kvifor? Ho tenkte ikkje på ein følgestreng måte, heitte det i den psykologiske meldinga. Dette hadde ein kome fram til av di ho vedgjekk at ho hadde vore med i demonstrasjonen utan at ho meinte ho hadde gjort noko gale.

GRIGORENKO

Men det er faktisk slik at til og med psykologar som er kjøpte og betalte, seier Sovjet-leiarane imot. Sovjet-leiarane veit likevel råd. Dei har oppretta eigne psykologiske klinikkar som er direkte leia av det hemmelege politiet, KGB. Desse klinikkane kan ta opp og prøva det andre klinikkar har slått fast og som Sovjet-leiarane ikkje likar. På desse spesialklinikkanane er «overlegen» major i KGB og «legane» kjem på arbeid i KGB-uniformar.

I 1959 vart Pjotr Grigorenko utpeikt til generalmajor i Sovjet. Han hadde eit viktig arbeid som instruktør ved Freuze militærakademi i Moskva. I 1961 var han så skamlaus at han kritiserte Sovjet-leiarane og

Sinnssjukehuset Schernjakovsk i Kiev. Her vert politiske fangar haldne innesper-
ra og torturerte.

kravde at dei leninistiske prinsippa måtte få hevd att. Etter det gjekk det attende med han.

I 1964 vart han arrestert av KGB. Han vart ført til ein klinikk som skulle erklæra han sinnssjuk. Det gjekk ikkje så bra. Ved klinikken, som låg i Tasjkent, vart det slått fast at Grigorenko var psykisk frisk.

Saka gjekk over til det KGB-styrte Serbskijinstitutet i Moskva. Dei fann raskt eit fullgodt prov på at han var sinnssjuk. Provet var nett det at han virka heilt normal utanpå, hadde kontroll over seg sjølv og hugsa godt.

Det finst mange såkalla klinikkar i Sovjet i dag. Her er folk som har vist motstand sperra inne, ofte for livstid. Her har dei det verre enn i fengsel. Dei vert mishandla og torturerte med medikament, og får feber, krampe og veldige smerter. Er ikkje dette fascisme? Er ikkje dette eit system som har sær s mykje til felles med Hitler-Tyskland?

Orlov var professor i fysikk, Grigorenko var generalmajor. Kva skjer med dei som ikkje er generalar, Nobelpris-vinnarar eller professorar? Kva skjer med den vanlege arbeidaren som protesterer? Vi veit lite om det, men det er lett å slutta seg til at det vert gjort

kort prosess. Når det gjeld slike folk treng ikkje Sovjet-leiarane bry seg om verdspressa.

Dette kapitalistiske og fascistiske landet er det leiarane i «NKP» og leiarane i SV kallar eit sosialistisk land.

SOVJET ER IMPERIALISTISK

Sovjet er kapitalistisk, men makta er meir konsentrert enn i noko anna kapitalistisk land. Alle monopola i Sovjet er leidde av ei etter måten lita gruppe som sit sentralt i partiet og regjeringa. Det sovjetiske statsmonopolet rår over fleire middel enn noko anna monopol i verdshistoria. Sett under eitt er økonomien i USA sterkare enn økonomien i Sovjet. Men det finst ikkje eit einskilt monopol i USA med så mykje makt og middel som det sovjetiske statsmonopolet.

Sovjet i dag er kapitalistisk, monopolkapitalistisk, og til og med særskild kraftig monopolisert. Det vil seia at Sovjet må vera imperialistisk. Det kan ikkje vera anna.

Statsmonopolkapitalismen i Sovjet er styrt av dei økonomiske lovene til imperialismen. Difor freistar Sovjetleiarane å sikra seg kontroll over råstofftilgangar. Difor opprettar dei fabrikkar med billeg arbeidskraft, og difor vil dei sikra seg kontroll med marknader i utlandet. Slik kontroll har Sovjetleiarane over ei rad land i Aust-Europa og i Mongolia og på Cuba.

Sovjetleiarane er nøyddde å føra ein imperialistisk politikk. Det er ein føresetnad for økonomisk framgang. Om dei ikkje sikra seg profitt frå utbytting av folk og ressursar i andre land, ville dei tapa i konkurransen med annan imperialisme.

Tyrkia er eit ferskt døme på denne imperialismen. Sovjet er allereie i dag det landet som investerer mest i Tyrkia. Og Sovjet har laga ein storslagen investeringsplan som i 1981 vil gje dei kontrollen over 80 prosent av kolproduksjonen i Tyrkia, 60 prosent av

stålproduksjonen, 50 prosent av oljeproduksjonen og 63,5 prosent av energiproduksjonen. I praksis vil det seia at Sovjet får kontroll over økonomien i Tyrkia.

Det finst andre monopol i verda, og dei har delt verda mellom seg for lenge sidan. Difor må dei sovjetiske monopola konkurrera ut amerikanske, japan-ske, franske, tyske og engelske monopol. Den sovjetiske regjeringa fører ein politikk som skal fremma denne ekspansjonen. Denne politikken kan ikkje bli anna enn ein aggressiv politikk som fører oss i retning av ein ny verdskrig.

Lat oss sjå litt på denne politikken i dei siste åra.

Opplysningane er henta frå eit intervju med medlemmer i Tyrkias bonde- og arbeidarparti, *Klassekampen*, juni 1978.

SOVJET PÅ OFFENSIVEN

DEN TERRITORIALE FRAMGANGEN TIL SOVJET

Vi vil minna om følgjande hendingar frå dei siste åra:

I 1975 vart det sett inn kubanske soldatar i Angola. Saman med dei tidlegare leigesoldatane til Tsjombe, aust-tyskarar og andre utlendingar, sikra dei makta for MPLA og Neto. MPLA tok til å reinska ut alle som ikkje stødde revisjonistane. Det herska kvit terror og fleire hundre tusen vart drepne.

I åra frå 1974 til 1976 styrka Sovjet stillinga si i ei rad land i Afrika og Midt-Austen. Sovjet knytta seg nært til Libya, vart viktigaste leverandør av våpen til Uganda og fekk ein sterk fraksjon innafor leiinga i Sør-Yemen.

Den argentinske militærjuntaen vert meir og meir pro-sovjetisk, og det er ikkje lenge før dei eksporterer meir til Sovjet enn til USA.

Våren 77 fór både presidenten i Sovjet, Podgornij, og Fidel Castro på reise i Afrika. Begge freista å samla støtte til eit forslag om ein «føderasjon» mellom Etiopia, Sør-Jemen, Somalia, Eritrea og Djibou-

Sovjet kallar herskarane i Argentina «progressive». Biletet viser fridomskjemparane Victor Vasques og Jose Contreras som fascistane har drepe. Mange tusen er drept etter at fascistene Videla tok makta i Argentina.

ti. Det gjekk ikkje. Dei gav opp og satsa i staden på fleire hestar. Dei tok til å stø Mengistu som hadde tatt makta i Etiopia med eit kupp i februar 1977.

Våren 1977 tapte Indira Gandhi valet i India. Dette var eit tilbakeslag for den særskilt pro-sovjetiske politikken som den indiske regjeringa hadde ført. Men den indiske regjeringa er framleis varsam andsynes Sovjet, og revisjonistane står sterkt i landet.

Våren 77 gjekk leigesoldatar til åtak på Zaire for å lausriva Shaba-provinsen. Leigesoldatane var dei same som i si tid drap den kongolesiske fridomskjemparen Lumumba. Dei var dei same som hadde freista å lausriva Shaba-provinsen frå Zaire den gongen Zaire heitte Kongo og Shaba heitte Katanga. Dei var dei same som hadde kjempa saman med portugisarane mot frigjeringsrørslene i Angola. No var dei trenarar opp av kubanarar og gjekk i teneste hos Cuba og sosialimperialistane. Åtaket vart slått attende.

Etter sigeren til folka i Indo-Kina over USA-imperialismen har Sovjet fått stor innverknad i Vietnam. I 1978 vart Vietnam med i Comecon, Vietnam slutta ein «venskapspakt» med Sovjet som i realiteten er ein militæravtale. Regjeringa i Vietnam seier at

dei meiner invasjonen i Tsjekkoslovakia var rett. Dei stør til og med fascisten Mengistu i Etiopia.

Straks etter frigjeringa i 1975 starta Vietnam grenseprovokasjonar mot Kampuchea. Hausten og vintren 1977 vart desse åtaka så omfattande at Kampuchea brøyt alt diplomatisk samband med Vietnam. I 1978 gjekk store vietnamesiske troppestyrkar fleire gonger langt inn på kampucheansk territorium og prøvde å okkupere delar av Kampuchea. Det vart klart at Vietnam sikla på å ta heile Kampuchea. Julia 78/79 kom storoffensiven. Rett etter nyttår gjekk ein invasjonsstyrke på omlag 120 000 vietnamesiske soldatar, støtta av tanks, tungt artilleri, bombefly og russiske jagerfly av MIG-typen, til okkupasjon av landet. 7. januar falt hovudstaden Phnom Penh. Vietnam hadde laga sitt eige Tsjekkoslovakia. Regjeringsstyrkane i Kampuchea måtte i første omgang trekkje seg attende for den store overmakta, men gjer store framgongar i å ta attende landet gjennom å føre folkekrig på same vis som mot USA-imperialismen.

Vietnam har utvikla seg til ein aggressiv stat i Indo-Kina. Med støtte frå Sovjet har dei okkupert Laos med 50 000 soldatar. Dei går til åtak på kinesi-

Leiarane i Sovjet og Vietnam ønskjer ikkje at folket i Kampuchea skal få byggja opp landet sitt i fred. Her er arbeidet med eit stort vatningsanlegg i full gang.

ske troppar på grensa, aukar hetsen mot Kina og følgjer kinesarar som er busette i Vietnam. I 1978 førte dette til at fleire titusen kinesarar måtte flykta.

Våren 1978 sigra Etiopia over Somalia i Ogaden. Etiopia vann krigen med sovjetiske våpen og fly, og med kubanske soldatar og flygarar. Tre sovjetiske generalar leidde kampen i Ogaden. Vi kan slett ikkje utelukka nye åtak på Somalia.

12. mai 1978 gjekk dei katangesiske leigesoldatane på nytt over grensa til Zaire for å ta Shaba-provinsen og seinare styrta president Mobutu. Kubanske rådgjevarar var med. Sovjet kjente til det som skulle skje på førehand og hadde kjøpt opp det viktige råstoffet kobolt som vert produsert i Shaba-provinsen. Leigesoldatane vart seinare kasta ut av franske og belgiske soldatar og soldatar frå hæren i Zaire. Mobutu har tatt avstand frå Sovjet og Cuba.

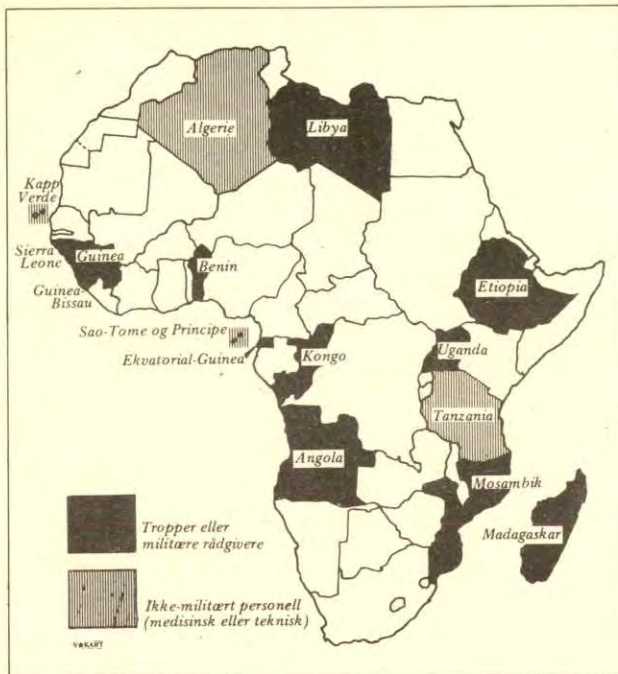
I april 1978 vart det gjennomført eit kupp mot den pro-sovjetiske Daoud i Afghanistan. Dei som tok makta var heilt klårt ærendesveinar for Sovjet, og mellom 10 000 og 20 000 vart drepne.

Kan detta vera tilfelle? Kvifor skulle Sovjet ønskja å styrta Daoud som faktisk var pro-sovjetisk? Det er ikkje vanskeleg å forstå. Sovjet ønskjer ikkje først og fremst statsleiarar som er pro-sovjetiske. Dei ønskjer nikkedokkar som følgjer deira minste vink. Det var slike dei sette inn i Afghanistan.

CUBA I AFRIKA

Vi må òg vurdere rolla til Cuba i Afrika. Det er vidkjent at Cuba «engasjerer seg», som det heiter, sterkt i Afrika. Følgjande er ei oversikt over kva land dei er i for tida:

- Algerie — 35 medisinsk personell.
- Kapp Verde — 10-15 medisinsk personell.
- Guinea — 300—500 militære rådgjevarar.
- Guinea-Bissau — 100—200 militære rådgjevarar.
- Sao Tome og Principe — 75—80 medisinsk personell.

Kartet viser i kva afrikanske land det finst kubanske soldatar, militære og sivile rådgjevarar.

- Kongo — omlag 500, for det meste militære rådgjevarar.

- Angola — 24 000, av dei 19 000 soldatar. Denne basen er viktig for Cuba. Dei kubanske soldatane har gått saman med regjeringsstyrkar frå Angola og gjort seg skuldig i folkemord. Berre i 1978 har dei drepe minst 70 000 menneske, mange av dei med napalm. Åtaka på Zaire vart organiserte frå Angola. Kubanske leiarar har òg ymta frampå om å nytta denne basen til åtak på Namibia.

- Benin — 10—20 tryggingstvaktar.
- Ekvatorial-Guinea — 300—400, omlag halvparten er militære rådgjevarar.
- Uganda — truleg 25 militære rådgjevarar.
- Mocambique — 600—750, for det meste militære.
- Tanzania — 350—500, for det meste teknikarar.

- Etiopia — Kan henda 17 000 soldatar og rådgjevarar. Ein talsmann for frigjeringsrørsla i Ogaden sa sumaren 1978 til Klassekampen at dei meinte det var omlag 37 000 kubanarar i Etiopia.

- Libya — 100—125 militære rådgjevarar.

Ifølgje denne oversikta er det i alle fall omlag 45 000 kubanarar i Afrika. Om kameratane frå den Vest-somaliske frigjeringsfronten har rett, er talet omlag 65 000. Til no er dei i 15 land.

CUBA ER EIN REISKAP FOR SOVJET

Nokre av leiarane i «NKP», SV, DNA og AUF vil gjerne vera morosame, og dei kan sjølvstendig spørja kva Cuba har med Sovjet å gjera. Ja, det finst til og med folk som hevdar at Cuba er heilt uavhengig av Sovjet, og at politikken til Cuba i Afrika er uttrykk for ein sjølvstendig «sosialistisk internasjonalisme».

Det er heilt utruleg. Cuba er eit fattig land i den tredje verda. Landet har 9 millionar innbyggjarar og ein fullstendig einssidig og underutvikla økonomi. I 1974 var t.d. heile 86,4 prosent av eksportinntektene inntekter frå sukkereksperten. Korleis kan dette landet ha råd til å halda 45 000 eller 65 000 av innbyggjarane sine, for det meste soldatar, i Afrika? Korleis kan dei sjå seg råd til å rusta ein slik hær og føra krigar så mange mil unna?

Vi veit at det er omlag 150 000 sovjetiske militære rådgjevarar, jordbrukseksperter, teknikarar og ingeniørar på Cuba. Vi veit at sovjetiske flygarar har tatt over luftpatruljeringa for dei kubanske flygarane i Afrika. Vi veit at Raul Castro, som er forsvarsminister på Cuba, var i Moskva januar 1978, og at han i samråd med Bresjnev og forsvarsministeren i Sovjet, Ustinov, la planar for krigen i Ogaden. Vi veit at 50 prosent av importen til Cuba kjem frå Sovjet og at 35 prosent av eksporten frå Cuba er til Sovjet. Vi veit at Cuba står i stor gjeld til Sovjet og at dei er med i Comecon. Vi veit at i utanrikspolitikken støt Cuba alt Sovjet gjer, til dømes invasjonen i Tsjek-

koslovakia og provokasjonane mot Kina. Slike ting er vidkjende, og det er heilt klårt at Cuba i dag ikkje er eit sjølvstendig land, korkje økonomisk, militært eller politisk. Cuba må dansa etter pipa til Bresjnev. Cuba er i dag ein sovjetisk *nykoloni*. Krigane som Cuba fører i Afrika og innverknaden deira der er ikkje anna enn sovjetiske krigar og sovjetisk innverknad i Afrika.

Dette heftet viser korleis Norden er truga av supermaktene.

EUROPA OG NOREG ER TRUGA

Både Sovjet og USA følgjer svært godt med i det som skjer i Europa. Mykje av industriproduksjonen i verda går for seg her, og Europa er ein stor marknad.

Den supermakta som kan dominera Europa ligg heilt klårt føre den andre. Det er difor dei rustar opp i og kring Europa. Tala på soldatar og krigsutstyr i Europa seier òg svært mykje om styrketilhøvet mellom supermaktene. Difor skal vi sjå litt på dei.

Det er vanleg å dela Europa i to og skilja mellom Sør-Europa og Sentral- og Nord-Europa.

I 1977 hadde NATO 630 000 soldatar i Nord- og Sentral-Europa. Opp mot dette hadde Warszawapakta 945 000. NATO hadde 7000 tanks som skulle stogga ein tanks-armada på 20 500.

Same år hadde rett nok NATO 560 000 soldatar mot Warszawapakta sine 390 000 i Sør-Europa. Men vi må hugsa på at i dette området er NATO-hæren for det meste bygd opp av tyrkiske soldatar som er svært dårleg utrusta. Dei væpna styrkane til Tyrkia er på 465 000 mann, og dei er rekna med her. I desse dagar held Sovjet på å ta over heile økonomien til Tyrkia.

Slike fakta har fått NATO-politikarane til å sveit-

ta, og har tvinga fram diskusjonar i NATO om at dei òg må rusta opp i dette området.

Tidlegare såg det ut som herredømet til USA i Europa var urikkande. I dag er stoda snudd opp ned. Sovjet kan utan tvil sigra over USA og NATO-landa i Europa. På kort sikt er det uråd for styrkane til USA og NATO å slå attende eit åtak frå Sovjet.

I 1938 sa Mao Zedong: «Krigen er eit framhald av politikken. På dette viset er krig politikk, og krig er i seg sjølv ei politisk handling. Frå oldtida til i dag har det aldri vore ein krig som ikkje har hatt politisk karakter ...

Men krig har òg sine særdrag, det vil seia at vi ikkje kan likestilla krig og politikk meir allment. 'Krig er eit framhald av politikken med andre ... middel.' På eit visst trinn i utviklinga av politikken er det ikkje lenger råd å koma vidare med dei vanlege midla. Då bryt det ut krig for å feia vekk hindringane ...

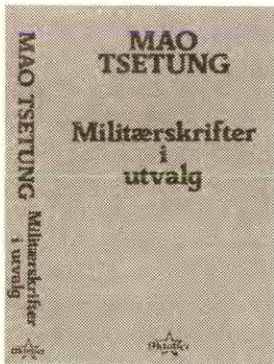
Når det som står i vegen er fjerna, er det politiske målet nådd og krigen stoggar. Men om det som står i vegen ikkje er heilt fjerna, må krigen halda fram heilt til målet er oppfylt ... Difor kan vi seia at politikk er ikkje-blodig krig, medan krig er blodig politikk.» (*Mao Zedong: Om den langvarige krigen*).

I dag ser vi klårt sanninga i det Mao Zedong seier her. Sovjet-leiarane fører ein hard og aggressiv politikk mot Noreg. Dei fører ein ikkje-blodig krig.

Dei har bygd opp ei overlegen militærmakt langs med grensa vår i nord. Dei driv militære øvingar og trenar seg opp for å gå til åtak på og okkupera Noreg.

Sovjet-leiarane har pressa den norske regjeringa til å seia frå seg råderetten over store norske område i Barentshavet. Samstundes pressar dei nye tsarane på for å få kontroll over Svalbard. Dei bryt systematisk det norske lovverket og byggjer militære basar på norsk jord! Avsløringa av helikopterbasen som vert bygd på Svalbard viser dette.

Vi må ta trugsmålet frå den aggressive, fascistiske supermakta Sovjet alvorleg. Det hastar.

I denne boka kan du læra mykje om årsakene til krig og om korleis folkekrigen må førast. Utkome på Forlaget Oktober.

Slik som Tyskland tapte i 1945, kjem Sovjet til å tapa om dei startar ein ny verds- krig.

KREFTENE SOM VIL LEGGJA SOSIALIMPERIALISMEN I GRAVA

Kva har vi sett til no? Sosialimperialismen er den sterkaste militærmakta soga har sett. Sosialimperialistane i Kreml er dei største einskildmonopolistane i verda. Sosialimperialistane herskar over enorme landområde. Ikkje berre land som Sovjet, Mongolia, Aust-Tyskland, Polen, Tsjekkoslovakia, Bulgaria, Ungarn, Cuba og Vietnam, men òg land som Angola Afghanistan og Etiopia må reknast med.

Dette er ei veldig sterk imperialistisk makt. Om denne makta utløyser ein verds-krig, vil ho vera godt rusta til kamp.

Men soga seier oss at slike stormaktsåtak alltid vert slått attende. Det veldige Romerriket gjekk til

grunne. Det engelske imperiet gjekk i oppløysing. Hitler-Tyskland vart knust, og USA-imperialismen har lide viktige nederlag.

I dag i ei førkrigstid vinn sosialimperialistane sig-rar. Men alt no vert kreftene deira tappa av alle dei lokale kampane dei er med i.

Jo meir aggressive og offensive dei er, jo fleire fiendar får dei. I 1958 sa Mao Zedong om den ster-kaste imperialismakta på den tida: «USA har opp-retta fleire hundre militærbasar i mange land over heile verda. Det kinesiske området Taiwan, Libanon og alle dei andre militære basane til USA på framand jord, er så mange reip kring halsen til den amerikanske imperialismen. Det er ingen andre enn amerika-narane sjølve som har knytt desse reipa. Det er dei sjølve som har festa dei kring sin eigen hals og strekt fram endane til det kinesiske folket, folket i dei ara-biske landa og i alle andre land i verda, som elskar fred og kjempar mot aggresjon. Jo lenger den ameri-kanske åtaksmakta blir verande på desse stadene, jo strammare vert reipet kring halsen hennar.»

Det same gjeld Sovjet i dag. Mao Zedong har òg formulert følgjande lov: «Dei store og sterke taper til slutt av di dei er skilde frå folket, medan dei små og veike står fram som sigerrike av di dei er sveisa sa-man med folket og arbeider for interessene til fol-ket.»

Kvifor er det slik? Kva er det som fører til at folka og landa som sosialimperialismen går til åtak på vert sigerherrar? Korleis kan ei makt som er så sterk å sjå til tapa til slutt? Lat oss gå litt inn på dette.

Mange stader i den tredje verda er stoda revolusjo-nær i dag. Røynslene viser at tilhøva vert skjerpa når sosialimperialismen blandar seg inn. Sosialimperialis-men får ikkje ro. For å halda på makta si må dei heile tida slåst mot ein motstandar som vert sterkare og sterkare. Slik var det i Bangla Desh og i India. I dag er det slik i Angola og Etiopia. Der er kampane svært harde. Det er til dømes slik at kubanarane ikkje kan trekkja soldatane sine ut av Angola. Då ville regjeringa temmeleg sikkert verta styrta.

Tale på den øvste stats-konferansen 8. september 1958. *Sitatboka s. 106.*)

Henta frå «USA-imperialismen er ein papir-tiger», Mao: *Verker i utvalg*, bind 5, s. 320.

Over heile Kina vert folk tre-
na opp til å forsvare landet
sitt. Her ser vi ein folkemilits
på ein fabrikk i Beijing un-
der treninga.

Sosialimperialistane ønskjer å gå til åtak på Kina. Dei har sikkert planane klåre i dag. Før eller seinare er Sovjet nøydd til å ta Kina. Dei kan ikkje få fullt herredøme i verda utan å slå Kina.

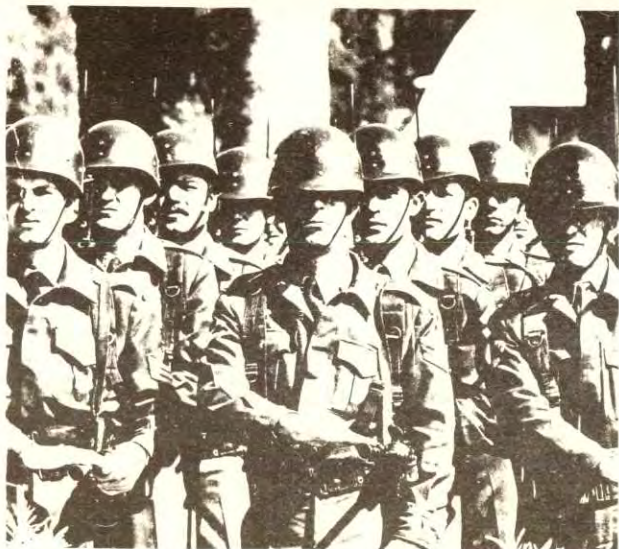
Men Kina kan ikkje kuast. Kina kan ikkje knusast militært. Ein kan ikkje bomba Kina sønder og saman, og noko som er like viktig: Kina er førebudd, godt førebudd.

Det er motstand i den tredje verda, og det er uråd å sigrå over Kina. Desse to tinga er nok til at vi kan vera trygge på at sosialimperialismen aldri vil kunna vinna verdsherredømet.

Kan sosialimperialismen vinna over alle dei andre imperialiststatane — land som England, Vest-Tyskland, Frankrike, Italia, Noreg, Canada, Japan og USA? Nei! Sovjet konsentrerer styrkane sine om Europa. Med eit plutselig åtak kan dei sigrå over mange statar, men dei konvensjonelle styrkane i Europa er mektige og kjem til å tappa Sovjet-hæren for mange krefter. Og det er svært store område å hærta.

Dessutan må Sovjet sigrå over USA for å vinna i Vest-Europa. Lat oss tenkja etter. Hitler klarte ikkje å hærta England. Avstanden til England var ikkje

Til saman har USA og dei vesteuropeiske landa store hærar som er moderne utrusta. Dei vil ikkje vera lette å slå for Sovjet.

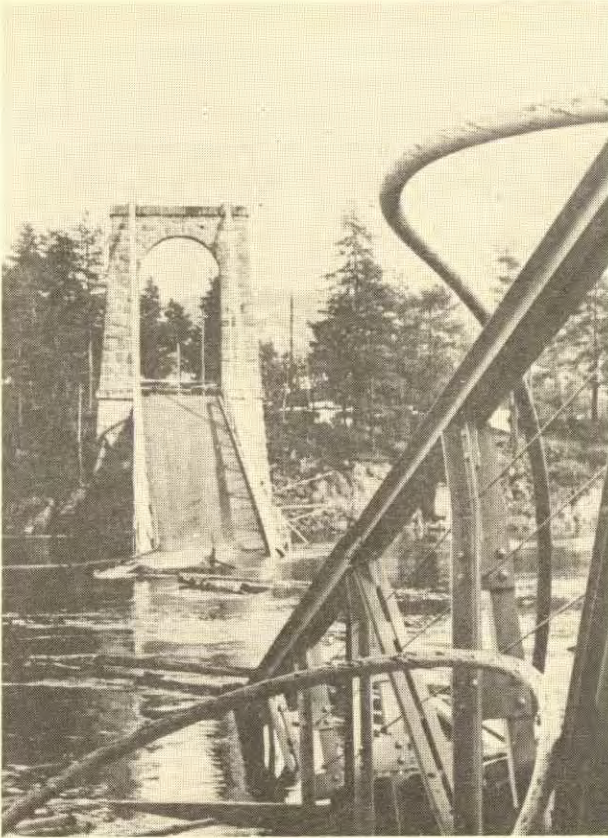

ovstor. Mellom USA og Europa og mellom USA og Sovjet er det eit hav.

Attåt dette er den amerikanske industrien stor, sterk og særskild produktiv. Produksjonskapasiteten til USA er mykje større enn produksjonskapasiteten til Sovjet. Heile denne svære industrien kan leggjast om for krigsproduksjon.

Alt dette viser at Sovjet ikkje kan ta alle dei andre imperialistlanda, og særleg ikkje USA.

Og om Sovjet klarer å hærta store delar av Vest-Europa, kva då? Vesten har opplevd dette to gonger før. Under første verdskrigen førte slik hærtaking til at det braut ut revolusjonar mot slutten av krigen. Under den andre verdskrigen aksjonerte antifascistane heile tida. I Frankrike og Italia vart det skipa store partisanhærar som frigjorde store byar og store landområde. I Jugoslavia og Albania frigjorde partisanane heile landet. I Danmark, men òg i Noreg, vart det meir sabotasje etter kvart som krigen utvikla seg. Folket i Europa vil slåst, og dei har stor revolusjonær styrke. Sosialimperialistane vil få kjenna det under ein okkupasjon.

Denne brua vart sprengd av norske sabotørar i mars 1945.

Folka i Europa kan òg læra. Dei kan sjå på folka i den tredje verda og føra folkekrig etter same prinsippa som dei.

Sovjet vil måtta slåst mot vestlege imperialiststyrkar over heile jorda. Dei vil vera ute av stand til å samla kreftene sine for å knuse geriljaen.

Dei vil sikkert møte svært stor væpna motstand frå Norskehavet til Middelhavet, frå Det indiske hav til Stillehavet, frå Atlanterhavet til Stillehavet.

Øg dei statane som Sovjet styrer no, kva vil skje med dei? Makta i desse landa kviler på sovjetiske ba-

jonettar. I Aust-Tyskland er det 400 000 sovjetiske soldatar. I Tsjekkoslovakia hatar massane russarane, og det er berre overmakta som held dei nede. Slik er det òg i Ungarn, Polen og Bulgaria. Massane vil reisa seg og krevja demokrati, fridom og nasjonalt sjølvstende så snart dei ser at stoda vert vanskeleg for Bresjnev.

Sovjet sjølv er heller ikkje ei jarnborg. Her rår det ikkje udelte einskap. Den stor-russiske nasjonen som sosialimperialistane leier, undertrykkjer dei andre nasjonane i Sovjet. Desse undertrykte nasjonane kjem til å reisa seg og krevja sjølvstende, fridom og demokrati når dei får høve til det.

I sjølve Russland vil vanskane òg bli store. Det vil ikkje ta lang tid for Sovjet-leiarane før det vert uråd å lura den russiske arbeidarklassen med krigspropaganda. Massana i Russland er hardt undertrykte. Dei vil bli nytta til kanonføde. Tilhøva kjem til å bli verre og verre for dei jo lenger krigen varer.

Det er fascisme i Russland i dag. Folkemassane er mot fascismen. Svært mange er mot fascismen. Dei intellektuelle og mange borgarar er sjølve mot fascismen. Mange i Sovjet trur ikkje på systemet. Under ein krig vil alle desse motseiingane bli skjerpa til det ytterste. Difor kan bomba springa i høgsetet til sosialimperialismen.

Alt dette gjer oss heilt trygge på at sosialimperialismen kjem til å tapa krigen.

Alle desse veikskapane, det at kreftene til Sovjet er spreidde og den motstanden Sovjet vil møte over heile verda, gjer det råd for eit lite land som Noreg å vinna fridom om det blir hærtatt.

Alt dette vil òg føra til mange revolusjonar under og etter ein slik krig. Revolusjonen kjem heilt sikkert til å sigra i fleire land i den tredje verda, men det kan òg verta revolusjonar i andre land.

Ingen kan spå kva stoda vil bli mot slutten av og etter ein slik krig. Om frigjeringa kan føra til ein sosialistisk revolusjon i Noreg, er avhengig av styrken til dei revolusjonære kreftene, av måten kampen mot inntrengjarane har vore ført på, og av om det finst ei

anna sterk imperialistmakt som vil freista å ta over herredømet til Sovjet.

STUDIESPØRSMÅL

1. Kvifor skal vi slåst mot krigsfaren når vi seier at krigen vil koma i alle fall?
2. Er det rett at Sovjet er den mest aggressive av supermaktene?
3. Er det ikkje urealistisk å gå inn for at Noreg skal verja seg om til dømes Sovjet går til åtak?

Møte 5: TEORIEN OM TRE VERDENER

MAOS TEORI OM TREDELINGA AV VERDEN

NORGE ER ET LITE LAND

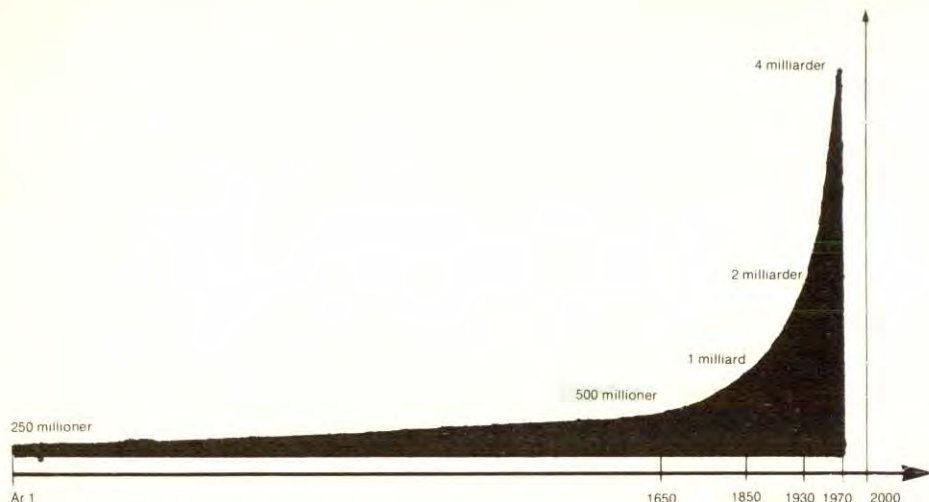
Menneskene i Norge utgjør omtrent en tusendel av befolkninga på jorda. Arbeidsfolk, sosialister og kommunister i dette landet ønsker at Norge skal kvitte seg med kapitalismen og begynne å bygge et sosialistisk samfunn. Vi ønsker et Norge som er virkelig nasjonalt uavhengig, ikke infiltrert av USA og andre vestlige imperialistiske makter sånn som det har vært etter krigen. Heller ikke okkupert av det nye imperialistiske Russland, sånn som det truer med å bli i framtida.

Men det er bare ønsketenkning å tru at Norge kan melde seg ut av verden. Vil vi vite hva som kan bestemme Norges skjebne, så må vi forstå hva som er de store drivkreftene i verdensutviklinga. De får nemlig betydning for oss i Norge også. Vi kommer til å merke det i livet vårt, hver enkelt av oss, enten vi er interessert i utenrikspolitikk eller ikke.

3 verdener-teorien er et redskap for å forstå verdensutviklinga. Den er ei hjelp for oss, som viser oss hva vi skal gjøre for å få reaksjonen og imperialismen i verden til å lide nederlag. Den viser oss åssen vi best støtter frigjøringskamp og revolusjoner i andre land. Den hjelper oss til å se åssen vi best kan forsvare den norske arbeiderklassens og nasjonens interesser mot imperialismen.

INTERNASJONAL POLITIKK ER VANSKELIG

Ingenting kan gjøre internasjonal politikk enkel. Det er 4 milliarder mennesker på jorda. De snakker man-

Befolkninga i verden øker med en voldsom hastighet.

De 4 milliardene i dag er delt i nasjoner, raser, klasser, land. Noen er frie, de fleste er undertrykt. Noen er rike, de fleste er fattige. Alt dette gjør internasjonal politikk vanskelig.

ge tusen språk. Det fins hundrevis av litt større nasjoner. Mellom 150 og 200 sjølstendige stater. Det fins rester av føydalisme, kapitalisme og sosialisme. Det fins to imperialistiske supermakter og flere andre mellomstore imperialistiske land. Alle sammen har forskjellige interesser og konkurrerer med hverandre. I verden fins det mange klasser. Føydalister, monopolborgerskap og annet borgerskap, over en milliard fattige bønder og flere hundre millioner industriproletarar, småborgerskap.

Borgerne, monopolborgerne og føydalistene har forskjellige politiske organisasjoner og ledelser. Fatigbøndene og proletarene har kommunistiske partier. Noen steder er de hovedtyngda i frigjøringsbevegelser. Andre steder er store deler av dem leda av borgerlige partier som revisjonistpartier, sosialdemokrater og andre. Det fins ekte og falske sosialistiske land.

Alt dette og mer til fins i verden. Alle disse faktorene virker hver for seg, slåss mot hverandre, står i motsetning til hverandre. Åssen kan da internasjonal politikk, internasjonal klassekamp være enkel?

De som vil gjøre internasjonal politikk enkel er *svindlere*.

Vi vil ikke gjøre det enkelt. Vi tilbyr ikke folk et glansbilde. Vi er ute etter *sannheten*. På den ene sida må vi da forenkle for å få fram de store hovedtrekkene i verdensutviklinga. På den andre sida må vi gå inn på mange konkrete eksempler for å vise den *mangfoldige* og *kompliserte* bevegelsen i verdensutviklinga.

Vi skal ta opp disse hovedsakene:

— Er det riktig å dele verdens land i tre store grupper?

— Hva betyr det i praksis når vi analyserer utviklinga ut fra 3 verdener-teorien?

— Vanlige innvendinger mot 3 verdener-teorien. Betyr den å legge ned frigjøringskampene i den 3. verden, å legge ned kampen mot borgerskapet i et land som Norge og å forene seg med USA-imperialistene? Revisjonistene påstår at det er sann. Har de rett?

TEORIEN OM TRE VERDENER

Maos tredeling av verden i dag er ei sammenfatning av hvordan stillinga i denne kampen er nå. Inndelingene er sånn:

— *Den 3. verden*. Det er de tidligere kolonilanda (inklusive land som formelt var sjølstendige) som er fattige fordi de er holdt nede i kunstig underutvikling, fordi de er utbytta av imperialismen. Noen av dem har store rester av føydalisme, bl.a. fordi imperialismen har støtta opp om føydalismen for å holde folka nede. Sosialistiske land som Kina hører også til den 3. verden fordi Kina tidligere var et halvkolonialt land som nå har frigjort seg og som imperialismen ønsker å legge under seg igjen. Kina er typisk det som mange land i den 3. verden vil være noen år inn i framtida.

Den 3. verden står i skarp motsetning til imperialismen fordi imperialismen må legge under seg land i

Det er imperialismen som har gjort folka i den tredje verden fattige.

den 3. verden for å eksistere. Folka i den 3. verden er undertrykt og utbytta. De ønsker demokrati og sosialisme. Men det vil de ikke få uten revolusjon og nasjonal frigjøringskamp. Men revolusjon og nasjonal frigjøringskamp er umulig uten at folka støter sammen med imperialismen. Den vil nemlig intervenere for å prøve å hindre frigjøringa. Det har skjedd gang på gang: I Kina, Korea, Indo-Kina og nå i Afrika.

Sjølstendige stater som er leda av borgerskapet eller føydalister må også slåss for sjølstendighet, ellers legger imperialismen dem under seg. Dette fører til svære væpna frigjøringsbevegelser i den 3. verden.

I den 3. verden fins de mest undertrykte folka i verden, men de er også de mest opprørske. De utgjør flertallet på jorda, og de er den store drivkrafta i verdenshistoria akkurat nå. Der fins de væpna frigjøringsbevegelsene som fører folkekrig. Der fins det sosialistiske Kina og andre sosialistiske land. Der fins milliarder som kommer til å reise seg og gjøre revolusjon, for det er bare sånn de kan bli fri.

Carter og Bresjnev — supermaktenes ledere. USA og Sovjet utgjør den 1. verden.

MOT DEN 3. VERDEN STÅR DEN 1. VERDEN

Mot den 3. verden står de to største og sterkeste imperialistmaktenes — USA og Sovjet. Mao kaller disse to maktenes *den 1. verden*.

Hvorfor er det riktig å skille dem ut? Fordi de andre imperialistmaktenes er blitt så mye svakere at *bare* de to supermaktenes kan slåss om verdensherredømmet.

Frankrike, England, Japan kan ikke drømme om å legge under seg Afrika. De *vil gjerne*, men de *kan ikke*. USA har prøvd det, Sovjet prøver det. *Bare disse to* har militære styrker over hele verden. *Bare disse to* kan rette atomangrep eller vanlige angrep mot alle land. *Bare disse to* har spioner i alle land. *Bare disse to* kontrollerer eller infiltrerer mange titalls regjeringer over hele verden. Det fins andre reaksjonære, men disse to er hovedstøtta for verdensreaksjonen. Det er dem som er midtstolpen i sirkusteltet. De lokale reaksjonære i forskjellige land i verden blir derfor også ofte knytta til den ene eller den andre supermakta og utnytta av dem.

DEN 2. VERDEN: DET SOM LIGGER MELLOM

Den 2. verden. Hva er det? Det er det som blir igjen. Det er utvikla kapitalistiske land. De fleste av dem er tidligere imperialister eller driver imperialismen sjøl, for eksempel England og Japan, Norge, DDR, Tsjekkoslovakia og Canada.

Noen av dem er helt undertrykt av ei supermakt, sånn som Tsjekkoslovakia, men er likevel utvikla kapitalistiske land, ikke kunstig underutvikla som landa i Asia, Afrika og Latin-Amerika.

Norge er et land i den andre verden som ønsker å utbytte landa i den tredje verden, men som ikke har noen mulighet til å erobre hele verden. Bildet viser tidligere statsminister Bratteli på besøk i Zambia.

Japan er en sterk industristat som bl.a. bygger de største båtene i verden. Men kan Japan i dag true hele verden?

Landa i den andre verden står mellom supermaktene og den 3. verden. De er leda av monopolkapitalen som ønsker å utbytte og plyndre fattigere land. De står i motsetning til den 3. verden. De fleste deltar også i økonomisk utbytting av fattige land. For eksempel deltar sjøl så svake og avhengige land som DDR og Tsjekkoslovakia i Sovjets utbytting av Etiopia.

De tar over industrier og flytter inn i statsadministrasjonen i Etiopia. På den andre sida er disse landa så svake at de bare unntaksvis kan skaffe seg kolonier sjøl eller beskytte interessene sine med militærmakt. Da Peru overtok imperialistisk norsk industri — og det var bra — kunne ikke den norske regjeringa gjøre noe annet enn å trekke et dypt sukk.

Frankrike intervenserer i Nordvest-Afrika. England pressa Island militært og holder Nord-Irland okkupert. Men verken Frankrike eller England, som er blant de sterkeste imperialistene i den andre verden, kan spille noen militær rolle over store *deler* av jorda. De kan spille en militær rolle over små deler av jorda, prøve å holde kontroll over *noen* områder. De er ikke blitt snille, men de er *svake* i forhold til supermaktene.

Norge er uten tvil et lite imperialistisk land. Men

Sovjet truer Svalbard som er norsk område. Bildet viser den militærbasen som sovjet-russerne ulovlig har satt opp på Kapp Heer.

Norge aleine er ikke i stand til å skaffe seg kolonier ved å bruke militærmakt. Det samme gjelder de fleste land i den 2. verden.

Samtidig er disse landa også trua av supermaktene. Etter 2. verdenskrig skaffa USA seg dominans i Vest-Europa. Nå presser Sovjet på, blant annet mot Norge. Sovjet behandler Norge som et land i 3. verden, som en undertrykt nasjon. Sosialimperialismen tar hav, de tar seg retter på Svalbard.

Lederne i landa i den 2. verden reagerer forskjellig på supermaktens press. Noen bøyer seg fordi de er redde, andre prøver å gjøre litt motstand. Noen prøver å få delta som juniorpartnere i supermaktens utbytting av den 3. verden ved å være ekstra trofaste lakeier for supermaktene. Sånn deltok Norge i USAs utbytting av Etiopia og Eritrea og hjelp til gjengjeld USA bl.a. ved å bygge opp marinen til den reaksjonære føydalmakta under Haile Selassie. Andre land i den 2. verden forsøker å gi fordeler til land i den 3. verden for å få lov til å handle med dem og utkonkurrerer supermaktene ved å tilby bedre vilkår. Noen ganger støtter de land i den 3. verden mot ei supermakt på grunn av det arbeidende folkets press i sitt eget land eller fordi de er redde sjøl, som da den svenske regjeringa ga en viss støtte til Indo-Kinas folk i de siste åra av frigjøringskampen.

Sånn deler Mao landa i verden i tre.

Bildet viser den revolusjonære hæren i Kampuchea. Nå slåss de mot Vietnam som er støtta av Sovjet.

ER DENNE INNDELINGA AV VERDEN RIKTIG?

Den som har øyne å se med kan ikke unnlate å skjønne at den er riktig.

Skal vi likestille det utvikla kapitalistiske Norge med et kunstig underutvikla land som Eritrea? Eller Zimbabwe? Norges stilling i verden er ei helt anna.

Har Kampuchea skifta stilling i verden fordi det i 70-åra gikk over fra å være halvføydalt-halvkapitalistisk til å bli sosialistisk? Kampuchea hører fortsatt til de undertrykte folkene i den 3.,verden.

Skal vi likestille Norge, Island og Italia — tre utvikla kapitalistiske land — med USA eller Sovjet? Bare en idiot kunne gjøre det. Italia er en viss trusel mot en del land i Afrika. Norge er en liten trusel og Island en meget liten trusel. Men Sovjet og USA er en svær trusel mot alle land i hele verden. De kan sjølsagt ikke likestilles med mindre kapitalistiske land.

Men når vi skiller ut de to supermaktene fra de andre landa i verden og når vi i tillegg holder fast på det viktige skillet mellom undertrykte land og undertrykkernasjoner/utvikla kapitalistiske nasjoner — ja, da *har* vi delt verden i tre.

ARGUMENTER MOT TEORIEN OM TRE VERDENER

BETYR 3 VERDENER-TEORIEN SLUTT PÅ STØTTE TIL FRIGJØRINGSBEVEGELSER?

Nei. Det er en løgn og forvrengning.

Ifølge Maos inndeling av verden i tre er *den 3. verden* den ledende krafta i verdenshistoria nå. Men hvorfor? Det er nettopp *fordi* folka der gjør revolusjon.

Den 3. verden beveger seg ikke jamt framover, som ei blokk. Det skjer hele tida kamp innafor den 3. verden også. Det er folkas revolusjon som setter fart i det arbeidet noen stater gjør for å søke uavhengighet også.

De indokinesiske folka sloss med våpen for sin sjølstendighet. Men det satte også fart i mange land i Asia, Afrika og Latin-Amerika med borgerlig og føydal statsledelse. De begynte også å søke mer uavhengighet av USA.

Det er vrøvl å påstå at det at vi er marxist-leninister og tilhengere av teorien om 3 verdener skulle *holde oss tilbake* fra å støtte frigjøringsbevegelsene.

Vi støtter folka på Afrikas Horn — inklusive frigjøringsbevegelsene i Eritrea og de revolusjonære i Etiopia sjøl — nettopp *fordi* vi er marxist-leninister og tilhengere av teorien om 3 verdener, og slett ikke *på tross* av det.

Vi støtter opprørene i Zimbabwe, Azania, Thailand, på Filippinene, i Palestina, gruvearbeidernes aksjoner i Bolivia, massedemonstrasjonene i Nicaragua osv., nettopp *på grunn av* at vi er marxist-leninister. Vi finner på grunnlag av marxismen-leninismen at nå er det riktig å dele verdens land i tre grupper som Mao gjorde det. Vi ser at *nettopp* med ei sånn tredeling av verden er det *ganske særlig viktig* å støtte de revolusjonære bevegelsene i *den 3. ver-*

Frigjøringssoldater fra ELF i Eritrea. Vi støtter alle virkelige frigjøringsbevegelser fordi vi er marxist-leninister og tilhengere av teorien om 3 verdener og ikke på tross av det.

den. Den 3. verden omfatter den *største* delen av verdens befolkning og akkurat nå den mest *revolusjonære* delen.

Altså får ikke teorien om 3 verdener oss til å vurdere støtte til revolusjonære bevegelser i Asia, Afrika og Latin-Amerika som *mindre* viktig. Tvert imot står det fram som *enda mer viktig* enn noen gang før.

BETYR TEORIEN STØTTE TIL REAKSJONÆRE REGIMER I DEN 3. VERDEN?

I den 3. verden truer imperialismen *ikke bare* de undertrykte massene (og til dem rekker vi ifølge marxismen-leninismen både arbeidere, fattigbønder, småborgerskap og undertrykt nasjonalt borgerskap). Imperialismen truer *også* statene *uansett samfunnssystem*. Også borgerlige og føydale statsledere blir pressa og trua. I skjerpa situasjoner blir valget for dem *enten* å gjøre motstand *eller* å bli quislinger. Enten kan de bli som Lon Nol, quisling, eller som Sihanouk, fyrste som gikk over til frigjøringsbevegelsen. *Enten* Haile Mariam Mengistu, quisling, *eller* Siad Barre, en borgerlig statssjef som kasta russerne ut.

Akkurat sånn som Lenin og Stalin støtta Emiren av Afghanistan mot engelskmennene, sånn støtter vi

Haile Selassie taler saka til Etiopia i Nasjonenes Forbund i 1936. Her fordømmer han det italienske overfallet. Det ville vært støtte til fascismen og betydd ei framskynding av verdenskrigen, om kommunistene på den tida skulle nekte å støtte Etiopia fordi landet var leda av en reaksjonær.

Siad Barre når han hiver russerne ut. Mao støtta Haile Selassie mot italienerne da Mussolinis Italia angrep Etiopia. Betydde det at Mao var blitt en tilhenger av føydalismen i Etiopia? Nei, men det betydde at Mao var *mest mot* den italienske imperialismen. I kamp mellom den raksjonære føydalisten Haile Selassie som var statssjef i Etiopia, og den imperialistiske angripermakta, *støtta* Mao Etiopias reaksjonære regjering. Og det var riktig.

Vi støtter revolusjon mot reaksjonære regjeringer i den 3. verden. Samtidig støtter vi *stater* i den 3. verden mot imperialistiske *angrep*. Vi er for folka og mot de reaksjonære landa i den 3. verden. Samtidig er vi *mer mot* de reaksjonære imperialistene, for de er de største, sterkeste og viktigste reaksjonære *i hele verden*. Vi vil *støtte* stater som blir angrepet av denne største og farligste *verdensreaksjonen*, *sjøl om* regjeringene der *sjøl* er reaksjonære. Det står ikke i *motsetning* til å støtte frigjøringskamp og revolusjon i disse landa, det er to sider av samme sak.

La oss ta noen eksempler.

SAUDI-ARABIA

Saudene som hersker over den arabiske halvøya er uten tvil reaksjonære! De undertrykker sitt eget folk. De kjemper mot revolusjoner i andre land.

Men under oljekrisa i 1973—74 dukka det opp en kraftig motsigelse mellom regjeringa i Saudi-Arabia og herskerne i USA. Saudene var ikke villige til å garantere supermakta USA så mye som USA sjøl ønska. Folk i den amerikanske regjeringa snakka åpent om å overfalle den arabiske halvøya og besette oljehavnene og oljefeltene. Saudene sa at de ville gå til krig om USA angrep.

Hva om det skjedde? Det kunne skjedd. Og same situasjon kan dukke opp igjen. Hva skulle vi norske marxist-leninister gjøre da? I så fall *støtter vi saudene mot USA*. Ja, de *reaksjonære* saudene.

Hva tjener verdens folk og verdensrevolusjonen? Om USA seira over Saudi-Arabia, så skulle USA-imperialismen ha styrka sin posisjon i verden veldig. Desto verre for proletariatet og frigjøringsbevegelsene over hele jorda. Og folket i Arabia? I stedet for sine reaksjonære undertrykkere, saudene, en like reaksjonær og ti ganger sterkere undertrykker: USA-imperialismen. Desto verre for proletariatet og folket i Arabia. En seier for saudene, hva skulle det bety? Svekkelse av USA. Lettelse og oppmuntring for frigjøringsbevegelsene og verdensproletariatet. Folket i Arabia ville slippe å få fremmed undertrykkelse i tillegg til den innenlandske. Krigen ville gi mulighet til anti-imperialistisk propaganda i massene, til organisering, til trening i militær kamp. Trulig ville proletariatets muligheter i et oppgjør med saudene også *øke* gjennom seier i en sånn krig.

Vårt syn er: Om folket i Arabia gjør opprør mot saudene — bra! Vi støtter folket mot saudene. Om USA skulle invadere — og saudene gjør motstand — er vi heller ikke i tvil. Vi støtter saudene mot USA-imperialismen.

Om vi *ikke* gjorde det, blei vi *imperialistlakeier*. Vi

Bildet viser Sheik Zaki Yamani, oljeminister i Saudi Arabia (høyre) og Prins Bahd (venstre) på OPEC-møte i Algerie i 1975. Hvor reaksjonære lederne i Saudi Arabia enn er, vil det være riktig å støtte dem om de blir angrepet av Sovjet eller USA.

ville i praksis si at vi kunne *tillate* (eller i hvert fall ikke protestere mot) at ei imperialistmakt overfalt et annet land fordi regjeringa der er «reaksjonær». Men de fleste landa i verden har reaksjonære regjeringer. Et sånt synspunkt betyr å gå inn for å la imperialismen *herje fritt*. Prat om anti-imperialisme og proletarisk internasjonalisme blir *meningsløst* om vi ikke støtter land som blir overfalt av imperialismen *uansett samfunnssystem*.

MOBUTU OG ANGREPENE PÅ SHABA-PROVINSEN

Mobutu er statssjef i Zaire. Han er også en reaksjonær. En revolusjon mot han støtter vi.

Men hva med det som revisjonistene kalte et «opp-rør» i Shaba-provinsen våren 1977? Var det virkelig et «opp-rør»? Var det forsøk på en sånn progressiv revolusjon?

La oss se på fakta.

Den gangen Zaire het Congo, og Lumumba var Congos frihetshelt, skapte England og Belgia en reaksjonær hær av leiesoldater leda av Moise Tsjombe i det som den gangen het Katanga-provinsen. Disse leiesoldatene — Katanga-gendarmene — blei en av

de viktigste kontrarevolusjonære styrkene som styrta Lumumbas anti-imperialistiske regjering. De fanga og drepte Lumumba på oppdrag av engelsk og amerikansk imperialism.

Men Moise Tsjombe klarte ikke å sikre seg makta i landet. Da han tapte blei Katanga-gendarmene drivi ut av Congo/Zaire. De dro over til Angola som den gangen lå under Portugal. Her kjempa de på portugisernes side fram til 1974. De drepte og torturerte frihetskjemper i Angola.

Etter 1974 gjorde de 3 frigjøringsbevegelsene FNLA, UNITA og MPLA en avtale om at de ikke skulle bruke Katanga-gendarmene i Angola. Men denne avtalen blei revet i stykker som de andre avtalene mellom de 3 frigjøringsbevegelsene. Sosialimperialistene tok over ledelsen av Katanga-gendarmene, væpna dem og brukte dem ved siden av kubanerne i sin kamp for å ta over Angola.

Våren 1977 gikk Katanga-gendarmene inn i Zaire igjen. De forsøkte å okkupere det tidligere Katanga som nå heter Shaba-provinsen. For anledningen var de utropt som «frigjøringsbevegelse». Det at de marsjerte tilbake igjen var «revolusjon», ifølge dem sjøl og radio Moskva. Moise Tsjombes sønn sto fram i Belgia og representerte «frigjøringsbevegelsen» i Europa.

En «frigjøringsbevegelse» for Zaire av Lumumbas mordere? «Frigjøringsoldater» som i mange år sloss for Portugal og slaktet afrikanere i Angola? «Frigjøringshær» rusta, betalt og leda av sosialimperialismen?

Saka er at Katanga-gendarmene spilte samme rolle i 1977 som i 60-åra. De var imperialismens leiesoldater. I 60-åra skulle de sikre landet for USA og annen vestlig imperialism. I 1977 hadde oppdragsgiveren skifta. Kreml betalte sjekkene, men oppdraget var det samme.

Innmarsjen i Shaba var et sovjetisk angrep på Zaire med bruk av afrikanske leiesoldater, og ikke noe opprør. I *den* situasjonen støtta vi *Mobutu* mot Katanga-gendarmene, som kommunistene før støtta

Befolkninga i hovedstaden i Zaire, Kinshasa, demonstrerer og fordømmer angrepet fra leiesoldatene som er styrt av Sovjet og Cuba.

Lumumba. Men dersom et virkelig progressivt folkelig opprør utvikla seg *mot* Mobutu, så skulle *det* sjøl-sagt få vår støtte.

Det er viktig for oss å forstå det som skjedde i Zaire, for i mai 1978 gjentok det samme seg. Leiesoldatene angrep med kubanske rådgivere. Nok en gang blei de slått tilbake (se forrige møte), men ingen bør tru at sosialimperialistene har gitt seg. Og ingen bør tru at ikke andre land i Afrika, Asia eller Latin-Amerika kan oppleve det samme som Zaire.

IKKE Å STØTTE REAKSJONEN, MEN Å SKILLE MELLOM FIENDER

Vi har ikke gitt opp støtte til revolusjonen i den 3. verden. Alle veit dessuten at vi har vist det i praksis. Vi har ikke slakka av på støtten, vi gir *mer* støtte til revolusjonære bevegelser i Asia, Afrika og Latin-Amerika. Dette *samsvarer* med teorien om 3 verdener.

Vi støtter ikke reaksjonen i den 3. verden. Vi støtter arbeiderklassen og folka mot reaksjonen. Samtidig innser vi at det finnes *større, viktigere* og *farligere* reaksjonære enn de lokale reaksjonære i den 3.

verden. Det er imperialistene og særskilt supermaktene.

Vi skiller. Veit hvem vi er mot og hvem vi er for.

Vi er mot reaksjonen i landa i den 3. verden.

Vi er mer mot imperialismen.

Vi er mest mot de to imperialistiske supermaktene.

Og vi er for arbeiderklassen og folka i den 3. verden. Og i resten av verden.

Når imperialismen kjemper mot en frigjøringsbevegelse i den 3. verden, støtter vi frigjøringsbevegelsen. Når imperialismen kjemper mot en stat i den 3. verden, støtter vi staten. Sjøl om den har reaksjonær ledelse. Det er i folkas interesse og tjener kampen mot imperialismen. Om vi *ikke* gjorde det, skulle vi forvandle oss til agenter for imperialismen.

BETYR 3 VERDENER-TEORIEN SLUTT PÅ KAMPEN MOT MONOPOLBORGERSKAPET I DEN 2. VERDEN OG ENHET MELLOM BORGERSKAP OG PROLETARIAT MOT SUPERMAKTENE?

Nei. Dette er også ei løgn.

La oss se på fakta. Hva er oppgava til kommunistene i den 2. verden? Det er å samle krefter og forberede seg på å gjennomføre den sosialistiske revolusjonen. For tida er ikke forholda sånn at seierrike sosialistiske revolusjoner er mulige på kort sikt i disse landa. Men med tida vil det sikkert endre seg. Dessuten er det kommunistenes oppgave å utvikle kampen for å forsvare den nasjonale sjølstendigheten mot imperialismen. Imperialismen er den største og farligste delen av reaksjonen i verden. Imperialismen må lide nederlag i landa i den 2. verden. Det er nødvendig for at verdensrevolusjonen skal kunne utvikle seg og revolusjonen i hvert enkelt land skal kunne utvikle seg.

Åssen står monopolborgerskapet i landa i vesten i forhold til disse oppgavene?

Når det gjelder holdninga til den nasjonale sjølstendigheten, så er det sånn at noen av monopolbor-

gernes grupper vil bøye seg for ei supermakt. Noen trur at «avspenning» mot Sovjet vil få sosialimperialismen til å være snill og ikke angripe vestover. Andre klisser seg innpå den andre supermakta og håper at det skal bli redninga. De sprer den ideen at de europeiske landa ikke kan klare seg uten amerikansk hjelp. Andre igjen prøver å skape ei sjølstendig plattform for å stå imot presset. Det fins også grupper som økonomisk er sterkt knytta til sosialimperialismen, som Fiat i Italia. Krisa øker sjansen for at norske monopolgrupper — f.eks. i stålindustrien — kan komme i samme forhold til Sovjet. Noen monopolborgerlige grupper i den 2. verden er dessuten med på å true den nasjonale sjølstendigheten til andre land.

Når det gjelder holdninga til sosialistisk revolusjon — så er det klart at ingen av dem vil ha sosialistisk revolusjon!

Vi kommunister vil ha sosialistisk revolusjon. Dessuten er vi mot begge supermaktene. Kan vi gå framover i arbeidet for sosialistisk revolusjon ved å gi opp kampen mot monopolborgerskapet i Norge? Opplagt ikke. Hva med kampen mot supermaktene? Vi ønsker ikke å gjøre den anti-imperialistiske massebevegelsen (og det går virkelig an å snakke om en sånn bevegelse i Norge nå) til et *vedheng* til den ene eller andre supermakta. Kan det finnes en anti-imperialistisk massebevegelse mot *begge* supermakter i Norge nå om vi slutter oss sammen med monopolborgerskapet? Det er klart det er umulig.

Nettopp *fordi* vi ønsker å utvikle massebevegelsen for nasjonal sjølstendighet må vi *utvikle* klassekampen mot monopolborgerskapet i Norge. Det er bare på den måten vi kan få større og større deler av arbeiderklassen til å *rive seg løs* fra monopolborgerskapets innflytelse. Framgangsrik kamp for nasjonal sjølstendighet og for sosialisme *krever* en arbeiderklasse som er *politisk sjølstendig* i forhold til borgerskapet. Nå kan arbeiderklassen bare mobilisere seg, organisere seg, oppnå politisk klarhet og dermed også en sånn politisk sjølstendighet i forhold til bor-

Statfjord A-plattformen. 700 arbeidere her var i streik i august 1978. Streiken retta seg mot norske og utenlandske imperialister. Sjølsagt støtter vi kommunister denne klassekampen. De som sier noe annet er bevisste løgnere.

gerskapet gjennom større og skarpere klassekamper i Norge.

Er det altså borgfred med monopolkapitalen som står på dagsordenen? Nei, det er skjerpa klassekamp som står på dagsordenen.

Teorien om tre verdener betyr *ikke* å legge ned kampen mot monopolborgerskapet i den 2. verden. I Norge betyr tvert imot oppgava å konsentrere ilden mer mot de to supermaktene, og i dag særlig presset fra sosialimperialismen. Dessuten betyr det at klassekampen mellom det arbeidende folket og monopolborgerskapet må *skjerpes*.

Samtidig skiller vi mellom små og middelstore imperialistiske land som blir pressa og trues med å bli kolonier, og de aggressive supermaktene som vil overfalle dem. Vi skiller mellom f.eks. Sovjetunionen og Norge. Våre fiender som vi slåss mot sitter i den norske regjeringa. Men herrerne til sosialimperialismen i Kreml er en større og farligere fiende for hele verdens folk.

Som konsekvente anti-imperialister er vi *mot* at supermaktene skal få okkupere utvikla kapitalistiske land og gjøre dem til kolonier. Om Sovjet vil okkupere det kapitalistiske Norge vil vi ikke stå nøytrale.

Fra «torskekrigen» i 1973. Den britiske fregatten *Lincoln* forsøker å hindre det islandske vaktskipet *Ægir* fra å jage bort de engelske fiske-trålerne innfor Islands 50 miles grense. Vi støtter Islands kamp mot England for å få utvida fiskerigrense, uten at vi av den grunn mener at England er det farligste imperialist-landet i verden.

Vi vil støtte Norge mot Sovjet. Om Sovjet okkuperer det kapitalistiske England, vil vi heller ikke stå nøytrale. England er ei imperialistmakt. Vi støtta Island mot England, vi støtter det irske folket som er undertrykt av engelsk imperialisme. Regjeringa og overklassen i England er reaksjonær. Vi støtter arbeiderklassens svære kamper i England og kommer det til sosialistiske folkereisninger, så skal vi støtte dem også.

Men en kamp mellom det imperialistiske Sovjet og den svakere imperialistiske staten England vil *ikke* være en kamp der *England* slåss for verdensherredømme. Det vil være en kamp der England slåss for ikke å bli en *koloni*. Og i *den* situasjonen støtter vi England.

Hvis noen mener at det er «enhet med borgerskapet» om kommunistene i et lite eller middelstort kapitalistisk land vil forsvare det mot å bli erobra og gjort til en koloni av en supermakt, så får de ta konsekvensen av det.

Så får de si at kommunistene i Norge i 1940 ville vært mest «radikale» dersom de hadde gitt blomster til de imperialistiske angriperne. Så får de si at kommunistene i Tsjekkoslovakia ville vært mest «marxistiske» om de ropte «Heil Bresjnev» da sosialimperialistene kom.

BETYR TEORIEN OM 3 VERDENER SLUTT PÅ KAMPEN MOT USA-IMPERIALISMEN OG ENHET MED USA MOT SOVJET?

Dette er det groveste av angrepa på 3 verdener-teorien, og samtidig det som er lettest å gjennomskue og avvise. Det er lett å vise at denne påstanden er uforenlig med 3 verdener-teorien og uforenlig med praksisen til marxist-leninistene som følger den.

Sier 3 verdener-teorien at det finnes *ei* supermakt og at *den* undertrykker den 3. verden og truer landa i den 2. verden? Sier den at det er *ei* supermakt som kjemper om verdensherredømmet mot den 3. verden og med den 2. verden i en mellomposisjon?

Nei. Maos teori om tre verdener sier at det finnes *to* supermakter. *Sovjet og USA* undertrykker den 3. verden og undertrykker og truer land i den 2. verden. Disse *to* supermaktene kjemper *mot hverandre* og mot andre land.

Er dette en teori for «bare å kjempe mot Sovjet» og å «søke enhet med USA»? Er ikke det ganske absurd?

ER USA OG SOVJET LIKE STERKE?

Teorien om tre verdener sier videre at forholdet mellom Sovjet og USA *også* endrer seg. Det er sjølsagt helt umulig for de to maktene å være akkurat like sterke, akkurat like farlige og utvikle seg akkurat likt. Nå viser fakta oss at Sovjet styrker seg og USA går tilbake.

Så kommer påstanden om at dette må bety å gå inn for «støtte» til USA ettersom det blir skapt et inntrykk av at «USA er ikke farlig, for USA går tilbake» osv. Å jasså? Hva med 1. verdenskrig? Da sa Lenin at Tyskland gikk fram, mens f.eks. England gikk tilbake. Dette var en av årsakene til krigen. Så dreiv kanskje Lenin fordekt propaganda for England? Så var han kanskje mot å kjempe mot engelsk imperialisme?

Det er et *faktum* at Sovjet har gått fram, USA har gått tilbake. Skal det være å «kjempe mot USA» å benekte fakta? Skal det være «marxisme» å påstå noe så lattervekkende, absurd og umulig som at to svære imperialistmakter kan være nøyaktig like sterke, like farlige og utvikle seg likt framover? Marxismens kraft til å forvandle verden ligger i at den er sann. «Marxisme» som forlater sannheten blir kraftløs og langt fra revolusjonær. Sann «marxisme» dugar ikke i kampen mot imperialismen.

Vi marxister går inn for å bekjempe både sterkere og svakere fiender. De som sier at å peke på sannheten om USAs svekkelse i forhold til Sovjet er å gå inn for enhet med USA, går i virkeligheten inn for en ny revisjonistisk teori: at vi bare skal bekjempe den sterkeste fienden og ikke de svakere.

Vi marxister bruker taktikk og retter hovedslaget mot forskjellige fiender alt etter hva som best kan tjene arbeiderklassens og sosialismens sak. Men vi vil absolutt ikke gå med på å bli bundet til et dogme om at vi ikke har lov til å slåss mot en fiende bare fordi den blir svakere. Vi vil ikke la de som kritiserer 3 verdener-teorien nekte oss å slåss mot USA-imperialismen, bare fordi Sovjet er sterkere enn USA!

HVEM ANGRIPER TEORIEN OM TRE VERDENER?

Maos tredeling er utsatt for harde angrep, spesielt fra Sovjetlederne og fra forskjellige slags grupperinger som følger pipa deres. Hvorfor kommer disse angrepa?

Først og fremst fordi denne tredeling av verden gir en skarp og rammende karakteristikk av nettopp

Lederne i Sovjet hater med god grunn teorien om tre verdener og de sprer de villeste løgner om den.

den sovjetiske sosialimperialismens stilling i verden i dag. I Maos tredeling er Sovjet stilt ved sida av USA som verdens folks viktigste fiende. Sovjet er den ene av de to imperialistiske supermaktene som strever etter å legge under seg hele verden, bruker krig som middel til å utvide interesseområdene sine og underkvinge fremmede land og folk, og rustet til en stor-krig på samme måten som Hitlers Tyskland gjorde det, eller helst i enda større skala:

Sosialimperialismen og dens talsmenn over hele verden jobber døgnet rundt for å dekke over Sovjets forbrytelser på forskjellige deler av kloden og framstiller Sovjet som en venn av frigjøringsbevegelsene og ei hovedstøtte i kampen for sosialismen.

Så kommer Mao med ei sammenfatning av verdenssituasjonen, lysende klar, og setter Sovjet opp som den ene hovedmotstanderen til frigjøringsbevegelsene og folka over hele verden.

Er det noe rart at ei slik sammenfatning må få propagandakverna til forskjellige slags revisjonister til å gå for full maskin?

Sosialimperialismen liker ikke at en snakker om supermakter og kaller det «klasseløst». De vil at vi

skal være mer redd for England enn Sovjet. De vil at vi ikke skal se forskjell på Island og Sovjet.

Vi er mot kapitalisme på Island, i Luxemburg, Norge, Frankrike og de vil sikkert alle sammen ha verdensherredømme, men vi er mest mot USA og Sovjet.

Sovjet sier: «Alle kapitalistiske land er farlige, ikke se på oss. Se på dem!» Det er et trick. Det er svin-del. La oss se på noen eksempler:

Sovjet protesterer mot Norge, Sovjet sier at Norge truer Sovjet i nord. Er det sant? Vi har ingenting til overs for den norske regjeringa. Den norske regjeringa forbereder seg på å sette våre kamerater i fengsel i en krisesituasjon. Men det er ikke sant at Norge truer Sovjet. Det er *Sovjet* som truer Norge i nord.

Sovjet protesterte mot Island da Island utvida fiskerigrensa. Sovjet med over 200 millioner mennesker, Island med 216 000 mennesker!

Under den europeiske sikkerhetskonferansen i Helsinki i 1975, var det et sammenstøt mellom Sovjet og Malta. Malta er en bitteliten stein i Middelhavet med et par hundre tusen mennesker på. Og rundt den går supermaktenes flåter. Malta vil gjerne ha supermaktenes flåter ut. Maltas statsminister sa at Malta ikke ønska å undertegne avtalen om all-europeisk sikkerhet uten at det kom inn en klausul der om at supermaktenes flåter skulle ut av Middelhavet.

Da kom Sovjetunionen med en offisiell uttalelse om at dette var et uttrykk for en aggressiv småstats-sjåvinisme fra Malta!

En forestiller seg nyheten? «Det aggressive Malta erobrer og okkuperer Sovjetunionen!»

HVEM ER REDD FOR TEORIEN OM 3 VERDENER?

Hva er innholdet i angrepene mot teorien om 3 verdener?

Filler og bein. Tjuvtricks og bløff.

Hvem frykter teorien om tre verdener? Imperia-

I 1972 sloss befolkninga på Malta mot de engelske imperialistene. I dag vil lederne i Sovjet ha oss til å tro at befolkninga på denne lille øya «truer freden i verden og Sovjet» Bildet viser det engelske krigsskipet *HMS Blake* på havna i Malta.

listene, særlig sosialimperialistene og de som følger i vinddraget etter dem. Sosialimperialistene frykter 3 verdener-teorien fordi den avslører dem. Derfor kommer de med voldsomme angrep på den. Kretser som svaier i de råtnende vindene som Kreml blåser opp, følger i kjølvannet og går inn i polemikken på Bresjnev's side.

Virkelige anti-imperialister og virkelige kommunister er ikke redd for teorien om tre verdener. Vi hilser den velkommen fordi vi ser den er riktig og nyttig, et godt våpen. Vi frykter den ikke, vi bruker den.

DE ALBANSKE LEDERNE GÅR MOT TEORIEN OM 3 VERDENER

Når situasjonen er sånn, er det avslørende at lederne i Arbeidets Parti i Albania (APA) går til rasende angrep på teorien om 3 verdener.

Enver Hoxha angrep bl.a. begrepet *den tredje verden* i talen sin på den 7. kongressen til APA i 1976. Etter den tid har det ene angrepet fulgt etter det andre.

De albanske lederne har begynt å spre like ville løgner om teorien om tre verdener som lederne i Moskva.

I juli 1977 utga de albanske lederne et stort dokument i dagsavisa Zeri i Popullit. Her blei teorien om 3 verdener kalt reaksjonær og det som verre var.

I 1978 gikk de til angrep på Mao Zedong og Zhou Enlai og de nådde et foreløpig høydepunkt (eller rettere bunnmål) ved å påstå at teorien om 3 verdener var krigshissende, at den pressa fram en ny verdenskrig.

Den ville hetsen som de albanske lederne har kocht sammen mot tre verdener-teorien viser at de ikke lenger er sosialister.

Dessverre må vi slå fast at lederne i APA har utvikla seg til revisjonister som i virkeligheten går sosialimperialistenes ærend.

STUDIESPØRSMÅL:

1. Hva mener dere er det viktigste tre verdener-teorien forklarer?
2. Er det mulig både å støtte frigjøringskampen til folkene i den 3. verden, og reaksjonære statsledere som er villige til å forsvare landet sitt mot supermakten?

Møte 6: ORGANISER DEG!

Vi har diskutert hvordan det arbeidende folket blir undertrykt og utbytta i klassesamfunnet Norge. Vi har også sett hvor forskjellig forholda i Kina er, der folket sjøl har makta.

Vi har også vist at det bare er gjennom en væpna revolusjon at arbeiderklassen og det arbeidende folket kan ta makta.

Dette møtet skal ta for seg betydninga av det kommunistiske partiet og det kommunistiske ungdomsforbundet.

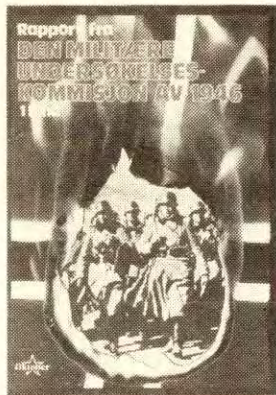
I 1948 sa Mao Zedong:

«Skal det bli noen revolusjon, må det finnes et revolusjonært parti. Uten et revolusjonært parti, uten et parti som bygger på den marxist-leninistiske revolusjonære teorien og som er av marxist-leninistisk revolusjonær type, er det umulig å lede arbeiderklassen og de brede folkemassene i kampen for å knuse imperialismen og dens lakeier.» (*Sitatboka*, s. 2)

La oss prøve å finne ut av hva han mente med dette.

NORGE I 1940

I april 1940 okkuperte tyske tropper landet vårt. Hæren til borgerskapet, som var innretta på å slå ned opprør og kamp i det norske folket, klarte ikke å gjøre særlig motstand. Motstandsviljen i folket var stor, men det mangla en ledelse. De som skulle ha gått i spissen, Norges Kommunistiske Parti (NKP), forsto ikke situasjonen, og sveik oppgava si. Tenk om de *ikke* hadde gjort det! Tenk om de hadde gått i spissen i kampen, og mobilisert folket til å kaste de tyske troppene ut av landet. Under skikkelig ledelse ville den norske arbeiderklassen og det norske folket

«Rapport fra Den militære undersøkelseskommisjonen av 1946» viser hvordan borgerskapet og hærledelsen svikta i 1940. Forlaget Oktober.

vært i stand til det. Det ville ha vært sterkt, og det ville ha hatt våpen. Det ville ikke ha ønska at kapitalistene skulle få tilbake makta si, og det ville kanskje vært i stand til å hindre dem i det.

Dersom et virkelig kommunistisk parti hadde gått i spissen for kampen i krigstida, hadde vi kanskje levd i et sosialistisk samfunn i dag.

DETTE HAR SKJEDD FØR, OG VIL SKJE IGJEN

Dette er ikke tankespinn. Det var slik det skjedde i Kina. Det kommunistiske partiet mobiliserte folket til kamp mot de fremmede okkupantene, og deretter, når okkupantene var kasta ut, mot imperialismen og herskerklassene hjemme som var svekka av krigen. Resultatet var den nye sosialistiske staten.

Vi kan komme i en sånn situasjon igjen. Vi har sett at supermaktene forbereder verdenskrig, og at Norge vil bli okkupert. Denne gangen må det arbeidende folket være bedre forberedt. Det må ha noen som kan gå i spissen for å organisere og lede motstandskampen mot okkupantene. Det må være noen som kan sørge for at folket ikke gir fra seg våpnene etterpå, men bruker dem til å rydde grunnen for et sosialistisk Norge.

BARE ET KOMMUNISTISK PARTI KAN LEDE KAMPEN MOT IMPERIALISMEN OG FOR SOSIALISMEN

Javel, sier du kanskje. Noen må lede, samordne og gå i spissen for kampen, men hvorfor må det være et kommunistisk parti? Hvorfor må det være et parti av «marxist-leninistisk revolusjonær type», og ha en «marxist-leninistisk revolusjonær teori»?

Vi skal prøve å svare på dette, ved å legge fram noen viktige prinsipper som ligger til grunn for kommunistiske partier.

Det er ikke nok at et parti *sier* at det slåss for arbeiderklassens interesser. Det kan bare være en bløff

fordi de ønsker at arbeiderklassen, som er den største og revolusjonære klassen, skal støtte dem. Derfor må vi se på hva partiene *gjør i praksis*. — Tar de utgangspunkt i arbeidsfolks interesser, støtter de arbeidsfolks kamp og står de for arbeidsfolks interesser i tida framover?

DNA

Det Norske Arbeiderpartiet (DNA) sier at *de* er parti til den norske arbeiderklassen. DNA har hatt regjeringsmakta i Norge det meste av tida etter krigen.

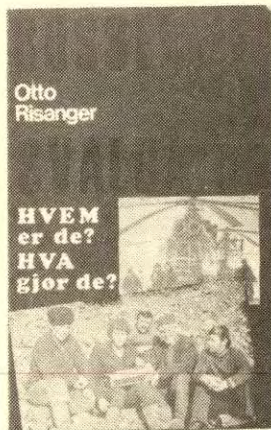
I hele denne perioden har DNA-lederne ført en politikk *stikk i strid* med interessene til arbeidsfolk. De har lagt alt til rette for at kapitalistene skal få store fortjenester.

De har gått i spissen for å ruste opp politiet og de har flere ganger bedt politiet gå til angrep på streikende arbeidere og ungdom. De fikk Norge inn i NATO og forsøkte å få Norge inn i EEC. De støtta USAs djupt urettferdige krig i Korea og de støtta den blodige kolonikrigen som USA-imperialistene førte i Indo-Kina.

I dag går de i spissen for å legge ned arbeidsplasser. De går i spissen for å få sparka progressive arbeidere og funksjonærer. De forsøker å hindre lønnskampen til det arbeidende folket så godt de kan. De går i spissen for å ødelegge viktige fjell- og skogsområder. De bøyer unna for presset til Sovjet, og lar sosialimperialistene ture fram på Svalbard og i Barentshavet.

De støtter den rasistiske og terroristiske staten Israel. De nedlegger sjukehus og pleiehjem. De arbeider som rasende mot enhver progressiv aksjon eller streik og nekter å forby nazi-organisasjonen «Norsk Front».

Sånn kan vi fortsette å ramse opp. Det er ikke noen slutt på rekka av reaksjonære ting som DNA har gått inn for eller gått i spissen for. I virkeligheten er ikke DNA noe *arbeiderparti*. Det er et parti som

I boka si «Russerne på Svalbard», viser Otto Risanger svært tydelig hvordan DNA-regjeringa viker tilbake og ikke tør ta kamp med Sovjet for å trygge den norske suvereniteten over øygruppa.

Ledelsen i SV kaller Bresjnev og Castro for sosialister og «en anti-imperialistisk kraft». De lukker øynene for at kampen mot folket i Eritrea blir ført med sovjetiske våpen og med hjelp av sovjetiske og kubanske «rådgivere». Bildet er fra 1975 og viser Fidel Castro under en tale i Santiago de Cuba.

tjener kapitalistenes interesser sjøl om svært mange arbeidsfolk stemmer på det.

SOSIALISTISK VENSTREPARTI (SV)

Hva med SV? Lederne i SV sier at de er for sosialismen, men hva mener de med det? De sier at det er viktige skritt på veien til sosialismen at staten overtar enkelte fabrikker.

De støtter den reaksjonære DNA-regjeringa i nesten alle politiske spørsmål som er oppe i Stortinget.

De støtter DNA-regjeringa når den gir sosialimperialistene frie tøyler på Svalbard og i Barentshavet.

Ny Tid jubla da Vietnam og Sovjet gikk til invasjon i Kampuchea ved årsskiftet 1978/79.

Berge Furre dolka arbeiderne på Linjegods i Oslo i ryggen. Etter at streiken deres var ferdig, sa han at den hadde «sløva streikevåpenet».

Sånt drittprat spredde han om en streik og om arbeidere som hadde måttet tåle politi, bikkjer, hester og domstoler for å forsvare interessene sine.

Ledelsen i SV roser Fidel Castro og Cuba og kaller Cuba for et sosialistisk land. Det klarer de etter at kubanske soldater slakter ned for fote i Angola og støtter opp om fascistene Mengistu i Etiopia.

Handlingene til lederne i SV viser at SV ikke er noe alternativ for arbeidsfolk. Det er også et parti som tjener kapitalistenes interesser.

«NKP»

AKP(m-l) er ikke det eneste partiet i Norge som kaller seg kommunistisk. «Norges Kommunistiske Parti» («NKP») sier også at det arbeider for et sosialistisk Norge.

Dette er en grov løgn. Lederne i «NKP» støtter Sovjet i ett og alt. De sleiker støvlene til Bresjnev og gjentar de mest skitne og naive løgnene som kommer fra Kreml.

De sier at det er sosialisme i Sovjet, mens det i virkeligheten er fascisme der. De sier at Sovjet sikrer freden i verden, mens Sovjet-lederne truer hele verden med krig.

De sier at folka i Øst-Europa er frie, mens de i virkeligheten er undertrykt, og mange hundre tusen sovjetiske soldater er der for å sikre undertrykkinga.

De kaller slakteren og fascistene Mengistu i Etiopia for progressiv. De sprer alle slags løgner om folkets Kina. De synes det er bra at virkelige revolusjonære og kommunister i Norge blir sparka fra arbeidsplassene. De kaller medlemmer og sympatisører av

Bildet viser Martin Gunnar Knutsen, formann i «NKP». Leder for det mest reaksjonære partiet i Norge i dag.

AKP(m-l) for fascister og CIA-agenter. De sendte hilsningstelegram til quislingene i Kampuchea etter at Vietnam og Sovjet hadde tatt Phnom Penh i januar 1979.

«NKP» er et reaksjonært parti. Lederne der vil støtte Sovjet den dagen de angriper Norge. De er potensielle landsforrædere.

FORHOLDET TIL MEDLEMMENE OG ENHET

Partiene vi har snakka om her er svært ulike, men de har det til felles at de ikke tjener saka til arbeiderklassen. Likevel har de medlemmer og sympatisører som er vanlige arbeidende mennesker og som ønsker å slåss mot urettferdigheten i samfunnet og for sosialismen.

Vi finner sånne folk blant medlemmene og sympatisørene både i SV, DNA, ja tilmed i det ytterst reaksjonære «NKP» fins det sikkert enkelte sånne personer.

Et kommunistisk parti som AKP(m-l) slåss for folkets interesser, mot imperialismen og reaksjon. I kampen mot imperialismen og reaksjon oppfordrer det til samarbeid over partigrensene med personer som det kan være svært uenige med på andre felter.

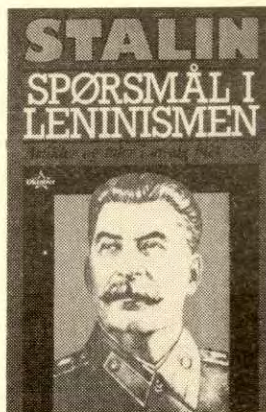
I kampen mot sosialimperialismen arbeider det for at så mange som mulig skal kreve Sovjet ut av Tsjekkoslovakia. I kampen mot EEC sto kommunister sammen med svært mange som vi på andre områder var djupt uenige med.

Vi oppfordrer til enhet i sak mot imperialismen og reaksjon, men svært ofte vil lederne i SV og DNA eller i andre partier eller organisasjoner, kjempe mot en sånn enhet. De kan spre anti-kommunistiske løgner om at den fronten, aksjonen eller organisasjonen er en «dekk-organisasjon for AKP(m-l)». De vil si at alle som deltar «blir misbrukt av kommunistene» osv.

Sånn er ofte situasjonen i dag, men det kan aldri hindre oss i å slåss for at flest mulig skal delta i kampen mot krigsfaren og supermaktene. Vi må oppsøke medlemmene i SV og DNA og forklare dem politikken vår. Vi må trekke dem og mange andre med i arbeidet, slik at de i praksis ser at lederne deres sprer løgner om kommunistene.

Mao Zedong har sagt mye bra om hvordan vi må arbeide for virkelig å oppnå framgang:

«Kort sagt, vi må ikke slå i alle retninger. Vi har ikke noe ønske om å slå i alle retninger og skape spenning over hele landet. Vi må absolutt ikke skaffe

Forlaget Oktober har gitt ut mange viktige bøker av de kommunistiske klassikerne. De er til for å brukes. Ikke la dem ligge på lagre eller støve ned i hyllene!

oss for mange fiender, vi må gjøre innrømmelser og lette spenninga på noen steder, og konsentrere angrepet vårt i ei retning.» (Mao Tsetung, *Verker i utvalg*, bind 5, side 37).

ET PARTI SOM BYGGER PÅ EN VITENSKAPELIG TEORI

Marxismen-leninismen Mao Zedongs tenkning er en vitenskapelig teori. Hva mener vi med det? De som har skapt denne teorien — Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao — studerte det andre vitenskapsmenn hadde skrevet, enten de var enige med dem eller uenige med dem. De tok vare på det som var bra, det som bygde på undersøkelser og riktige tolkninger av virkeligheten. De var sjøl aktive revolusjonære, og prøvde teoriene sine gjennom egen praksis. De studerte historia — for å finne lovmessighetene i det som skjedde, og for å dra nytte av de erfaringene arbeiderklassen og de undertrykte folka hadde gjort tidligere.

Det betyr ikke at de har skapt en teori som vi kan følge i alle detaljer. Et kommunistisk parti må alltid prøve teorien på virkeligheten i sitt eget land, og ta hensyn til det som er spesielt der. Sånn blir også teorien stadig rikere.

Et parti som skal kunne lede en revolusjon i et land som *Norge* må ha en sånn teori. Det er ikke nok å *ønske* revolusjon og sosialisme. Vi må *vite* hvem som skal lede kampen. Vi må vite hvem vi kan stole på, og hvem vi slåss mot. Vi må *vite* hva borgerskapet vil komme til å gjøre.

Se på Chile. Lederne i «NKP» og SV sa at Chile under Allende var så demokratisk at det ville gå fint å gjennomføre sosialismen uten at folket hadde våpen. Kommunistene i AKP(m-l) sa at det ikke kunne gå bra, fordi det var i strid med all den erfaringa arbeiderklassen hadde gjort før, oppsummert i prinsippet om væpna revolusjon.

Blodbadet kom i 1973.

Marxismen-leninismen er ikke et dogme, men veiledning til handling. Den låser ikke hjernen fast sånn som trotskist-bladet «Oktober» framstiller det her, men frigjør skaperkrafta til folk.

AKP(m-l) er et lite og ungt parti. Men vi bygger på erfaringene til millioner av arbeidere som har kjempa og stridt, og revolusjonære ledere som har gjort alt de evnet for å finne ut åssen virkeligheten fungerer.

ET PARTI SOM BYGGER PÅ DEN DEMOKRATISKE SENTRALISMEN

Det hjelper ikke noe om et parti har en fin teori, hvis det ikke er organisert sånn at teorien kan bli satt ut i livet. Lenin sa at «proletariatet har ikke noe annet våpen i kampen om makta enn organisasjonen». Den demokratiske sentralismen er arbeiderklassens måte å organisere seg på. Det er en måte å organisere seg på

som er innretta på å handle, på å endre situasjonen. Demokratisk sentralisme betyr at før det fattes beslutning om noe, skal det være en livlig demokratisk diskusjon, hvor forholda blir lagt til rette for at alle skal få komme fram med hva de mener.

Når beslutninga er fatta, skal det være sentralisme: Mindretallet skal underordne seg flertallet, og alle skal sette det som er vedtatt ut i livet. På den måten er også enkeltpersoners ønsker underordna organisasjonens linje, dvs. underordna det flertallet har bestemt.

Store og små borgere har alltid kalt den demokratiske sentralismen for «undertrykkende», «meningsterror» etc. Men for arbeiderklassen har den alltid vært den naturlige måten å organisere seg på. Ta f.eks. en streik. Det er ingen som stempler deg fordi om du er uenig i om en streik er riktig. Men hvis du ikke bøyer deg for flertallets beslutning om å streike — dvs. hvis du går på jobben, blir du en råttten streikebryter som blir bekjempa med harde midler. Hvis et vedtak om streik ikke var forpliktende for *alle*, ville det være umulig å gjennomføre en vellykka streik i det hele tatt.

Et parti som skal lede en revolusjon, en væpna kamp om statsmakta, må kunne stole helt og fullt på at medlemmene gjør det som er vedtatt. De som angriper den demokratiske sentralismen, forstår ikke hva som trengs for at arbeiderklassen skal gjøre revolusjon.

Demokratisk sentralisme er ei linje for *handling*, for virkelig å få utretta noe. For et parti som har satt seg et så høyt mål som å stille seg i spissen for revolusjon, er dette helt nødvendig. Det vil komme situasjoner der vi må handle raskt og effektivt, alle som én knyttneve. Dette gjelder også i dag: Mens AKP(m-l) om nødvendig umiddelbart kan kaste alle sine krefter inn i støttearbeidet for en streik, gjorde SV vedtak om at de skulle vente noen dager, se tida an, ta det opp i de og de formelle organer før de eventuelt kunne gjøre noe med det. Sânt kan bli utslagsgivende for om kampen lykkes eller ikke.

Sånn framstiller borger-
skapet den demokratiske
sentralismen.

MASSELINJA

Et kommunistisk parti kan ikke gjennomføre revolusjon aleine, om det så har verdens beste teori og organisasjon. Mao sier: «Folket og bare folket er den drivkrafta som lager verdenshistoria» og «Det er massene som er de virkelige heltene; sjøl er vi ofte barnslige og uvitende. Begriper en ikke det, kan en ikke gjøre regning med å tilegne seg minimale kunnskaper engang.» (*Sitatboka*, s. 161)

Et kommunistisk parti skal lede massene i å gjøre revolusjon, ikke gjøre revolusjon for dem. Derfor må det aldri skille seg fra massene, partiets medlemmer må alltid være blant dem, og lære av dem. Medlemmene i partiet må alltid gå i spissen for å reise massene til kamp for sine interesser, slik at massene kan få kamperfaring, og lære å skille venn fra fiende. Partiet må oppmuntre massene til å komme med

forslag og kritikk, og ikke være redd for å innrømme feil og gjøre sjølkritikk overfor massene.

Dette står i sterk kontrast til alle andre partier, også sånne som kaller seg «arbeiderpartier» — som SV, DNA og «NKP». For dem er stortingsrepresentantene og regjeringsmedlemmene de virkelige heltene, og folket passive tilskuere.

Dette er noen av de viktigste prinsippene som kommunistiske partier arbeider etter. De er utvikla gjennom mange tiår med revolusjonær kamp, av arbeiderklassen og kommunistiske partier i hele verden.

FRAMTIDA TILHØRER UNGDOMMEN

RØD UNGDOM — EN KOMMUNISTISK MASSEORGANISASJON FOR UNGDOM

Rød Ungdom er AKP(m-l)s ungdomsorganisasjon. AKP(m-l) har også en egen organisasjon for studenter — Norges Kommunistiske Studentforbund (NKS). På flere måter er Rød Ungdom og NKS annerledes enn AKP(m-l), sjøl om de har de samme måla. AKP(m-l) stiller ganske strenge krav til medlemmene sine når det gjelder skolering og aktivitet. Det er ikke riktig å stille like store krav til oss som er unge.

Mao Zedong har sagt: «Unge mennesker mellom fjorten og femogtjue må studere og arbeide, men ettersom ungdommen er alderen for fysisk vekst, blir mye satt på spill hvis en overser helsa. De unge må studere mye mer, for de må lære mange ting som eldre folk allerede veit. Men de må ikke overlesses verken med studier eller arbeid. Og særlig må en ikke sette fjorten—attenåringene til å arbeide like hardt som voksne. Fordi unge mennesker er unge, trenger

de mer tid til leik, rekreasjon og sport. Ellers vil de ikke være lykkelige. Og i sin tur kommer de til å for-
elske seg og gifte seg. Alt dette gjør dem forskjellige
fra eldre folk.» (*Verker i utvalg*, bind 5, s. 100)

Vi liker å *gjøre* noe, men ofte veit vi ikke hva vi
skal gjøre. Vi ønsker å *lære* om hvordan verden
rundt oss fungerer, og vår rolle i den, men veit ofte
ikke hvor og hvordan vi skal lære om det. Vi ønsker
å *slåss* mot all den undertrykkinga og urettferdighe-
ten vi ser eller blir utsatt for, men veit ikke alltid
åssen vi skal starte.

Vi mener at alle som har det sånn, bør bli medlem-
mer i Rød Ungdom. Vi stiller ingen store krav til
medlemskap — det er nok at du støtter AKP(m-l) og
Rød Ungdom. Og vi mener det er veldig viktig, ikke
bare for framtida di, men også for framtida til hele
folket og landet vårt, at store mengder ungdommer
organiserer seg i Rød Ungdom. Hvorfor er det så
viktig?

UNGDOMMEN OG SOSIALISMEN

Mao sa en gang til ungdommen: «Verden tilhører de-
re, og den tilhører oss, men til sjuende og sist tilhører
den dere. Dere unge mennesker, fulle av styrke og
livskraft, som sola klokka åtte eller ni om morgenen.
Vi setter vårt håp til dere ...» (*Sitatboka*, s. 397)

Han sa også: «Det er ungdommen som er den mest
aktive og vitale krafta i et samfunn. De er de ivrigste
til å lære, og de minst konservative i sin tenkning ...»
(*Sitatboka*, s. 399—400)

Med det mente han at det var ungdommen som
skulle føre det sosialistiske Kina videre. Vi står over-
for store endringer. Det imperialistiske systemet er
helt råttent. Folkas styrke vokser. Vi som er unge i
dag, vil kanskje ta del i store omveltninger. Det er ik-
ke usannsynlig at det nettopp blir *vi* som kommer til
å bygge opp det sosialistiske Norge. Et kommunistisk
parti som ikke har ungdommen med seg, vil aldri
kunne lede noen revolusjon.

Dette er et historisk bilde fra 1935. Det viser deler av den kinesiske folkehæren under den lange marsjen. Folkehæren i Kina besto for det meste av helt unge.

UNGDOMMEN OG FOLKEHÆREN

Vi starta dette møtet med å fortelle om Norge i 1940. Vi gjorde det for å vise hvorfor partiet er nødvendig. Men partiet er heller ikke nok. Uten at partiet klarer å mobilisere store mengder av ungdom, vil det aldri kunne bygge noen folkehær. *Hovedtyngden* i folkehæren vil bestå av unge folk.

Slik har det vært i de landa som har frigjort seg til nå også. Se på Kina. I 1939 besto en av de sterkeste avdelingene i frigjøringshæren stort sett bare av ungdom. En annen divisjon av den kinediske frigjøringshæren blei leda av en kamerat som het Ceng Biao. Han var 19 år gammel da han tok over ledelsen av hele divisjonen. Hvor gamle var de han leda?

VI HAR BRA TRADISJONER — SUF(m-l)

Vi har gode eksempler på at ungdommene er de minst konservative, at de er modige og fulle av kampånd. Grunnlaget for den marxist-leninistiske bevegelsen i Norge og for AKP(m-l), blei for en stor del lagt gjennom en kommunistisk ungdomsorganisasjon, SUF(m-l).

SUF var ungdomsorganisasjonen til SF (Sosialistisk Folkeparti). SF hadde brutt ut av Arbeiderpartiet i 1961, først og fremst på utenrikspolitiske spørsmål, NATO osv. Det var et parti med mange meninger, og lite klare linjer.

Utover i 60-åra skjedde det en del ting i verden. Vietnamkrigen skapte en brei opinion til støtte for frigjøringsbevegelsene mot imperialismen. Det palestinske folkets kamp mot at Israel hadde tatt fra dem landet deres, skapte stor strid. Det blei stadig klarere at borgerskapet i Sovjet hadde tatt makta der. I 1968 okkuperte sovjetiske tropper Tsjekkoslovakia. I Kina var det kulturrevolusjon, og borgeravisene fløyt over av skumle historier om hva som skjedde.

SUF kasta seg inn i de politiske diskusjonene og utvikla seg raskt. Det studerte marxismen-leninismen, analyserte og skilte riktig fra galt, dreiv aktivt solidaritetsarbeid og gikk i spissen for kampen på skolene. Det reiste kampen mot det borgerlige tankegodset i SF. Splittelsen med SF kom i 1969. Det var en splittelse som måtte komme.

SUF, og de marxist-leninistene i SF som gikk sammen med SUF, la grunnlaget for det kommunistiske partiet, AKP(m-l). Men SUF var ikke noe parti. SUF var et ungdomsforbund. Og sjøl om det måtte ta på seg mange oppgaver som tilhører et parti, fungerte det også som en organisasjon for ungdommen. Det gir mange fine ideer til åssen en kommunistisk masseorganisasjon for ungdom bør fungere, også i dag.

Forlaget Oktober har samla alle numrene av Ungsosialisten i bokform. Ungsosialisten var bladet til SUF(m-l). Her kan du lære mye om revolusjonær ungdomspolitik.

ÅSSEN JOBBA SUF(m-l)?

Vi har gjort et intervju med en som var med i det SUF-laget som gikk i spissen for å gjøre SUF til en kommunistisk organisasjon for ungdom:

— *Var det vanskelig å bli medlem av Bryn/Hellerud SUF?*

— Nei, det var ikke noe krav om at en skulle ha gjennomgått en studiesirkel, eller andre spesielle krav. I 1965 blei jeg spurt av en kamerat om jeg ville bli med i SUF, og det ville jeg, for jeg hadde hørt hjemme at sosialismen var bra, og jeg var mot kristendom, og syntes at jeg var radikal. Så enkelt var det. Så blei jeg trukket med på møter og i miljøet.

— *Hvordan var møtene?*

— Vi hadde møter ca. en gang i måneden. Først var det lagssaker, referat og sånt, og så var det en innledning (noen ganger to uenige innledere) om forskjellige saker vi var opptatt av, f.eks. om pasifismen, årsakene til krig, imperialismen og NATO. Vi tok opp Vietnam-krigen, kulturrevolusjonen i Kina osv. Vi diskuterte også om arbeiderklassen er undertrykt, småbrukernes og fiskernes kår og religion. Etter hvert diskuterte vi mye utviklinga i Sovjet, spørsmålet om revolusjon og reformisme og SF.

— *Åssen blei nye folk trukket med når de kom på møter?*

— Sjølsagt var ikke alle med i diskusjonene. Laget blei etter hvert kjempestort, og vi var heller ikke bevisste nok på å få folk til å uttale seg. Men det var ofte skarpe diskusjoner, særlig når SF'ere innleda, og det var veldig lærerikt å høre på. Det var skolerende i det hele tatt. Dessuten pleide det ofte å være kultur på møtene, gitar, viser og allsang. Vi hadde ofte servering, dvs. vi fikk te, eller vi kjøpte fra ei cola-kasse. Jeg syntes det var en hyggelig og kameratslig atomsfære der.

— *Men det var vel ikke mulig å utvikle et miljø bare på møtene?*

— Nei, den viktigste delen av aktivitetene foregikk jo utenom møtene. Vi var sammen veldig mye ellers.

Vi var hjemme hos hverandre og prata og diskuterte. Vi prata om SF, revolusjonen, Stalin og mange andre ting. Og vi diskuterte hva vi skulle gjøre på skolene, plakataksjon for FNL osv. Det blei sånn at ungdom som var interessert i politikk blei trukket til miljøet som en magnet fordi det ikke var noe annet levende politisk miljø, og fordi det hendte noe der hele tida. Skoleringa foregikk mye i dette miljøet. Jeg trur ikke det var noen som ikke deltok i praten med meningene sine — vi var jo kamerater og omgangsvenner.

— *Vi har slått fast at for å utvikle et kommunistisk ungdomsarbeid er det nødvendig å utvikle en stil med mange aksjoner og kamper. Åssen blei dette innarbeida hos dere?*

— Det var ikke bare laget vårt som begynte å slåss på gata. Det blei etter hvert flere revolusjonære SUF'ere og FNL-aktivister andre steder. Men jeg husker godt hvordan vi i laget diskuterte aksjoner. Vi malte slagord på gater, murer og bruer osv. til støtte for FNL (Frigjøringsfronten i Vietnam). Vi fikk opp ganske mye plakater. Vi demonstrerte utafor USA-ambassaden og andre steder når det skjedde nye fæle ting i Vietnam. Vi demonstrerte mot besøk fra USA og mot at FNL-aktivister blei arrestert osv. Disse demonstrasjonene vakte oppmerksomhet, og vi skjønte at vi virkelig måtte bruke denne interessen til å komme med forklaring på hvorfor disse demonstrasjonene blei holdt. Derfor lagde vi en løpeseddel som het «Derfor blei USA-ambassaden steinet». Vi brant Saigon-flagg og amerikanske flagg, og FNL-flagget blei heist til topps i flaggstanga på mer enn en skole! På Manglerud skole fikk FNL-gruppa flere titalls nye medlemmer etter en sånn aksjon. Dette var en ungdomsskole. Avisene hetsa mot «småunger». Men disse elvene var ofte veldig aktivistiske og gjorde virkelig mye bra arbeid ...

— *Du har tidligere sagt at dere utvikla en stil med mange aksjoner og kamper. Hvorfor er det så viktig at dette knyttes sammen med studiene?*

— Vi dreiv veldig mye utadretta virksomhet med mye aksjoner. Dette gjorde at vi måtte studere poli-

I dette heftet legger de kommunistiske klassikerne fram synet sitt på hvorfor ungdommen er ei svært avgjørende revolusjonær kraft. 74 sider, kr. 6,—.

tiets rolle og klassestatens rolle. Men det er viktig å understreke at ungdommen trenger studier for å komme videre. Det er klart at ungdom som *bare* driver med aksjoner, ikke utvikler seg. De må skoles i kommunismen. De må lære kommunismen. Det er min erfaring at ungdom som ikke er skolert, lett gjør feil. Sjøl om de vil kunne delta aktivt i en aksjon som har framgang, vil de ikke være mobilisert til kamp når motgangen kommer. Og ungdommen kan møte mye motgang. De blir angrepet i mange sammenhenger; av skoleledelse, av enkelte lærere, de møter motstand hos foreldre, hets osv. Hvis de «mangler ballast», er de ofte heller ikke i stand til å stå imot den stadige påvirkninga fra reformismen.

I SUF hadde vi studert mye. Derfor klarte vi å stå imot hetsen og motgangen. Vi så vår plass i historia. Vi hadde studert og forstått at historia var på vår side, at verden *måtte* gå framover og at revolusjonen *måtte* komme. Fordi vi hadde studert og forstått hvilke lover som styrer utviklinga, så vi oss sjøl som en del av den historiske utviklinga — som en del av disse lovene ...»

SLUTT OPP OM RØD UNGDOM

RØD UNGDOM VIL FØRE VIDERE DET BESTE FRA SUF

I dag er vi i en mye bedre situasjon enn SUF fordi vi slipper å være både parti og ungdomsorganisasjon på en gang. Men det er mye å lære av erfaringene fra SUF likevel.

Som SUF, og enda mer enn de kunne, vil Rød Ungdom stå åpen for all ungdom som ønsker å slåss og ønsker å lære, bare de støtter Rød Ungdom og AKP(m-l). Som SUF vil også Rød Ungdom drive

mye aksjoner og kamper. Fordi vi har AKP(m-l) i ryggen, har enda mer erfaring og er større enn SUF var, kan vi drive kamper på flere felter.

RØD UNGDOM HAR UTRETTE MYE BRA!

For bare å nevne noen saker som Rød Ungdom har jobba med de siste åra. (Vi mener ikke at Rød Ungdom aleine har æra for disse kampene, men i de fleste tilfellene har Rød Ungdoms medlemmer jobba aktivt og stått i spissen):

— Politivold. Våren 1977 vokste det fram en kraftig bevegelse blant ungdom i Oslo mot politivold, særlig med utgangspunkt i ungdom som holdt til på T-banestasjonene. Både da og våren -78 var det store demonstrasjoner, og kamper med politiet der folk blei arrestert og dømt (for vold mot politiet!)

— Vi har jobba aktivt med å støtte anti-fascister og frigjøringsbevegelser i hele vår historie. Høsten -75 og sommeren -76 hadde vi aksjoner mot henrettelsene av spanske anti-fascister. Vi har drevet aktivt solidaritetsarbeid og samla inn mye penger til frigjøringskampen i Azania (Sør-Afrika). Vi har jobba for solidaritet med Palestinas folk, og Eritreas frigjøringskamp.

— Vi har gått i spissen for militante aksjoner mot det nye nazi-partiet «Norsk Front», fordømt rasismen og krevd forbud mot Blücher-gjengen.

— På ei lang rekke steder over hele landet har vi stått i spissen for husokkupasjoner og fritidsaksjoner der hundrevis av ungdommer har deltatt.

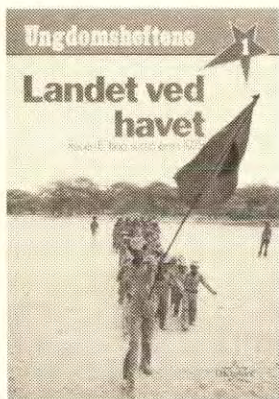
— Når reaksjonære har servert den mest vanvittige løgnpropaganda om det revolusjonære Kampuchea, og revisjonistene i beste fall ikke har løfta en finger mot det, så har vi tatt Kampuchea i forsvar og slåss for solidaritet med det frigjorte folket.

— I jentekampen har vi, sammen med andre, gått i spissen for aksjoner som pornobål, krevd skikkelig prevensjonsundervisning i skolen og sjølbestemt abort.

— Blant gymnasiastene og yrkesskoleelevene har vi deltatt i aksjoner mot 30-timersuka, for nynorsk-krava, for utbetaling av lån og stipend osv.

— Rød Ungdom har aktivt støtta den store streikebevegelsen de siste åra, jobba i streikestøttekomiteer og samla inn store pengesummer til de streikende.

— Blant soldatene har vi gått i spissen for å reise støttearbeid for Narve Trædal (som avslørte NATO-telex-meldinger om militærøvelser mot folket) og for Stein Øhrn som sommeren -77 blei avsatt som tillitsmann på Kongeskipet fordi han hadde slåss for soldatenes demokratiske rettigheter.

Dette ungdomsheftet forteller om en reise i Eritrea. Det tar opp historia til folket der og den rolla krigen i Eritrea spiller i Sovjets kamp for verdensherredømme. Forlaget Oktober, kr. 5,—.

HVORFOR ER IKKE FLERE MED I RØD UNGDOM?

Det fins mange som kunne og burde vært med i Rød Ungdom som ikke er det, folk som støtter AKP(m-l) og Rød Ungdom i noen eller flere saker, og som synes at ml-bevegelsen er bra. Hvorfor er ikke alle disse med? Rød Ungdom sjøl må ta mye av ansvaret. Vi har ikke vært flinke nok til å diskutere med progressive som er uenige med oss i noen saker. Vi har ikke vært flinke nok til å trekke til oss kampvillige ungdommer som har deltatt i aksjoner. Vi har ikke vært flinke nok til å skape et skikkelig miljø i og rundt lagene våre. Men vi trur at også en del tanker og spørsmål hos dere som ennå ikke er medlemmer, er et hinder. Vi vil ta opp noen av disse til slutt:

— *Jeg kjenner ikke nok til politikken til Rød Ungdom, veit bare hva dere mener om karakterer og noen andre saker. Jeg synes jeg må vite mer før jeg går inn.*

— Det er nok. Det er i Rød Ungdom du har skikkelige muligheter til å lære mer, nettopp det er en av våre viktigste oppgaver. Rød Ungdom er ikke til for de «utlærte», men for ungdom som ønsker å slåss og lære mer. Rød Ungdom er full av folk som «ikke veit nok», men som stadig lærer mer gjennom diskusjoner, studiesirkler og aktiv deltakelse i ungdomskamper.

Sommerleirene er viktige for Rød Ungdom. Her kan du lære mye. Du opplever et flott miljø og skaffer deg mange nye venner. Bildet er fra kulturleiren på Otta i 1978.

— *Jeg syns mange i Rød Ungdom virker så skoler-te og flinke, sjøl er jeg ganske vanlig og føler meg of-te dum.*

— Rød Ungdom er en organisasjon for vanlige ungdommer, for sånne som deg, folk som ønsker å slåss og ønsker å lære. Vanlig ungdom er ikke dum, det er bare noe herskerklassen og skolen prøver å innpode oss. Alle har noe å bidra med. Rød Ungdom trenger sånne folk som deg, som har mye erfaring og vilje til å slåss.

— *Jeg støtter Rød Ungdom og AKP, men trur jeg heller vil være fri og ikke binde meg til noe bestemt.*

— Er du «fri» utafør Rød Ungdom? Hva veit du om du kanskje står arbeidslaus om et år eller to, eller er lurt opp i stry av en bolighai og står på gata? Veit du om lønna di går ned? Du kan ikke fri deg fra undertrykkinga aleine. Hvis du står sammen med andre, i en organisasjon, kan vi slå hardt igjen. Vi kan slåss for revolusjon og virkelig frihet for hele folket. Heller ikke om det blir krig eller fascisme går du fri om du er uorganisert. Alle progressive, kampvillige, vil bli forfulgt. Er det ikke bedre å gå i spissen for å slå fienden tilbake?

— *Jeg driver med andre ting på fritida nå, f.eks. idrett, og har mange gode kamerater der som jeg ikke vil miste.*

— Flott! Det er slett ikke meninga at du skal kutte ut de gamle kameratene, eller at du ikke skal ha tid til å drive med ting utenom. Rød Ungdom er helt mot at du skal bryte sånne forbindelser, tvert om bør du drive politisk arbeid også blant dem.

— *Men er det ikke mye møter i Rød Ungdom?*

— Det *har* vært mye møter i Rød Ungdom, *for* mye har vi skjønt i det siste. Dette er endra på nå. Vi legger opp arbeidet sånn at det passer med folks forskjellige ønsker og muligheter. Men sjølsagt er vi aktive og driver politisk arbeid, for ellers kan det ikke bli noen forandring, ellers kan vi ikke reise ungdom til kamp!

LOVER VI FOR MYE?

Vi har også tidligere sagt at vi vil legge stor vekt på idrett, kultur, kameratskap og miljø. Lover vi for mye? Vi er sjølsagt ikke like flinke overalt. Men vi veit åssen vi vil ha Rød Ungdom, og nå veit du det også. Både gamle og nye medlemmer må gå sammen for å kjempe for at det skal bli sånn. Finner vi gamle og støvete tanker og praksis, må vi slå til mot dem sammen.

RØD UNGDOM — ENESTE ALTERNATIV FOR DEG SOM ØNSKER Å SLÅSS OG DEG SOM ØNSKER Å LÆRE

Undertrykkinga blir stadig hardere. Det eneste som nytter er at vi reiser oss til kamp. Om vi er skoleelever, unge arbeidere eller arbeidsløse — det er det samme råtne kapitalistiske samfunnet vi møter. Vi må slåss på mange felter, og vi må se at samtidig kjemper vi samme kamp. Rød Ungdom ønsker at alle som vil slåss, gjør det sammen med oss, i Rød Ungdom.

Dette er bare noen få eksempler. — Men det skulle være nok til å vise at Rød Ungdom har spilt en viktig

rolle blant ungdommen i å reise kamp og drive støtte- og solidaritetsarbeid.

IKKE ALT ER PERFEKT

Sjølsgagt fins det uløste problemer også i Rød Ungdom. Vi syns sjøl at vi ikke er flinke nok til å lese og studere, til å lære nye ting. Rød Ungdom burde drevet mye mer med kultur og idrett. Når du blir med, kommer du ikke inn i en strømlinjeforma organisasjon der alt er servert og det bare er å forsyne seg. Rød Ungdom utvikler seg bare gjennom medlemmenes egen innsats, diskusjoner og kamp for å forbedre seg. På mange områder har vi kommet et stykke, men det vil alltid være nye problemer å ta fatt på.

Du trenger Rød Ungdom og Rød Ungdom trenger deg!

Bladet til Rød Ungdom — Røde Garde — blir stadig bedre. Les det! Vær med å spre det!

STUDIESPØRSMÅL:

1. Hva står i veien for at *du* kan bli medlem av Rød Ungdom?
2. Hva må Rød Ungdom gjøre for å bli bedre i stand til å lede ungdommens kamp mot undertrykking og for revolusjon? Hva mener du er feil med Rød Ungdom i dag?

BLI MED PÅ STUDIESIRKEL! BLI MED I RØD UNGDOM!

Vil du bli med i Rød Ungdom? Eller vil du først vite hva Rød Ungdom står for og hva vi gjør? I BEGGE TILFELLE ER DETTE BOKA FOR DEG.

Vi som har laga boka har særliig tenkt på gymnasia-ster, yrkesskoleelever og andre ungdommer som har litt kjennskap til politikk på forhånd. Vi har forsøkt å forklare ting sånn at «nybegynnere» også kan følge med.

Vi har skrevet om historie og klassekamp, om staten, utbygtinga og om hvorfor vi mener vi må være forberedt på væpna revolusjon. Vi legger fram synet vårt på krigsfaren og skriver om hvordan Sovjet er på offensiven i dag. Vi forklarer hva teorien om 3 verdener er for noe. Og vi legger opp til diskusjon om hvorfor det er viktig å organisere seg i Rød Ungdom.

Vil du bli med å diskutere disse sakene? Kontakt Rød Ungdom på plassen din. Det er studiesirkler i gang hele tida.

